

54

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2009

7615 • ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΤΗΝ 1η ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑΘΕ ΜΗΝΑ • 1,50 €

BABYLONIA

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Μακρυγιάννη 17, Θεσσαλονίκη, Τ.Κ. 546 25

Η κουκούλα της κρίσης
σελ. 3

Το κράτος εκδικείται τους
κρατούμενους
σελ. 3

Ελαιώνας:
οι καταδίκες συνεχίζονται
σελ. 5

Κοινωνική επανάσταση ή
βαρβαρότητα
σελ. 5

Επισφάλεια στην εργασία
σελ. 32

Μεγάλα φράγματα
και Μεσοχώρα
σελ. 34

Οδηγώντας στις κοιλάδες της
Ευτοπίας
σελ. 39

Αντιεξουσιαστικό φεστιβάλ
της Βαβυλωνίας
σελ. 39

ΦΑΚΕΛΟΣ: σελ: 11-12, 29-30

Ο "εσωτερικός
εχθρός"
στο νέο δόγμα

ΕΝΘΕΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Comix
του Λεάνδρου

Συνέντευξη με την
Άννα Βαγενά

ΕΝΘΕΤΟ

Z
Magazine

Επιλογές από

Z Magazine - **Z** Net

ΜΠΑΤΣΟΙ - ΤΟΥΡΟΥΝΙΑ - ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ

Κόσμος χωρίς Σύνορα
Συνέντευξη του
ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΖΙΝ
στον Ντέιβιντ
Μπαρσάμιαν

Μιλώντας στα Ίσια για
τη Σεξουαλική
Απελευθέρωση των
Γυναικών
της ΛΙΝ ΣΙΓΚΑΛ

Καταναλωτικός
Φονταμενταλισμός
και μια Παρανοϊκή Κοινωνία
του ΜΠΡΟΥΣ ΛΙΒΑΪΝ

Οι 10 Χειρότερες
Επιχειρήσεις του
2008
του ΡΟΜΠΕΡΤ
ΒΑΪΣΜΑΝ

...της σύνταξης

Φοράω την κουκούλα μου.

Μπάτσοι γουρούνια δολοφόνοι.
Περιύβριση αρχής συν δυο χρόνια λόγω κουκούλας.
Διότι η δημοκρατία δέχεται τα πάντα εκτός από να υβρίζει
τους δημόσιους λειτουργούς.

Φοράω την κουκούλα μου.
Φωνάζω.
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΚΟΥΛΙΩΝΗ, ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΚΟΥΛΙΩΝΗ,
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΚΟΥΛΙΩΝΗ.

Φοράω την κουκούλα μου.
Το άσυλο ανήκει σε όλη την κοινωνία
και δεν μπορεί κανένας ευυπόληπτος ή ανυπόληπτος
πολίτης ή πολιτικός να διαπραγματευτεί την ύπαρξή του.

Φοράω την κουκούλα μου.
Το ποιος αγώνας και μέχρι πού, το ορίζουν τα κινήματα και
όχι η εξουσία.

Φοράω την κουκούλα μου.
Β. Πάλης και Σ. Στρατούλης, τρία χρόνια γιατί συμμετείχαν
στην εξέγερση των φυλακών το 2006. Και όσοι διεκδικούν
καλύτερες συνθήκες στις φυλακές (και όχι μόνο, ισχύει και
εκτός τειχών) δέχονται και την εκδίκηση της εξουσίας.

Φοράω την κουκούλα μου.
Έξι κύκλοι, πέντε κύκλοι. Μπίσνα η μία και μπίσνα η άλλη.
Αντε και καλή όρεξη.

Φοράω την κουκούλα μου.
Η ανάπνυξη θέλει ρεύμα και τα πνευμόνια μας δεν
αντέχουν.

Φοράω την κουκούλα μου.
Το πρόσωπό μου δεν έχει συνέλθει ακόμα από το βιτριόλι.

Φοράω την κουκούλα μου.
Το ΝΑΤΟ είναι η εγκαθίδρυση του στρατού στο εσωτερικό
της κοινωνίας.

Φοράω την κουκούλα μου.
Παίρνω των αέρα μου, βάζω τον εαυτό μου στη δημόσια
σφαίρα, αποφασίζω, συμμετέχω. Είμαι στο παρκάκι
Ναυαρίνου ή Κύπρου.

Φοράω την κουκούλα μου.
Φοράς την κουκούλα σου;
Φοράμε την κουκούλα μας.
**Beneath this mask there is more than flesh. There is an
idea, Mr. Creedy, and ideas are bulletproof.
When all your bullets are gone, I better not be standing,
because you'll all be dead before you reload.**

(Κάτω από τη μάσκα υπάρχει κάτι περισσότερο από κρέας.
Υπάρχει μια ιδέα, Mr Creedy, και οι ιδέες είναι αλεξίσφαιρες.
Όταν θα τελειώσουν οι σφαίρες σου, καλύτερα να μην είμαι
όρθιος, γιατί θα είστε όλοι νεκροί πριν ξαναοπλίσετε.)

Εξώφυλλο: **Λέανδρος**

BABYLONIA
ANTIEΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

• 7615 •
Χρόνος 5ος, φύλλο 54
Απρίλιος 2009

Ιδιοκτήτης:	Εταιρεία για την επικοινωνία και τον πολιτισμό Βαβυλωνία, ΑΜΚ
Εκδότης - Διευθυντής:	Άννα Καραγεωργίου
Διεύθυνση:	Μακρυγιάννη 17, Θεσσαλονίκη, Τ.Κ. 546 25, ΤΗΛ.: 2310-261.290
Εκτύπωση:	Διεθνές Δίκτυο μέσων Ε.Π.Ε.
Φωτογραφίες:	Ευρωκίνηση

ΑΘΗΝΑ: Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος Nosotros - Θεμιστοκλέους 66 - Εξάρχεια - Τηλ:
6944295785

ΞΑΝΘΗ: Χώρος "Ex Nihilo" Τηλ.: 6974.143.889

ΚΟΜΟΤΗΝΗ: Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος "Adelante" - Αγ. Γεωργίου 36, Τ.Κ.: 691 00 - Τηλ.:
6976.022.582

ΓΙΑΝΝΕΝΑ: Χώρος "Λαβύρινθος", Άννης Κομνηνής & Ζαλοκώστα, Τηλ.: 6938.012.092

ΑΓΡΙΝΙΟ: Τηλ.: 6942.476.998

ΛΑΡΙΣΑ: Τηλ.: 6932.394.169

ΠΑΤΡΑ: "Versus" - Αράτου 49 - Κέντρο- Τηλ.: 6947.067.636

ΡΕΘΥΜΝΟ: Τηλ.: 6974.429.408

ΧΑΝΙΑ: Στέκι Μεταναστών, Χανιά, ΤΗΛ.: 6973771825

ΚΟΡΙΝΘΟΣ: "Αμάλθεια", Αδεμάντου 38, τηλ: 27410 75171

ΣΕΡΡΕΣ: Μοναστηρίου 1, ΤΗΛ.: 6938438766

Μια ΖΩΗ στους δρόμους...

...και μία ζωή στον τάφο. Της κρατούμενης Κατερίνας Γκουλιώνη. Σήμερα, η Κατερίνα συνεχίζει να σαπίζει φυλακισμένη, αλλά κλεισμένη στην κάσα της κι όχι στην απομόνωση. Σήμερα, συνεχίζουν κάποιοι να ψηλαφούν το σώμα της, αλλά είναι τα σκουλήκια και όχι κάποια σαδίστρια δεσμοφύλακας. Η αξιοπρεπής γυναίκα που αρνήθηκε να της χώνουν το δάχτυλο στον κόλπο για έρευνα λες κι ήταν ωμό κρέας, η κρατούμενη που πρωτοστάτησε στους αγώνες των φυλακισμένων, βρέθηκε νεκρή, ματωμένη και για πάντα στη μνήμη μας. Υπομονετική δίψα για εκδίκηση μας διακατέχει, ενώ αυτή αποσυντίθεται.

Αν, γύρω στις 10 το πρωί, κατεβείς τον δρόμο της Αγ. Ειρήνης, στο κέντρο της Αθήνας, θα δεις μπουλούκια μαύρους να ξεχύνονται από τα γύρω στενά, κουβαλώντας στους ώμους τους τεράστιους λευκούς μπόγους. Είναι τόσο ιδιότυπη η εικόνα ώστε ένα κλικ θέλει να νομίζεις ότι είσαι στον Μισισιπή όπου σκλάβοι φορτώνουν βαμβάκι στα ποταμόπλοια. Οι πιο ανήμποροι, οι πληβείοι, οι ηττημένοι του σύγχρονου κόσμου, είναι οι μετανάστες. Οι άνθρωποι που ξεκινούν με όνειρα να ζήσουν τον εφιάλτη...

Κατεβαίνω προς την παραλιακή. Το κρύο έχει κόψει αλλά η άνοιξη είναι άνοστη σαν κηπευτικό εκτός εποχής. Πιάνω μια θέση απ' όπου μπορώ να χαζεύω τη θάλασσα και προσπαθώ να ησυχάσω. Η εποχή παραμένει σιωπηλή και μουλωχτή. Η εξουσία δρομολογεί μεθόδους εκφοβισμού θέλοντας να δέσει χειροτόδαρα κάθε πράξη αντίστασης και ανυπακοής. Η καταστολή θα μας επιβληθεί μέσω της "κοινής γνώμης" που διαπαιδαγωγείται εντατικά από τα δελτία ειδήσεων των οκτώ. Όταν έρθει η ώρα των εθνικών εκλογών, ίσως χρειαστούν κι έναν νεκρό, προκειμένου να χειραγωγήθει και το σώμα των ψηφοφόρων. Προς ώρας, τη σιωπή των ημερών την σπάνε τις νύχτες, διάφορες εκρήξεις. Τα γκαζάκια είναι για καφέ είχε πει κάποτε ένας, ας πεις σήμερα κάποιος ότι τα εκρηκτικά είναι για τα λατομεία, να τελειώνουμε. Αν εξ αρχής δεν αναγγέλλεται καθαρά μια άλλη λογική ή ένας άλλος χώρος, η ανατροπή αναπαράγει και επιβεβαιώνει από την ανάποδη ό,τι ακριβώς καταπολέμησε.

Ο δρόμος για τη βουλή είναι στρωμένος με σκατά. Δεν μπορώ να εννοήσω γιατί στην αριστερά στριμώχνονται ποιος θα αξιωθεί να τα πατήσει! Ο δικός μας δρόμος ούτε ξέρω ποιος είναι. Όχι επειδή είναι νύχτα αλλά επειδή είναι ένας άγνωστος δρόμος στο άνευρο Μιλάνο. Φτάνουμε σε ένα μεγάλο κοινωνικό κέντρο όπου επιτέλους υπάρχει πολύχρωμη ζωή σε μεγάλη ένταση και παραφωνία. Ανάμεσα στο χάος που επικρατεί υπάρχει μία έκθεση της κολεκτίβας οπδα απομала. Έκθεση φωτογραφιών που απαθανατίζει μια απαγορευμένη διαδήλωση που έγινε, όταν οι διαδηλωτές όρμησαν ξαφνικά, από διάφορα σημεία, ως οπδα απομала, ως ασύμμετρα κύματα δηλαδή, και κατέκλυσαν την πόλη.

Ανεβαίνω σιωπηλά τη λεωφόρο. Στο ύψος του Παναθηναϊκού φέρνω στο νου τον όχλο των χιλιάδων εκείνων οπαδών ανά την Ελλάδα, που φωνάζοντας «σταύρωσον σταύρωσον αυτόν» ζητούσαν τσιμέντο να γίνει η τελευταία ανάσα πρασίνου στην Αθήνα, αρκεί να χιζόταν παράλληλα το γήπεδο της ομάδας τους. Τελικά η άδεια για την κατασκευή γηπέδου στον Ελαιώνα δόθηκε, η άδεια να χτιστεί ένα αχανές εμπορικό κέντρο δεν δόθηκε και ο «σταύρωσον σταύρωσον αυτόν» Τσίπρας είναι προς ώρας ο μοναδικός κομμουνιστής που τα έβαλε με τον λαϊκισμό, έστω και άθελά του.

Κατεβαίνω την Πειραιώς μέρα μεσημέρι. Περισσότεροι από 3.500 εποχικοί πυροσβέστες, φορώντας τα ρούχα της δουλειάς, φωνάζουν ότι δεν είναι Ζουλού! Γίνεται χαμός, χημικά, άγριο ξύλο χειροβομβίδες κρότου-λάμψης. Το βράδυ οι δημοσιογράφοι δεν θα αναφέρουν τίποτα. Κάποια άλλα βράδια όμως θα δείχνουν επί ώρες ένα φλεγόμενο κάδο απορριμμάτων που θα έχει στηθεί ως οδόφραγμα.

Την πρωταπριλιά αρχίζει ακόμα μία δίκη. Ελαφριά να είναι η καταδίκη που θα πέσει. Αν και η ταρίφα για ληστεία τράπεζας είναι κομματάκι τσιμπημένη.

Γίνε συνδρομητής στην Αντιεξουσιαστική εφημερίδα BABYLONIA
Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού 15 Ευρώ.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: Γωγώ Παναγιωτοπούλου 6944295785

e-mail: info@babylonia.gr

site: www.babylonia.gr

blog: babylonmedia.wordpress.com

Η κουκούλα της κρίσης Η κουκούλα της εκτάκτου ανάγκης

Η κυβέρνηση, ο κάθε φορά κυρίαρχος του πολιτικού συστήματος, χαιρέται σαν το λύκο στην αντάρα όταν δημιουργείται κρίση. Είναι η μεγαλύτερη ευκαιρία να περιφρουρήσει το ρόλο της που δεν είναι άλλος από το να μην παραχωρεί μέχρι να περιστέλλει δικαιώματα. Να περιφρουρήσει το ρόλο του διεκπεραιωτή κεντρικών σχεδιασμών των οικονομικών λόμπι. Η κοινωνία είναι αυτή που κατακτά! Κάπως έτσι έχουν τα πράγματα. Αυτά είναι συμπεράσματα της συλλογικής κοινωνικής αντίληψης και εμπειρίας και δεν χρειάζονται καμία ιδεολογία για να εκφραστούν. Ενσαρκώνονται στις εκατοντάδες κινήσεις πολιτών σ' όλη την Ελλάδα που λειτουργούν με άμεση δημοκρατία, χωρίς ιεραρχία. Από την πόλη, το περιβάλλον και τη διατροφή, στον χωροταξικό σχεδιασμό, τον ενεργειακό σχεδιασμό και την εργασία, παράγεται ένας κοινωνικός πολιτικός λόγος που ξεπερνά το πολιτικό σύστημα. Συγκρούεται και κερδίζει ενώ ταυτόχρονα εργάζεται για την εναλλακτική πρόταση. Το μόνο σώμα που απέμεινε να υπερασπίζεται ιδεολογικά τη κρατική μηχανή είναι η αστυνομία όπως έδειξε η σύγκρουση ακόμη και των δασοφυροσβεστών με τα ΜΑΤ, στο υπουργείο οικονομικών, πρόσφατα.

Η κυβέρνηση λοιπόν φορά τη κουκούλα της κρίσης για να χαρίσει στις τράπεζες 28 δις, για να καθλώσει τους μισθούς, να ελαστικοποιήσει την εργασία, να συρρικνώσει τα ασφαλιστικά δικαιώματα.

Φορά τη κουκούλα της κρίσης για να προωθήσει "έργα" ανάπτυξης δωράκια στα κατασκευαστικά λόμπι. Στο βωμό των επενδύσεων θυσιάζεται το περιβάλλον και η πόλη παραδίδοντας γη και ύδωρ στα σαγόνια της αγοράς.

Μέσα από αυτή την αντίθεση πολιτικού συστήματος, αγοράς και κοινωνίας, αναδύεται, ευτυχώς, ο δημόσιος χώρος ως χώρος ελευθερίας. Δεν υπάρχει μεγαλύτερος πανικός για την πολιτική και οικονομική εξουσία από αυτό.

Μπροστά σ' αυτό τον πανικό η κυβέρνηση φορά την κουκούλα της εκτάκτου ανάγκης και ετοιμάζεται να νομοθετήσει μέτρα κατά των κοινωνικών αντιστάσεων. Χρησιμοποιώντας την αυτονόμηση της μητροπολιτικής παραβατικότητας από το κοινωνικό πεδίο, επιτίθεται στην ίδια την κοινωνία με την απαγόρευση της "κουκούλας" και ουσιαστικά της σύγκρουσης με τις δυνάμεις καταστολής.

Πρόκειται για τιμωρία της πολιτικής ανυπακοής, ενώ κανείς δεν τιμωρείται για την αυτονόμηση από την κοινωνία αγαθών, που υποτίθεται είναι κοινωνικά όπως η επικοινωνία, η διατροφή, η εργασία, ο πολιτισμός. Ίσως η εξάρτηση της κοινωνίας λύνεται μόνο με την απελευθέρωση της κι όταν αυτό κατανοείται τα συμβάντα γίνονται καθοριστικά.

Η πολιτική εξουσία, αυτονομημένη κι αυτή από το κοινωνικό, αδυνατεί να παρακολουθήσει την εξέλιξη των κοινωνικών συμβάντων και μοιραία θα βρεθεί ξανά μπροστά σε εκπλήξεις τις οποίες δεν θα μπορέσει να αποτρέψει κανένα κατασταλτικό μέτρο.

Η κυβέρνηση και οι συναινούντες θέλουν να κάνουν σαφές ότι όποιος κατεβαίνει στο δρόμο είναι εν δυνάμει διωκόμενος από το κράτος. Η "διατάραξη κοινής ειρήνης" είναι η ταρίφα απόδοσης κατηγορίας για όποιον συλλαμβάνεται σε διαδήλωση. Η σύλληψη του με κουκούλα, ή η κάλυψη των χαρακτηριστικών, με το νέο νόμο, θα τον οδηγήσει στη φυλακή για δυο χρόνια. Ποιος όμως θα προστατέψει τον διαδηλωτή από τις κάμερες των δρόμων και των αστυνομικών; Ποιος θα τον προστατέψει από τα χημικά; Η αστυνομία ως όρος είναι αφηρημένη έννοια και η περιύβριση αρχής είναι δύσκολο να σταθεί σε μια ορθολογική ερμηνεία του "δικαίου". Αυτό βέβαια δεν θα το γνωρίζουν ή δεν θα το λάβουν υπόψιν τους αυτοί που και μετά την ψήφιση ενός τέτοιου νόμου θα φωνάζουν στους δρόμους "μπάτσοι, γουρούνια, δολοφόνοι".

Μάλλον το timing δεν είναι τόσο ιδανικό όπως στη Γερμανία πριν πολλά χρόνια και για άλλη μια φορά θα πάνε για μαλλί και θα βγούνε κουρεμένοι.

Δεν αρκεί βεβαίως να περιμένει κανείς να δει τη συνέχεια για να αξίζει, αλλά να συμμετέχει σ' αυτή. Έχει περισσότερη αξία!

Νίκος Ιωάννου

Το κράτος εκδικείται τους κρατούμενους

Δρακόντεια τα νέα μέτρα του υπουργείου Δικαιοσύνης. Οξύνουν τις μεσαιωνικές συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων και καταργούν δικαιώματά τους

«Σφίγγοντας τα δόντια σιγοπιθυρίζω και για το πείσμα σας, γουρούνια, θα αντέχω...»

Κατερίνα Γκουλιώνη

Με τα παραπάνω λόγια η Κατερίνα Γκουλιώνη, που είχε πρωτοστατήσει σε αγώνες κρατουμένων στις φυλακές Θηβών και Κορυδαλλού, αντιστεκόταν στη βία των ανθρωποφυλάκων και άντεχε τις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης των φυλακών, εξαιτίας των οποίων εκδηλώνονται εξεγέρσεις, με πρόσφατη αυτή των **Χανίων**. Μέχρι που βρέθηκε νεκρή, σε πλοίο που τη μετέφερε στη φυλακή της Αλικαρνασσού Κρήτης, δεμένη πισθάγκωνα με χειροπέδες και αίματα στο πρόσωπο. Δικαίως οι συγκρατούμενές της σε **Θήβα και Κορυδαλλό** εξεγέρθηκαν για τον περιεργο θάνατό της, που έγινε στον απόηχο των εξαγγελλόμενων νέων δρακόντειων μέτρων της κυβέρνησης για τους κρατούμενους, με δήθεν αφορμή την κινηματογραφική απόδραση του Βασίλη Παλαιοκώστα. Μέτρα που οξύνουν τις μεσαιωνικές συνθήκες διαβίωσης και είναι εκδικητικά για όλους τους κρατούμενους.

Στην ουσία, η κυβέρνηση προσπαθεί να πάρει τη «ρεβάνς» μετά από το μεγαλειώδη πανελλαδικό ξεσηκωμό των κρατουμένων το Νοέμβριο και την αλληλεγγύη που αυτοί εξέφρασαν στην κοινωνική εξέγερση του Δεκεμβρίου. Καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι τα νέα μέτρα ανακοινώθηκαν παράλληλα με τα μέτρα για την ποινικοποίηση της κουκούλας και την ένταση της κρατικής τρομοκρατίας. Είναι ενδεικτικό ότι ακόμα και σήμερα δεκάδες κρατούμενοι δέχονται απειλές για τη ζωή τους, εκβιασμούς, βιαιοπραγίες και στέρηση των δικαιωμάτων τους, επειδή συμμετείχαν και συμμετέχουν στο κίνημα των κρατουμένων. Ανάμεσά τους και ο **Βαγγέλης Πάλλης**, μέλος της Πανελλαδικής Επιτροπής Κρατουμένων των αγώνων του περασμένου Νοεμβρίου, που διώκεται για τη συμμετοχή του στους αγώνες της φυλακής Τρικάλων, τον Απρίλιο του 2006, και ο **Σπ. Στρατούλης** που μαζί με 22 ακόμα συγκρατούμενους του διώκεται για την συμμετοχή του σε αγώνες συμπαράστασης και αλληλεγγύης στην εξέγερση του Μαλανδρινού, που έγιναν στον Κορυδαλλό, τον Απρίλιο του 2007.

Συγκεκριμένα, με τα νέα μέτρα η κυβέρνηση κατηγοριοποιεί και εξοντώνει τους κρατούμενους με την **κατασκευή φυλακής τύπου Γ', υψίστης ασφαλείας**. Η αδήριτη ανάγκη των κρατουμένων για μη παρακολουθούμενη τηλεφωνική επικοινωνία –που κατά ένα τρόπο το κινητό διασφαλίζει– με τους συγγενείς τους τιμωρείται αυστηρά. Στο εξής, η **κατοχή κινητού επιφέρει βαρύτατες πειθαρχικές ποινές**. Οι κρατούμενοι πλέον δεν θα μεταφέρονται στα δικαστήρια της Αθήνας ή των άλλων μεγάλων πόλεων για να δικάστούν, αλλά θα δικάζονται στις μικρές επαρχιακές πόλεις όπου κρατούνται, **μακριά από τα αδιάκριτα καθημερινά βλέμματα του μαζικού κινήματος αλληλεγγύης**. Ενώ οι **άδειες των κρατουμένων μειώνονται δραστικά**, αφού αλλάζει ο τρόπος χορήγησής τους, και θα εξαρτώνται από τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου εισαγγελέα που έχει επιληφθεί την εκάστοτε υπόθεση και άρα θα είναι μεροληπτική. Η επίσκεψη στις φυλακές του «Συνηγόρου του Πολίτη», που στο εξής θα συντάσσει και ετήσια έκθεση, δεν διασφαλίζει τη συνολική καταγραφή των προβλημάτων και τα δικαιώματα των κρατουμένων και σίγουρα **δεν καταργεί το άβατο που ισχύει στις φυλακές** για τους κοινωνικούς και πολιτικούς φορείς, τους Δικηγορικούς Συλλόγους, τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο και την ΕΙΝΑΠ. Όσο για τις εξαγγελίες του υπουργού Δικαιοσύνης για την αποσυμφόρηση των φυλακών, αυτές αφορούν ελαχιστότατους κρατούμενους και είναι κενές περιεχομένου, αφού **η πραγματική αποσυμφόρηση θα προέλθει μόνο από το κλείσιμο των φυλακών ανηλίκων, τη μη φυλάκιση τοξικομανών, την τριετή αμνήστευση όλων των ποινών, την αποφυλάκιση χιλιάδων αθώων μεταναστών και προσφύγων, την κατάργηση της έκτισης ποινής για πειθαρχικά παραπτώματα και την κατάργηση της προφυλάκισης**. Στην ουσία, ο υπουργός Ν. Δένδιας εμπαίζει τις ελπίδες χιλιάδων κρατούμενων, όπως έκανε και ο προκάτοχός του Χατζηγάκης που από τις 5.500 αποφυλακίσεις που υποσχόταν έγιναν μόλις 800.

Είναι φανερό ότι τα νέα μέτρα της κυβέρνησης εντείνουν την υπάρχουσα «σωφρονιστική» κατασταλτική της πολιτική, που εκδηλώνεται με σωφρονιστική τρομοκρατία των ανθρωποφυλάκων και απομόνωση εβδομάδων σε κρατούμενους που αντιδρούν στην περιστολή δικαιωμάτων τους, στέρηση ύπνου, εξευτελισμούς, εξεγερσιοδικεία, διώξεις, τραμπουκισμούς, ξυλοδαρμούς, βασανιστήρια (ψυχολογικά, σωματικά) και περίεργες «αυτοκτονίες»-δολοφονίες. Και γι' αυτό, μονόδρομος για τους κρατούμενους είναι η πολύμορφη αντίσταση και η σύνδεση των αγώνων τους με τους κοινωνικούς και πολιτικούς αγώνες. Αναγκαίες προϋποθέσεις για την **περαιτέρω ανάπτυξη της άμεσης συλλογικής δράσης σήμερα, για μια κοινωνία χωρίς φυλακές αύριο**.

Θοδωρής Θεοδωρόπουλος

Η κρίση ως πρόσχημα και ως πραγματικότητα

Οι κουκουλοφόροι της εξουσίας ξαναχτυπούν με ένα νέο σαφάρι κρατικής ληστείας και καταστολής. Μονόδρομος η άμεση κοινωνική αντίσταση και δράση.

Με θωράκιση του κράτους από τον «εσωτερικό εχθρό», «πάγωμα» των μισθών στο Δημόσιο, ελαστικές εργασιακές σχέσεις, φοροχαράτσια, ομαδικές απολύσεις, κατάργηση του ασύλου, εξίσωση των ορίων συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών, φοροαπαλλαγή επιχειρήσεων, χάρισμα δισ. στις τράπεζες και νέες ιδιωτικοποιήσεις (ΔΕΗ, ΕΛΤΑ, Ταχ. Ταμιευτήριο, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΕΥΑΘ) εντείνει η κυβέρνηση την αντικοινωνική της πολιτική με πρόσχημα τη διεθνή κρίση και τις συνέπειές της. Μια πολιτική που συνοδεύεται από **απροκάλυπτες απειλές, ιδιώνυμα (ποινικοποίηση κουκούλας και «περιύβριση της αρχής»), παρακολουθήσεις και κρατική τρομοκρατία –προς τέρψιν των ΜΜΕ και του ΛΑ.Ο.Σ.– ώστε να καμφθούν οι κοινωνικές αντιδράσεις που επιφέρει η ανεργία, η νέα φτώχεια, η επισφάλεια και το καθεστώς επιτήρησης της Ελλάδας** από τον Αλμουίνια. Ενώ ο ίδιος ο πρωθυπουργός από τις Βρυξέλλες έδωσε το πράσινο φως στα αφεντικά –με προεξέχοντες τον πρόεδρο του ΣΒΒΕ Γ. Μυλωνά και τον πρόεδρο του ΕΒΕΑ Κ. Μίχαλο– να κάνουν νέο «πλιάτσικο» με μειώσεις των μισθών των εργαζομένων και «εκπεριτροπή» τετραήμερη εργασία.

Ένα εφιαλτικό σκηνικό που προωθείται από τις δεξιές, σοσιαλδημοκρατικές, κεντροαριστερές κυβερνήσεις, με την προτροπή των αρχηγών κρατών, κυβερνήσεων και διοικήτων κεντρικών τραπεζών της G20, στη σύνοδο του Λονδίνου και των διεθνών οργανισμών (ΠΟΕ, ΔΝΤ, ΟΟΣΑ), όπου από κοινού **ξανασυστήνουν ως φάρμακο, για την αντιμετώπιση της παγκοσμιοποιημένης καπιταλιστικής κρίσης, τη ρευστότητα, που θα προκύψει από την περαιτέρω καπιταλιστική ανάπτυξη (βλ. κερδοφορία με ή χωρίς κρατικό παρεμβατισμό) και σχέδια απορρόφησης των «τοξικών» αποβλήτων α λα Ομπάμα**. Δηλαδή, τη συνεχή καταλήστευση των ασθενέστερων λαϊκών κοινωνικών στρωμάτων που ήδη πληρώνουν την κρίση τους με τη ζωή τους. 240 εκατομμύρια άνθρωποι στον πλανήτη (στην Ευρώπη 6 εκατομμύρια και στην Ελλάδα ~150.000) θα μείνουν άνεργοι το 2009.

Η Χούντα δε σταμάτησε το '73

Κι όμως...! Στη δίνη της κρίσης, η **κυβέρνηση επεξεργάζεται από κοινού με την Ε.Ε. τη λήψη και νέων σκληρών μέτρων (απόδοσης 3,4 δισ. ευρώ), με πρόσχημα τα ελλείμματα και το δημόσιο χρέος αυτή τη φορά**. Ειδικότερα προωθεί αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης, γενικό «πάγωμα» όλων των μισθών – κάτι που ούτε η Χούντα δεν τόλμησε να κάνει, βαριά φορολογία στο ΕΤΑπ και δραστική μείωση όλων των κοινωνικών δαπανών μέχρι το 2010, ώστε να πέσει κάτω του 3% το έλλειμμα, που οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ δημιούργησαν με τη διασπάθιση

του δημόσιου χρήματος, το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας και τη φιλοεργοδοτική πολιτική τους (αναπτυξιακοί νόμοι φοροαπαλλαγών/ φοροελαφρύνσεων των καπιταλιστών, εισφοροδιαφυγές). Την ίδια ώρα, τα ασφαλιστικά ταμεία χρεοκοπούν με απρόβλεπτες συνέπειες για τους συνταξιούχους και η κυβέρνηση αγοράζει όπλα αξίας 56 δισ. ευρώ και νέα συστήματα τηλεφωνικών υποκλοπών (βλ. super Μεγάλος Αδελφός) αξίας δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ!

Παράλληλα, **προωθεί διατάξεις που δίνουν υπερεξουσίες στο στρατό για την καταστολή γενικευμένων εξεγέρσεων και την επιβολή της «κοινωνικής ειρήνης», όταν η αστυνομία αδυνατεί να το πράξει**, με σχετικό αίτημα του αρχηγού της αστυνομίας και με τελική έγκριση του υπουργείου Άμυνας και του ΚΥΣΕΑ. Διατάξεις που πρωτοδιατυπώθηκαν αμέσως μετά τις πυρκαγιές του 2007 για την αντιμετώπιση των «ασύμμετρων απειλών» και συζητήθηκαν σοβαρά στην κυβέρνηση για την καταστολή της εξέγερσης του Δεκέμβρη. Ως πρώτο βήμα αποτροπής **προκρίνουν τη στρατιωτικοποίηση της αστυνομίας, τη διαρκή αστυνόμευση με δίκυκλα, το διπλάσιασμό των ΤαγΜΑΤασφαλιτών(!), τη δημιουργία ειδικού σώματος συλλήψεων και την ολόήμερη λειτουργία καμερών σε 182 σημεία της Αθήνας**. Κύριος φόβος τους ο λαϊκός ξεσηκωμός και η παντελής απώλεια του μονοπωλίου της κρατικής βίας.

«Μία μικρή σπίθα μπορεί να προκαλέσει μεγάλη πυρκαγιά»

Είναι γεγονός ότι η νέα μαζική κοινωνική απειλή, αυτοάμυνας και αντεπίθεσης στο καθεστώς και η εξέγερση του Δεκέμβρη αποτελούν τον μόνιμο εφιάλτη κυβέρνησης, κομμάτων, κρατικού

συνδικαλισμού και της ξεπουλημένης ΓΣΕΕ που τότε καταλήφθηκε. Η οποία, σε μια άνευ όρων παράδοση στις ορέξεις του κεφαλαίου, αντί να οργανώσει μάχιμους αγώνες διαρκείας ενάντια στην κυβερνητική κρατική πολιτική και την προκλητική ασυδοσία των αφεντικών που «παγώνουν» τους μισθούς στον ιδιωτικό τομέα, **«νομοθετεί» παρασκηνιακά μαζί τους, συνδιαμορφώνοντας κλίμα συναίνεσης ανάμεσα στους εργαζόμενους και στα αφεντικά**. Σε μια άνευ προηγουμένου συμφωνία της με τον ΣΕΒ, σε 11 κοινές προτάσεις τους προς την κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κρίσης, νομιμοποιεί τις ομαδικές απολύσεις, την «εκπεριτροπή» εργασία, την ιδιωτική ασφάλιση και τη μείωση των εργοδοτικών εισφορών... Καμία διεκδίκηση από τα αφεντικά, παρά μόνο εθιμοτυπικές τουφεκίες στον αέρα!

Ωστόσο, με δεδομένες τις κοινωνικοπολιτικές και οικονομικές αιτίες που οδήγησαν στην κοινωνική εξέγερση του Δεκέμβρη, μάταια η κυβέρνηση θωρακίζει το κράτος ώστε να αποτραπούν και να κατασταλούν μελλοντικές εξεγέρσεις οργής και αγανάκτησης, ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης της ζωής νεολαίων, εργαζομένων και μεταναστών. Κάνοντας τους κρατούντες να αναπολούν –όπως και το Δεκέμβρη– την εποχή που το παιχνίδι των «αγώνων» το έκανε η καθεστωτική αριστερά. Ξέροντας ότι **οι σημερινοί αντικαθεστωτικοί αγώνες κινούνται εκτός των ορίων της αστικής νομιμότητας, είναι πραγματικοί και συνάμα ανατρεπτικοί, για το ξεπέραςμα του συστήματος της κρίσης και της καταπίεσης, και της «από τα κάτω» αναζήτησης και εδραίωσης μιας άλλης κοινωνικής πραγματικότητας**. Κάτι που το γνωρίζει καλά η πολιτική εξουσία, αλλά το κίνημα του Δεκέμβρη το γνωρίζει ακόμα καλύτερα...!

Θοδωρής Θεοδωρόπουλος

Κοινωνική Επανάσταση ή Βαρβαρότητα

Ένα υπόκωφο ρεύμα κινείται κάτω από την προβαλλόμενη μιζέρια των ημερών. Είναι η κινηματική κληρονομιά του Δεκέμβρη που δημιουργεί όρους ευρύτατων διεργασιών που ξεκινούν από μια αλληλεγγύη κατά μήκος όλων των αξόνων καταπίεσης, και φτάνει μέχρι τις πρώτες απόπειρες δημιουργίας πολλαπλών σημείων που η εξουσία δεν μπορεί πλέον να εκφράζεται ως αυθεντία. Έτσι, από τους αγρότες, μέχρι κάθε κοινωνική ομάδα αρχίζει να διαφαίνεται μια τάση άμεσης δράσης. Όμως καμιά μορφή ανισότητας (ταξική, φυλετική, σεξουαλική ή ως προς τις ικανότητες) δεν μπορεί να προβληθεί σαν ο κεντρικός άξονας των κινημάτων. Το καινούργιο πρόταγμα δεν είναι ολιστικό, δίνει βάρος σε όλους τους επιμέρους αγώνες ανατροπής. Μακριά από συνδικαλιστικές, πολιτικές πρωτοπορίες, μακριά από λογικές κάλπης και ιδεολογικής αυταρέσκειας, η εξέγερση εξακολουθεί να ανασαίνει. Το ζοφερό τοπίο κοινωνικής διάλυσης που παρουσιάζεται δεν έχει αντίβαρο την αυστηροποίηση της εξουσίας, καθώς αυτή είναι μέρος του προβλήματος, αλλά τις κινηματικές διεργασίες που συγκροτούν ήδη μια εναλλακτική.

Αυτή είναι μια συζήτηση που πρέπει να γίνει κεντρική σε όλες τις κινήσεις και τα κινήματα ανατροπής. Αυτό που θα μας απασχολήσει εδώ είναι ότι οποιαδήποτε απόπειρα ανατροπής των υφιστάμενων δομών, πρακτικών της κυριαρχίας, οποιαδήποτε απόπειρα αναδιάρθρωσης της ανθρώπινης ταυτότητας με όρους ελευθερίας περνά από την αντιπαράθεση στη νέα συναίνεση που κτίζεται σε βάση μη οικονομική, στη βάση του φόβου. Πρέπει να ασχοληθούμε με την επέκταση της κοινωνίας ελέγχου, με την επιβολή του στρατού ως αστυνομικής δύναμης στο εσωτερικό των κοινωνιών. Όταν είναι φανερή η έλλειψη στρατηγικής σκέψης απέναντι στην κρίση, όταν η αδυναμία των μηχανισμών ενσωμάτωσης είναι πλέον παραπάνω από εμφανής, βλέπουμε δύο κυρίαρχες λογικές, αυτή της οικοδόμησης ενός παγκόσμιου μηχανισμού επιτήρησης και της επέκτασης της κατάστασης εκτάκτου ανάγκης στο σύνολο των κοινωνικών διεργασιών.

Γκουαντανάμο, Αμπου Γκράιμπ, μυστικές

φυλακές της C.I.A. στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και τις Μέσες Ανατολές, απαγωγές πολιτών όχι μόνο σε χώρες του τρίτου κόσμου αλλά και σε εδάφη των λεγόμενων ανεπτυγμένων, όπως έδειξε και η ασύλληπτη περίπτωση της απαγωγής των Πακιστανών στην Ελλάδα, η ψήφιση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο της οδηγίας για την παρακολούθηση ΟΛΩΝ των πολιτών των κρατών μελών κατά την διάρκεια ΚΑΘΕ μορφής επικοινωνίας, η βροχή από τρομονόμους μεσαιωνικής κοπής που καταργούν το κριτήριο της αθωότητας και σε περιπτώσεις όπως της Ισπανίας, που απαγορεύεται η επαφή του κρατούμενου με προσωπικό γιατρό, εισάγονται ευκρινώς στη Δυτική οικονομία εκ νέου τα βασανιστήρια. Είναι ένας ανελέητος βομβαρδισμός από μέτρα που φασιστικοποιούν το νομικό αστικό σύστημα, εθίζοντας την κοινωνία στη στρατικοποίηση.

Ζούμε πλέον τον παραλογισμό ενός ανεγκέφαλου καλωσορίσματος της κρατικής παρέμβασης από το σύνολο σχεδόν του πολιτικού χάρτη. (Μόνο οι νεοφιλελεύθεροι αντιστέκονται, αλλά αυτοί σε λίγο θα είναι πιο απαξωμένοι από τους σταλινικούς). Λες και αγνοούν τα βασικά διδάγματα της ιστορίας, δεν αντιλαμβάνονται ότι εδώ και πολύ καιρό το εξουσιαστικό παράδειγμα έχει μεταβληθεί. Ο πόλεμος είναι πάλι στην αιχμή της παραγόμενης πολιτικής ταυτότητας. Η κυριαρχία, έχουμε πει, στρατικοποιεί το εσωτερικό των κοινωνιών, επιβάλλοντας την αστυνομία στο εξωτερικό. Η επιβεβαίωση έρχεται πλέον με καταιγιστικούς ρυθμούς. Η Ιταλία, στην οποία ο στρατός περιπολεί κανονικά στις πόλεις, δεν ήταν μια Μπερλουσκόνια ιδιαιτερότητα. Τα στρατεύματα που φεύγουν από το Ιράκ συνεχίζουν τις περιπολίες τους στο εσωτερικό των μεγάλων αμερικάνικων πόλεων. Οι άντρες της 1ης ταξιαρχίας πολέμου και της 3ης μεραρχίας πεζικού έχουν λάβει εντολές αποκατάστασης δημόσιας τάξης. Μάλιστα η πρώτη εντάσσεται οργανικά στις δυνάμεις της Unsothcom που συγκροτήθηκε για το συντονισμό σε τοπικό και ομοσπονδιακό επίπεδο της επιχείρησης αποκατάστασης της τάξης. Κάποιοι ίσως δουν πίσω από αυτό την ιδιαιτερότητα των νεοσυντηρητικών του Μπους. Είπαμε ήδη ότι η λογική

της προηγούμενης διακυβέρνησης στην ουσία απλώς λειαίνεται, δεν αναιρείται. Στη Γερμανία, λοιπόν, κατατέθηκε σχέδιο νόμου για τη δυνατότητα χρήσης στρατού σε ρόλους αποκατάστασης της τάξης σε περιπτώσεις κρίσης. Το σχέδιο νόμου έχει την έγκριση και των σοσιαλδημοκρατών. Αυτή είναι η νέα εποπτεία του σωτήριου κράτους πάνω στις κοινωνίες. Πακέτο με τους αντιτρομοκρατικούς νόμους, το νέο ρατσισμό ενάντια στους μετανάστες, τις κάμερες, την επέκταση και ιδιωτικοποίηση των σωφρονιστικών ιδρυμάτων, η εποχή μας δείχνει να μη συμμερίζεται τα περί νέου σοσιαλισμού και επανάστασης γραφόμενα. Άλλωστε γνωρίζουν ότι η λύση της κρίσης του 1929 δόθηκε με τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Στην Ελλάδα υπάρχει μια απόπειρα να θεωρήσουμε το Δεκέμβρη ένα συμβάν εξαιρετικό άρα αδύνατο να συμβεί ξανά. Το κράτος λοιπόν θωρακίζει τη συναίνεση στη βάση του ιδεολογήματος της ανασφάλειας. Αρχίζει δειλά δειλά να συγκροτείται η επιχειρηματολογία της ανάπτυξης του στρατού στη μητρόπολη. Σε αυτό το πνεύμα βρίσκεται η απόφαση του υπουργικού συμβουλίου για ποινικοποίησης της κουκούλας, αλλά και το πολύ σοβαρότερο μέτρο της εξύβρισης που απλώς είναι ένα νομικό πλαίσιο ελέγχου των πορειών. Ο ελληνικός στρατός έχει εκπαιδευτεί αρκετά καλά σε θέματα καταστολής στην αποστολή του στο Κοσσυφοπέδιο στο πλαίσιο της KFOR.

Τα κινήματα δεν μπορούν να εγκλωβιστούν σε αυτή την αντικατασταλτική ρητορική, πρέπει να συνεχίσουν να διευρύνουν την πολιτική και κοινωνική βάση της ανυπακοής, πρέπει να αφουγκράζονται τα διευρυμένα πλαίσια της αντίστασης. Δεν εξεγειρόμαστε ενάντια στον καπιταλισμό επειδή φέρουμε μια μεσοσιανική αλήθεια, ένα διαφορετικό σύστημα, αλλά γιατί θέλουμε μια κοινωνία όπου οι σχέσεις εξουσίας έχουν αποδομηθεί. Το ζήτημα του μετασχηματισμού της κοινωνίας δεν βρίσκεται στο ποιος κατέχει την εξουσία αλλά στην ίδια την ουσία της. Ζητούμενο είναι η άμεση δράση, μια κοινωνική συμμαχία ρήξης, ανυπακοής.

Φιλήμονας Πατσάκης

Ελαιώνας: Οι καταδίκες συνεχίζονται...

Η μια καταδίκη ακολουθεί την άλλη στην υπόθεση του Ελαιώνα. Το 5ο τμήμα του ΣτΕ έκρινε ως αντισυνταγματικό το Προεδρικό Διάταγμα που εκδόθηκε το 2008 που στόχος του ήταν να επιφέρει πολεοδομικές τροποποιήσεις στο προηγούμενο Π.Δ. του 1995 για τον Ελαιώνα, όπως είναι η κατάργηση και έγκριση οδών ή η δημιουργία νέων οικοδομικών τετραγώνων. Λόγω της αντισυνταγματικότητας των ρυθμίσεων, το διάταγμα θα κριθεί οριστικά από την Ολομέλεια.

Το 5ο τμήμα διαπιστώνει ότι η νομοθετική πρωτοβουλία της κυβέρνησης έχει ως αποτέλεσμα από τη μια να μειώνονται σημαντικά οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου στην περιοχή και από την άλλη ν' αναιρείται καθολικά η φυσιογνωμία και ο προορισμός τους, ενώ παράλληλα υπονομεύεται το προηγούμενο πολεοδομικό καθεστώς για την αναβάθμιση του Ελαιώνα. Οι νέες ρυθμίσεις είναι φορείς σοβαρής επιβάρυνσης του οικιστικού περιβάλλοντος και ανατρέπουν, με αποσπασματική παρέμβαση, το συνολικό σχεδιασμό της περιοχής. Και όλα αυτά παρά το γεγονός ότι στην «Περιβαλλοντική Έκθεση» που συνοδεύει το νόμο διαπιστώνεται ότι υπάρχει μεγάλη ανάγκη αύξησης των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου στο πολεοδομικό συγκρότημα της Αθήνας.

Το σκεπτικό της πλειοψηφίας είναι άκρως επικριτικό για το ΥΠΕΧΩΔΕ, διότι επιχείρησε να περάσει τη διπλή ανάπλαση όχι με τη συνήθη διοικητική διαδικασία αλλά με τυπικό νόμο, χωρίς προηγουμένως να εκπονηθεί περιβαλλοντική μελέτη αλλά και να διεξαχθούν συζητήσεις «με τις αρχές και το κοινό», όπως απαιτεί η κοινοτική οδηγία.

Η υπόθεση αυτή δεν ταυτίζεται με την προσφυγή των 130 πολιτών. Πρόκειται για μια σταθερή διαδικασία, κατά την οποία ένα προεδρικό διάταγμα τίθεται υπό την κρίση του Συμβουλίου της Επικρατείας για να ελεγχθεί η συνταγματικότητά του πριν εκδοθεί.

Αποδεικνύεται για ακόμη μια φορά ότι οι αρμόδιοι φορείς, η Βουλή, η Νομαρχία, το ΥΠΕΧΩΔΕ, ο Δήμος, ενέκριναν και προώθησαν αντισυνταγματικές ρυθμίσεις εις βάρος του περιβάλλοντος, της πόλης και των πολιτών και ενέργησαν υπέρ εργολαβικών συμφερόντων.

Ελιάνα Καναβέλη

Το μεγάλο project

Μερικές σκέψεις για το σήμερα και το τώρα που είναι αύριο και παντού

Ο Δεκέμβρης έδωσε τη χαριστική βολή στις μεγάλες υποσχέσεις και μας γέμισε μεγάλες προσδοκίες. Έκανε ξεκάθαρο πως η κοινωνία του αύριο, αυτή που τα κινήματα θα γεννήσουν και που τα κινήματα πλάθουν, δεν είναι σχέδιο, μια θεωρία που τελικά από τα χαρτιά θα εφαρμοστεί στην πράξη. Η κάθε πρωτοβουλία δημιουργεί το χρόνο και τον τόπο του μέλλοντος χωρίς να υπόσχεται τίποτα παρά την ίδια την απελευθερωτική της ύπαρξη.

Οι ελεύθεροι δημόσιοι χώροι, τα οικολογικά κινήματα, οι κινήσεις πολιτών, το lgbtq κίνημα, το κίνημα των φυλακών, το αντικατασταλτικό κίνημα, το φοιτητικό κίνημα, το μαθητικό κίνημα, το μεταναστευτικό κίνημα, τα no borders, οι κινήσεις ενάντια στις παρελάσεις, οι κινήσεις για τα ψυχιατρεία κτλ, η κάθε μικρή ή μεγάλη πρωτοβουλία, κίνημα ή δράση δημιουργεί ένα νέο πλέγμα σχέσεων, δομών και επαφής το οποίο μπορεί εν δυνάμει να αντικαταστήσει το υπάρχον.

Αυτό το παζλ κινήματων, δράσεων και πρωτοβουλιών, το μεγάλο project δηλαδή, είναι που δίνει το στίγμα και το δρόμο του αυριανού. Με την καθημερινή κριτική στα εγχειρήματά μας, με τον εμπλουτισμό της λογική τους, των στόχων, και των συμπερασμάτων τους από την κοινωνία, με τον συνεχή και ατέρμονο μετασχηματισμό τους και τέλος με τη συνειδητή ή όχι αλληλοσύνδεσή τους, θα οδηγούνται και αυτά και εμείς

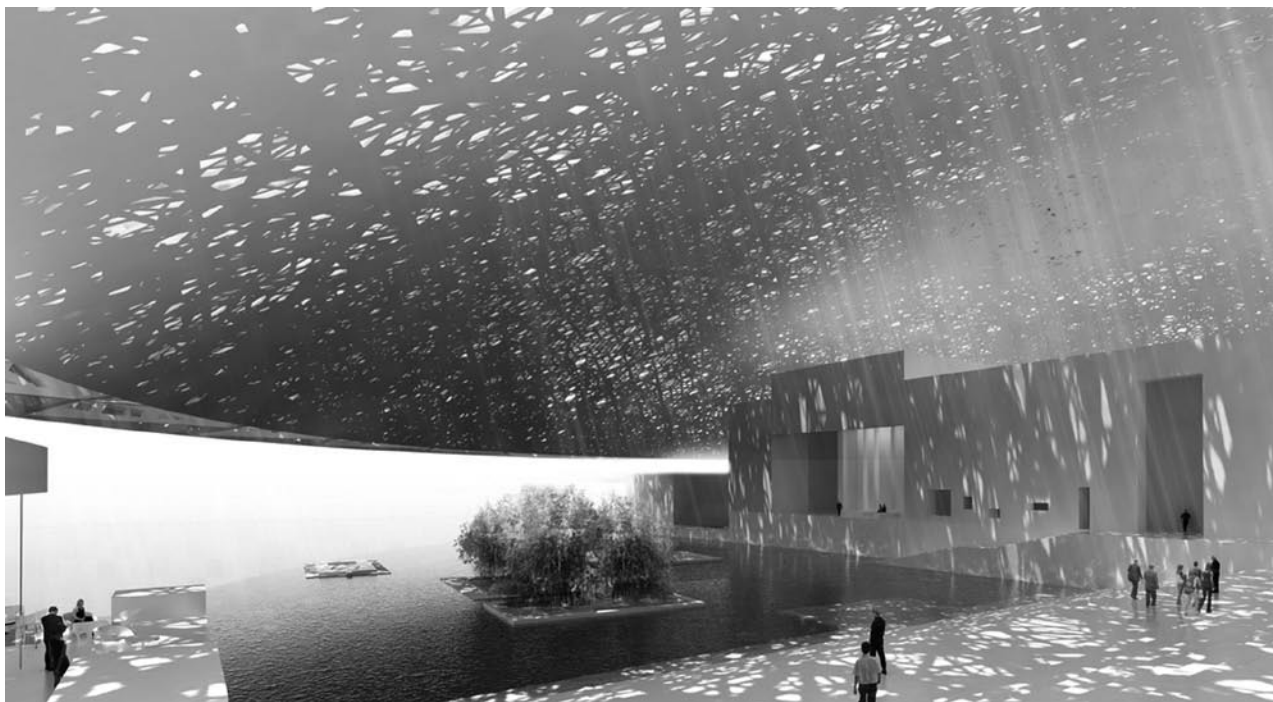
Προσοχή, η αντίδραση δολοφονεί

Το βράδυ της 24/02 έγινε επίθεση με χειροβομβίδα στο Στέκι Μεταναστών στα Εξάρχεια, τη στιγμή που μέσα στο κτίριο είχε εκδήλωση ο Σύνδεσμος Αντιρρησιών Συνειδητής. Το γεγονός ότι δεν υπήρξαν νεκροί είναι καθαρά τυχαίο, μιας και η χειροβομβίδα δεν κατάφερε να σπάσει το διπλό τζάμι του παραθύρου και να περάσει μέσα στο χώρο της εκδήλωσης.

Η επίθεση αυτή δεν τοποθετείται στο πλαίσιο του συμβολισμού αλλά αντίθετα ήταν απόλυτα πραγματική. Σκοπός της ήταν η μαζική δολοφονία των ανθρώπων που βρίσκονταν μέσα στο κτήριο. Το δολοφονικό χέρι της αντίδρασης έκανε πάλι την εμφάνισή του προσπαθώντας να χτυπήσει το κίνημα αντίστασης και παράλληλα να δημιουργήσει ένα κλίμα φοβικού και τρομοκρατίας. Ο κοινωνικοπολιτικός χώρος των Εξαρχείων και ό,τι αυτός συμβολίζει στο μητροπολιτικό πεδίο της Αθήνας δεν είναι τυχαία επιλογή.

Το περαστικό αυτό δεν είναι μεμονωμένο αλλά αποτελεί συνέχεια ενός νήματος που περιλαμβάνει επιθέσεις σε στέκια, κινήματα, αλλά και φυσικά πρόσωπα. Είναι η προσπάθεια των κρατικών και παρακρατικών μηχανισμών να απαντήσουν στην κοινωνική εξέγερση του Δεκέμβρη μέσω μιας κλιμακούμενης στρατηγικής της έντασης που επιχειρείται. Το σίγουρο είναι ότι δεν πέτυχαν το σκοπό τους αλλά το ακριβώς αντίθετο. Η επαγρύπνηση του κινήματος αντίστασης αλλά και όλης της κοινωνίας απέναντι στις δολοφονικές επιθέσεις της αντίδρασης πρέπει να θεωρείται δεδομένη.

Νίκος Κατσιαούνης

σε κοινωνίες, πολιτείες οικοδομημένες από την ίδια την κοινωνία, απελευθερωμένες και απελευθερωτικές.

Η αλληλοσύνδεσή τους—δεν εννοώ μια ιδεολογική συνάφεια αλλά μια ουσιαστική λειτουργική σχέση μεταξύ των εγχειρημάτων—δεν είναι μόνο ότι ισχυροποιεί τη θέση τους απέναντι στην καταστολή τους—αυτή τη στιγμή ίσως αυτό είναι το λιγότερο—αλλά ουσιαστικά είναι μια πρώτη απεικόνιση του αύριο, είναι η βάση για να οικοδομηθεί το επόμενο που αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε καν να φανταστούμε. Είναι η νέα πρόταση για την οργάνωση και τη λειτουργία των κινήματων και των κοινωνιών. Δεν θα πρέπει να μείνει η σύνδεση μόνο στον κοινό τρόπο λήψης αποφάσεων αλλά να επεκταθεί στο πώς η μία θα εξυπηρετεί τον σκοπό της άλλης. Π.χ. Το να γίνονται μαθήματα των σχολείων των Εξαρχείων στο πάρκο της Ναυαρίνου δίνει κατεύθυνση συμμετοχής και εξοικείωσης των μαθητών με τη συμμετοχή στις αποφάσεις και την αυτοδιαχείριση, προτείνει μια αντι-ιεραρχική και διαφορετική θέση για την εκπαίδευση—ακόμα και μόνο λόγω της πλουραλιστικής κοινωνικοποίησης, η αντίληψη για ζητήματα “ταμπού” μετατοπίζεται προς την πλευρά της ελευθερίας—και απ’ την άλλη το ίδιο το πάρκο εμπλουτίζεται ως προς τη χρήση του, τη σύσταση του κόσμου, “ενσωματώνοντας” κομμάτια της κοινωνίας τα οποία μπορούν εν δυνάμει να κυοφορήσουν το νέο. Ή η ηλεκτροδότηση του πάρκου να απεξαρτητοποιηθεί από τη ΔΕΗ. Θα ήταν αφενός χρήσιμη για το πάρκο, αφετέρου θα μπορούσε να κάνει την πρόταση για ενεργειακή αυτονομία ζωντανή σε ένα χώρο μέσα στην καρδιά της Αθήνας. Εν πάση περιπτώσει, τα παραδείγματα είναι άπειρα, και άλλα πατάνε στη γη και άλλα όχι, δεν έχει και τόση σημασία αυτό. Σημασία έχει να βρούμε τα εγχειρήματα αυτά που θα ενώσουν δημιουργικά τις σκέψεις των κινήματων, πρωτοβουλιών κτλ.

Το μεγάλο project, λοιπόν, έχει ξεκινήσει, το βασικό του όμως χαρακτηριστικό είναι η κίνησή του και κυρίως το ότι δεν προσμονεί ένα τέλος, έναν παράδεισο. Η κίνησή του, η ρευστότητά του εμπεριέχει το ανοιχτό, αυτό που καθορί-

ζεται από το δημόσιο λόγο και από τη συμμετοχή. Περνάει από το διεκδικητικό στο δημιουργικό, επανασειοποιείται χώρους, έννοιες, τον χρόνο. Και για αυτό το λόγο δεν έχει ανάγκη από ηρωικές ήττες ούτε την τελική νίκη, γιατί αυτή δεν υπάρχει. Πάντα θα υπάρχει φανταστικό που θα δημιουργεί νέα κατεύθυνση. Το πλέγμα της εξουσίας θα πρέπει να αποδομείται συνεχώς. Οι νέες σχέσεις, οι νέες δομές, οι νέοι τρόποι λειτουργίας θα δημιουργούν ένα νέο πλέγμα μη εξουσιαστικό και αυτό έχει αρχίσει να υφαίνεται από όλους εμάς. Εδώ ακριβώς βρίσκεται και το μη τέλος του project: η αποδόμηση όπως και δόμηση νέων σχέσεων δημιουργούν νέο τύπο ανθρώπου, ο οποίος με τη σειρά του θα πρέπει να προχωρήσει τη λειτουργία αυτή.

Ξαναγυρίζοντας όμως στο μεγάλο project, όπως αυτό εξελίσσεται αυτή τη στιγμή, αν στο παρελθόν μια ιδέα μπορούσε να δημιουργήσει δομές, δομές όμως που δεν είχαν σχέση με την πραγματικότητα, τώρα η πραγματικότητα δημιουργεί δομές και αυτές με τη σειρά τους ιδέες για να μπολιάσουν όσους συμμετέχουν. Η ανοιχτότητα αυτή προέρχεται ακριβώς από το ότι η κοινωνία στρέφεται επιτέλους ενάντια στην ανάθεση, την πρωτοπορία και την εκπροσώπηση, όχι όμως επιφανειακά, όπως νομίζουν κάποιοι ότι αυτά τα τρία υπάρχουν, αλλά ουσιαστικά. Και εδώ οφείλεται η αδυναμία πολλών συλλογικοτήτων, που διατείνονται για την ανοιχτότητά τους, να συμμετέχουν σε ανοιχτές διαδικασίες: όποιος έχει τη μεγάλη αλήθεια, ακόμα και της αναρχίας, διαμεσολαβεί, εκπροσωπεί, νομίζει ότι του έχει ανατεθεί ο μεγάλος σκοπός.

Αυτόν τον κόσμο οραματιζόμαστε και αλλάζει κάθε φορά που ένα καινούργιο άτομο συμμετέχει, μια νέα πρωτοβουλία ξεκινάει. Αυτόν τον κόσμο οραματιζόμαστε και τον χτίζουμε κάθε μέρα. με όλες αυτές τις μικρές αλήθειες που ξετρυπώνουμε και δημιουργούμε. Γιατί στην πράξη αντιλαμβανόμαστε πως δεν υπάρχει ΜΕΓΑΛΗ ΑΛΗΘΕΙΑ παρά μόνο για όσους επιζητούν μια ηρωική ήττα ή για όσους χαράζουν το δρόμο για τα γκούλαγκ.

Βαγγέλης Νάνος

Γιώργος ΣαμΣουφλιάς

Η προπαγανδιστική απόπειρα των υπουργείων και γενικότερα της εξουσίας να μεταβιβάσει μερίδιο ευθύνης στον πολίτη για την οξύτατη πολιτική, περιβαλλοντική, οικονομική, θεσμική κρίση εκφράζεται και μέσα από το πεδίο της διαφήμισης. Πρόσφατα, η καμπάνια του υπουργείου Οικονομικών μάς έλεγε ότι «η φορολογική συνειδηση ξεκινάει από τον καθένα, μας ωφελεί όλους» (μπα, έχουμε οικονομική δικαιοσύνη και δεν το γνωρίζουμε) και τώρα ακολουθεί το υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ που διαχρονικά είναι σταθερά ταγμένο να προωθήει παντοιοτρόπως τα μεγαλοκατασκευαστικά συμφέροντα. «Για να τηρείται ο χωροταξικός σχεδιασμός χρειάζεται άλλος ένας. ΕΣΥ» μας πληροφορεί η καμπάνια του υπουργείου (αλήθεια, πόσο κόστισε;) εξισώνοντας τους θύτες με τα θύματα: τις μεγάλες εταιρείες, πρώην κρατικές (ΔΕΗ και άλλες) και ιδιωτικές (τον κάθε Μυτιληναίο, Λάτση, Αγγελόπουλο, Εμφιετζόγλου) με τις κοινωνίες που βιώνουν από πρώτο χέρι την περιβαλλοντική υποβάθμιση στην Αντίκυρα, το Αλιβέρι, την Πτολεμαΐδα και αλλού.

Η πασίγνωστη εικόνα με τον θείο Σαμ να καλεί τους νεοσύλλεκτους να καταταγούν με προτεταμένο το δείκτη του δεξιού χεριού, βρίσκει εδώ το ελληνικό του αντίστοιχο, τον Γιώργο Σουφλιά. Είναι ο υπουργός ο οποίος *τρίνει ευήκοον ου* στα αιτήματα των κερδοσκόπων επενδυτών νομοθετώντας έναν αντιπεριβαλλοντικό χωροταξικό σχεδιασμό κομμένο και ραμμένο στα μέτρα τους και *κωφεύει* απέναντι στα επιχειρήματα των πολιτών δείχνοντάς τους με το δάχτυλο: «Εσείς ευθύνεστε! Τη δική σας συναίνεση θέλουμε!». Ναι, αυτοί φταίνε που δεν κατατάσσονται στο στρατόπεδο των Κακλαμάνηδων, των ψυχρών τεχνοκρατών, των αδηφάγων εργολάβων...

Γ.ΠΑΠ.

ΦΥΛΑΚΕΣ: Διώξεις αγωνιστών κρατουμένων

Εκδικητικές διώξεις αγωνιστών κρατουμένων αντί των πολυсуζητημένων μέτρων –που κάποιοι έσπευσαν να χειροκροτήσουν– για τη βελτίωση των συνθηκών κράτησης στις φυλακές-κολαστήρια, επιφύλαξε το καθεστώς αποκαλύπτοντας για μια ακόμη φορά ότι ο εγκλεισμός αποτελεί εργαλείο παραδειγματικής εξόντωσης όσων θεωρούνται ενοχλητικοί ή περιττοί για την εξουσία.

Ιδιαίτερα ενοχλητική ήταν για τους κρατούντες, εξάλλου, η 41χρονη Κατερίνα Γκουλιώνη που βρέθηκε νεκρή στις 6 το πρωί της 18ης Μαρτίου, στο καράβι που τη μετέφερε από τις φυλακές Θήβας στις φυλακές Αλικαρνασσοῦ. Η Κατερίνα Γκουλιώνη είχε δώσει μάχη ενάντια στον εξευτελισμό της κολπικής εξέτασης που υφίστανται οι κρατούμενες με το έωλο επιχείρημα της αντιμετώπισης της εισόδου ουσιών στη φυλακή.

Για την ανυποχώρητη στάση της τιμωρήθηκε με πειθαρχική μεταγωγή που τελικά ήταν μεταγωγή θανάτου. Βρέθηκε νεκρή και δεμένη πισθάγκωνα στον ειδικό χώρο του πλοίου, δεκαπέντε θέσεις μακριά από τους υπόλοιπους κρατούμενους και με χτυπήματα στο πρόσωπο. Η εκδικητική mania του κρατικού μηχανισμού εκδηλώθηκε ακόμη και στην κηδεία της όταν οι ανθρωποφύλακες αρνήθηκαν να βγάλουν τις χειροπέδες από τον, επίσης κρατούμενο, αδελφό της που την αποχαιρέτισε σιδηροδέσιμος.

Μαρία Γερογιάννη

Στις 21 Μαρτίου, οι κρατούμενοι στις φυλακές Χανίων εξεγέρθηκαν απέναντι στις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσής τους σε χώρους που είναι για 20 ανθρώπους και στριμώχνονται 70, ενώ αποτράπηκε η επέλαση των ΜΑΤ από την άμεση εκδήλωση της αλληλεγγύης με κλοιό διαδηλωτών γύρω από τη φυλακή.

Στις 22 Μαρτίου, σε στάση προχώρησαν οι συγκρατούμενες της Κ. Γκιουλιωνή στις φυλακές της Θήβας, ενώ πραγματοποιήθηκε πορεία αλληλεγγύης.

Στο γαϊτανάκι των διώξεων περιλαμβάνεται εξάλλου και οι δικαστικές παραπομπές αγωνιζόμενων φυλακισμένων.

Στις 17 Μαρτίου ο αγωνιστής φυλακισμένος Σπύρος Στρατούλης κλήθηκε σε απολογία στον ανακριτή Πειραιά κατηγορούμενος μαζί με άλλους 22 συγκρατούμενους του, για τη συμμετοχή τους στην εξέγερση των φυλακισμένων την άνοιξη του 2007.

Λίγες ημέρες αργότερα, στις 23 του μήνα, ο Βαγγέλης Πάλλης καταδικάστηκε σε τρία χρόνια φυλάκιση από το Τριμελές Εφετείο Κακουρηγημάτων της Λάρισας όπου δικάστηκε για τη συμμετοχή του στην εξέγερση στις φυλακές Τρικάλων. Στις συγκεκριμένες αποθήκες ανθρώπων, όπως κατήγγειλε ο Βαγγέλης Πάλλης και παραδέχθηκαν ακόμη και οι ανθρωποφύλακες, στοιβάζονταν 67 κρατούμενοι σε κελιά χωρητικότητας 16 ατόμων.

«Σημασία δεν έχει η πτώση, αλλά η πρόσκρουση»* για μια άλλη κοινωνία!

Συνέχεια των εκτεταμένων αναφορών συκοφαντίας, χαφιεδισμού και ψεμάτων για την πανελλαδική κοινωνική εξέγερση του Δεκέμβρη, τη νεολαία και το αντιεξουσιαστικό κίνημα αποτέλεσε μεγάλο μέρος της εισήγησης της Κ.Ε. του καθ' όλα καθεστωτικού –και σταλινικού– ΚΚΕ στο πρόσφατο 18^ο συνέδριό του, καθώς και αρκετές τοποθετήσεις συνέδρων, που συμπυκνώθηκαν ακόμα και σε εδάφιο της πολιτικής απόφασης του συνεδρίου. **Αναφορές –τύπου ΛΑ.Ο.Σ.– που εξόπλισαν το αστικό νομικό οπλοστάσιο, με το αντιαναρχικό τους μένος, δίνοντας το αναγκαίο άλλοθι στην κυβέρνηση να προβεί στην περιστολή των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων διαδηλωτών και στην καταστολή και ποινικοποίηση καθενός –με ή χωρίς κουκούλα– που αντιδρά και αντιστέκεται στην κρατική εξουσία και την καπιταλιστική βαρβαρότητα.** Θυμίζουμε ότι την ίδια στάση με το ΚΚΕ κράτησαν το προηγούμενο διάστημα σχεταριστές εθνοπατριώτες –επίσης σταλινικών– «λαϊκών δρόμων», που δεν αξίζει καν να αναφερθούμε στην... πολιτική τους.

Είναι αλήθεια ότι το ΚΚΕ –και όλες οι αποχρώσεις της αριστεράς– κλονίστηκε τόσο σοβαρά από την εξέγερση του Δεκέμβρη και το μαζικό αντικαθεστωτικό-αντιεξουσιαστικό-αντικρατικό ρεύμα που τη χρωμάτισε –το οποίο αναπτύσσεται ραγδαία στους δρόμους της άμεσης κοινωνικής δράσης– που αναπροσαρμόζει πολιτικά και οργανωτικά τη στρατηγική του, με απόφαση του συνεδρίου του, για την προσέλκυση κρίσιμων ηλικιών νεολαίας. Η οποία είτε **συμμετείχε μαζικά στις συγκρούσεις και τις καταλήψεις του Δεκεμβρίου, είτε αποχωρούσε απηυδισμένη –κυρίως μαθητές– από τα «περιφρουρημένα» μπλοκ του και πλαισίωνε μαχητικά μπλοκ, όπως της Κατάληψης της Νομικής.**

Όμως, καμιά αναπροσαρμογή του ΚΚΕ και της ΚΝΕ δεν είναι ικανή να φέρει την ανυπότακτη και ανυπότακτη νεολαία στο δρόμο του λεγόμενου αντι-ιμπεριαλιστικού μετώπου (ΑΑΔΜ). Γιατί το ΚΚΕ, εκτός από μονολιθικό και απαρχαιωμένο, είναι ενίοτε αντιδραστικό και αποδεδειγμένα διαπλεκόμενο με κρατικούς μηχανισμούς, μπάτσους, ΕΥΠ και δικαστές. **Κυρίως αξιοποιείται από το καθεστώς, που το χρησιμοποιεί ως άλλοθι και αριστερό δεκανίκι του, και η πολιτική του εξαρτάται από τα κονδύλια που του προσφέρει απλόχερα το κράτος. Και γι' αυτό είναι εξαρτημένη και πολιτικά ακίνδυνη για την εξουσία και το κεφάλαιο.** Είναι γνωστό άλλωστε ότι το ΚΚΕ χρηματοδοτείται πάγια, με παχυλά κονδύλια, από το κράτος. Ενώ η μετωπική του οργάνωση Ελληνική Επιτροπή Διεθνούς Δημοκρατικής Αλληλεγγύης (ΕΕΔΔΑ), που δρα ως Μ.Κ.Ο, χρηματοδοτείται αδρά από την Ευρωπαϊκή Ένωση (!) και το ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών. Όσο για τα ιστορικά αρχεία του, αυτά χρηματοδοτήθηκαν, επίσης από την Ε.Ε, με 4,5 εκατομμύρια ευρώ (!). Κατά τα άλλα, καταγγέλλει και κάνει... αντι-Ε.Ε. αγώνα!

Είναι πασιφανές ότι η οικονομική κρίση δεν αγγίζει το ΚΚΕ και τη νομενκλατούρα του, παρά μόνο τους εργαζόμενους και το λαό που την υφίστανται. Τα μανιφέστα του, η δήθεν «αντεπίθεση» α λα Αλέκας, Μαΐλη, Μπογιόπουλου και Σία και η λογική της «πρωτοπορίας» δεν συγκινούν πλέον κανέναν! Αντίθετα, συγκινεί η ανάγκη για ένα μαζικό επαναστατικό λαϊκό κοινωνικό κίνημα των από κάτω, που αντεπιτίθεται συνολικά στο καθεστώς με πραγματικούς όρους. Κάτι που το ΚΚΕ και οι ομοούσιες παραφυάδες του όχι μόνο αδυνατούν πολιτικά να καταλάβουν, αλλά και να' θελαν δεν θα μπορούσαν να πράξουν. Αρέσκονται στο να **αναγάγουν ως το μεγαλύτερο εχθρό τους τη μαχόμενη αντικαθεστωτική κοινωνική πολιτική που η βασική της στρατηγική επιλογή είναι ότι η ίδια η κοινωνία και οι εργαζόμενοι μπορούν να αυτοοργανωθούν και να αυτοκυβερνηθούν –μέσω λαϊκών κοινωνικών αυτοθεσμών και αμεσοδημοκρατικών Λαϊκών Συνελεύσεων– χωρίς αφεντικά και νέους εξουσιαστές πάνω από το κεφάλι τους.**

Τάκης Σκούρκος

* Σύνθημα σε μάντρα ελασματουργείου στο Πέραμα, γραμμένο με μουντζούρα

ΣΙΒΟΡΑΤΣ - ΣΤΑΤΙΣ
ΑΝΤΙ - ΙΛΝΟ

Η πίσω πόρτα του Κακλαμάνη

Τα γεγονότα τρέχουν, μας ετοιμάζουν μεγάλες γιορτές, γιορτές που θα μας βρουνε μπροστά τους. Έχω βαρεθεί με αυτά τα παιχνίδια της εξουσίας. Ζω και εργάζομαι στην πίσω «πόρτα» του δημαρχείου του Κακλαμάνη, η μπροστινή πόρτα ολοκάθαρη, τα πάντα δουλεύουν ρολόι, όλα φαίνονται φαινομενικά καθαρά, όμως από πίσω στην οδό Σωκράτους και πέρα από κάθε μέρα διαπράττονται εγκλήματα, και τα πιο σκληρά από τα όργανα της εξουσίας.

Μετά τα γεγονότα του Δεκέμβρη, οι Μπάτσοι έχουν ξεκινήσει ένα πογκρόμ διώξεων, ξυλοδαρμών και εξευτελισμών, ακόμα και δολοφονιών, απέναντι στους ασθενέστερους και στους αδύναμους αυτής της πόλης δηλαδή:

1. Στους μετανάστες
2. Στους άστεγους
3. Στους τοξικούς

ακόμη και στους εργαζόμενους της περιοχής.

Κανένας δεν διαμαρτύρεται, ξεσπούν την οργή τους και κυκλοφορούν ελεύθεροι και οπλισμένοι. Πρόσφατο παράδειγμα ο φόνος του νεαρού ομογενή από τη Ρωσία ο οποίος δάρθηκε ανηλεώς από 4-5 όργανα της τάξης. Δεμένος πισθάγκωνα, και αφού τελείωσαν τη δουλειά τους λύσανε και απλά περπάτησαν μακριά. Μάρτυρες υπάρχουν και θα καταθέσουμε αυτά που είδαμε.

Δεν φοβάμαι πια, απλά το συνήθισα.

Ο Κακλαμάνης και η πίσω πόρτα του δημαρχείου του, μη χέσω, και όταν νυχτώσει ένα άλλο μεγάλο έγκλημα διαπράττεται με την ανοχή των προστατών και νταβατζήδων της ελληνικής αστυνομίας, το εμπόριο ανθρώπων (trafficking to λένε). Γυναίκες, κοριτσάκια 16-17 χρονών από όλη την Αφρική μαζεμένες για την αναγκαστική πορνεία και την εκμετάλλευση.

Οι κουκούλες τους μαράνανε.

Αλλά δεν θα τους περάσει τόσο εύκολα, και τους μόνους τρομοκράτες που βλέπω και αισθάνομαι είναι αυτοί απέναντί μου, τα όργανα της εκάστοτε εξουσίας, αυτοί μας τρομοκρατούνε, μας βασανίζουν και δεν μας λογαριάζουν.

Τίποτα δεν τελείωσε, όλα συνεχίζονται
Λευτεριά σε όσους είναι στα κελιά

Sotokkan

Κατάληψη στην πρυτανεία

Από τη Δευτέρα 16 Μαρτίου βρίσκεται σε κατάληψη η πρυτανεία Θεσσαλονίκης. Η κατάληψη έγινε για συμπαράσταση στον αγώνα της Κωνσταντίνας Κούνεβα και της ΠΕΚΟΠ που είναι αγώνας ενάντια στο σύγχρονο σκλαβοπάζαρο των εργολαβιών.

Στους 100.000 εργαζομένους σε εργολαβίες συμπεριλαμβάνονται και οι περίπου 600 εργαζόμενοι στο ΑΠΘ, στον τομέα της καθαριότητας και τις φύλαξης. Αλλά χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ανάγκες του ΑΠΘ σε γραφεία τις καλύπτουν άνθρωποι που προσλαμβάνονται μέσω της εργολαβίας "ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ" (κοινοπραξία με την "ΟΙΚΟΜΕΤ") οι οποίοι έχουν προσληφθεί στα χαρτιά ως καθαριστές!

Η κατάληψη από την πρώτη στιγμή πλαισιώθηκε από τη συμπαράσταση των

εργαζομένων με τετράωρη στάση που κράτησε όλη την πρώτη εβδομάδα της. Η κατάληψη βάζει το ζήτημα του αγώνα κατά των εργολαβιών ως κομμάτι του αυτόνομου ακηδεμόνευτου αγώνα της κοινωνικής αλληλεγγύης ενάντια στον εργασιακό μεσαίωνα της ελαστικής εργασίας.

Μέσα στην κατάληψη εκδηλώσεις - συζητήσεις - συναυλίες γίνονται σε καθημερινή δράση με αποκορύφωμα την κατάληψη-παρέμβαση στον FM 102 της ΕΤ3 και την επιθεώρηση εργασίας ανατολικού τομέα. Την Πέμπτη 19 έγινε, με κεντρικό πανό και μπλοκ εργαζομένων, πορεία, μαζί με φοιτητικούς συλλόγους και την κατάληψη πρυτανείας, στο υπουργείο Μακεδονίας-Θράκης. Η κατάληψη συνεχίζεται.

Γεωργιάς Αθανάσιος

Ψήφισμα της ΠΕΚΟΠ για την κατάληψη

Η ΠΕΚΟΠ στηρίζει την κατάληψη και συμπαράστέκεται στον αγώνα των

συναδέλφων της συνέλευσης που στόχο έχει

την κατάργηση των δουλεμπορικών εταιρειών.

Οι αγώνες μας είναι κοινοί: παλεύουμε για

σταθερή και μόνιμη εργασία.

Έλληνες και Μετανάστες συνάδελφοι, μην

σταματάτε, συνεχίστε, είμαστε χιλιάδες

και είμαστε ελάχιστοι, ήρθε η ώρα να

δικαιωθούμε.

Να βρεθούν και να πληρώσουν οι φυσικοί

και ηθικοί αυτουργοί της Κωνσταντίνας

Κούνεβα.

Να καταργηθούν οι νόμοι που επιτρέπουν

στις δουλεμπορικές εταιρείες να εφαρμόζουν

εργασιακό καθεστώς μεσαίωνα.

Να προσληφθούν ως μόνιμοι όλοι οι

εργαζόμενοι.

Η Κωνσταντίνα στέλνει μήνυμα σε όλους.

Ήρθε η ώρα, μην σταματάτε, συνεχίστε.

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΣΕ ΕΡΓΟΛΗΠΤΕΣ ΚΑΙ ΣΕ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ
ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΑΠΘ

Θεσσαλονίκη, 16 Μαρτίου 2009

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Δ.Σ. του Σωματείου Εργαζομένων σε Εργολήπτες και σε Εκτελέσεις Έργων του ΑΠΘ, στηρίζει τον αγώνα των Φοιτητικών Συλλόγων, Κινήσεων και Πρωτοβουλιών ενάντια στο καθεστώς των Εργολαβιών στο Α.Π.Θ.

Αγωνιζόμαστε και απαιτούμε:

- Να καταγγελθούν άμεσα οι συμβάσεις με τους εργολάβους στο δημόσιο και ειδικά στο ΑΠΘ και να υπογραφούν συμβάσεις εργασίας με τους/τις εργαζόμενους/ες στις αντίστοιχες υπηρεσίες.

ΤΟ Δ.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Ανδρέας Αναστασιάδης

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
Μαρία Βαμβουλίδου

Γράφουμε ιστορία...

Γράψαμε ιστορία. Πάτρα, 13 Μαρτίου η «Βαβυλωνία» συναντάει την ΛΟΑΤ κοινότητα και το πατρινό όχημά της –τον διαδικτυακό τόπο gaypatras.gr– στην εκδήλωση-συζήτηση “Δομώντας και αποδομώντας τα Φύλα”. Μας πλαισιώνουν η Χ. Νεοφώτιστου, η Ε. Βλάμη και ο Γ. Μαρνελάκης. Ο χώρος ασφυκτικά γεμάτος, ενθουσιασμός και ενθαρρυντικά χειροκροτήματα. Νεαρόκοσμος κυρίως αλλά όχι μόνο.

Είναι η πρώτη φορά που οι πατρινές και οι πατρινοί ΛΟΑΤ αρθρώνουν δημόσιο λόγο, διεκδικούν δημόσιο χώρο και απαιτούν έτσι από όλη την τοπική κοινωνία να αναγνωρίσει την ύπαρξή τους και τελικά την ισότιμη μεταχείριση. Δεν είμαστε πια οι σκιές στα νυχτερινά κλαμπ, οι σιωπηλοί και οι ψεύτες όταν η παρέα ανοίγει τη σεξουαλική/σχεσιακή κουβεντούλα, δεν είμαστε πια αυτοί και αυτές που περιμένουν να κλείσει πίσω τους η πόρτα του διαμερίσματός τους για να νιώσουν στον εγκλεισμό αυτόν λίγη παραπάνω ελευθερία. Το στοίχημα το κερδίσαμε τη μαγική στιγμή που

η αναπάντεχη ερώτηση «πόσοι είναι ΛΟΑΤ εδώ μέσα;» έφερε 10-20 χέρια να σηκώνονται. Μετά κι άλλα, κι άλλα. 50-60 άτομα ανάμεσα σε 200: τους γνωστούς μας, τους συναδέλφους μας, τους γονείς μας. Ένα κύμα απελευθερωτικό που μας φόρτισε με αρκετή δύναμη και αισιοδοξία ώστε να γίνουμε πιο δυναμικές/οί το αμέσως επόμενο διάστημα.

Σπύρος denyal Τρίμης

Ο κουκουλοφόρος και ο κεντρώος

Δύο είναι οι λόγοι που καθιστούν αναγκαία την κουκούλα.

Πρώτος λόγος είναι να κρύβει κάποιος το πρόσωπό του από την κοινωνία.

Δεύτερος λόγος είναι να κρύβει κάποιος το πρόσωπό του από το κράτος.

Παραδείγματα:

Στην πρώτη περίπτωση εμπίπτουν οι κουκουλοφόροι της κατοχής και σήμερα οι ειδικές κατασταλτικές υπηρεσίες του κράτους.

Στη δεύτερη περίπτωση νέοι, εργαζόμενοι, φοιτητές, αναρχικοί, αντιεξουσιαστές αλλά και παραβατικοί τύποι των κυρίαρχων νόμων.

Οι μόνοι που “δικαιούνται να ομιλούν” επικριτικά γι’ αυτό το κρυμμένο πρόσωπο είναι οι κεντρώοι δημοκράτες, άνθρωποι που κοιτούν συνήθως τους άλλους και παρατηρούν τις κινήσεις τους μέσα από τη τρομερή ακινησία που τους παρέχει ο νόμος της αδράνειας του οποίου υπενθυμίζουμε τον ορισμό:

ονομάζεται η χαρακτηριστική ιδιότητα των σωμάτων να αντιστέκονται στην οποιαδήποτε μεταβολή της κινητικής τους κατάστασης. Μπορεί ή να ηρεμούν ή να συνεχίζουν να εκτελούν ευθύγραμμη ομαλή κίνηση όταν η συνισταμένη των δυνάμεων που ασκούνται σε αυτά είναι ίση με το μηδέν.

Η ακατανίκητη λοιπόν θέση τους τούς κάνει θελκτικούς και κυρίως αποκτούν δύναμη επειδή τους επικαλούνται όλοι. Η κεντρο-λαγνεία και ο μεσαιο-χωριτισμός είναι το κυρίαρχο φαντασιακό του πολιτικού και κομματικού συστήματος και ο βασικότερος νομιμοποιητικός παράγοντας ενσωμάτωσης. Συχνά επικαλούνται το κλασικό αξιακό μέτρο “παν μέτρον άριστον” στην ποσοτική του διάσταση, στη λογική του λίγο απ’ όλα, δηλαδή στη λογική του τίποτα. Ακόμα κι όταν η κατάσταση είναι δύσκολη, πάλι τους κεντρώους επικαλούνται για να επανέλθει η προηγούμενη τάξη κι ισορροπία. Ο φόβος μη ριζοσπαστικοποιηθούν ή μη συντηρητικοποιηθούν οι κεντρώοι επαναφέρει τους κεντρώους κάθε φορά στην κορυφή του κυρίαρχου πολιτικού παιχνιδιού και αυτοί είναι αλήθεια το απολαμβάνουν.

Το Δεκέμβριο ως κεντρώοι ξύνανε το κεφάλι τους βλέποντας τις φωτιές της εξέγερσης και την κατάρρευση του κεντρώου μηδέν άγαν αφού ανάμεσα στο θράσος και στη δειλία υπήρχε το θάρρος. Θάρρος όσο θέλουμε, δεν υπάρχει μέτρο λίγο ή πολύ. Είδαν ότι θα χάσουν τη θέση που κατέχουν τσάμπα στο πολιτικό σκηνικό και φοβήθηκαν. Τους τρόμαξαν οι κουκούλες της κοινωνίας, των εξεγερμένων μαθητών, γιατί ακυρώθηκαν οι κάμερες, οι μηχανισμοί ελέγχου της ατομικής και κοινωνικής δράσης. Αλήθεια, η κουκούλα έσπασε τους κανόνες. Καλά οι κεντρώοι, οι άλλοι δεν κατάλαβαν ότι το Δεκέμβριο συνεντρίβη η κεντρολαγνεία και ο μεσαιοχωριτισμός; Τίποτα δεν κατάλαβαν; Πάλι μεσαίο χώρο θα πουλήσουν;

Luther Blisset

Ημέρα της «γυναίκας» (sic)

Στις 8 Μαρτίου, ο Υπουργός Μεταφορών Ευριπίδης Στυλιανίδης αποφάσισε ότι αυτό που χρειάζεται στις γυναίκες, σε αναγνώριση “της αξίας τους”, είναι να κυκλοφορούν δωρεάν με τα μέσα μαζικής μεταφοράς μια μέρα το χρόνο. Ο σεπαρατισμός του μέτρου είναι εξωφρενικός. Πηγαίνει κόντρα σε όλους τους αγώνες του γυναικείου κινήματος για ισότητα, είναι μια χειρονομία φτηνή, σεξιστική και το μόνο που κάνει είναι να υπογραμμίζει τη διαφορά εξουσίας μεταξύ των φύλων. Αγνοεί εξόφθαλμα τη διαφορετικότητα της γυναικείας εμπειρίας, τη σεξιστική βία, την άρρητη γυάλινη οροφή. Τονίζει ότι οι γυναίκες, τα διαμάντια μας και τα στολίδια μας (όπου «μας» βάλτε: του πατριαρχικού τρόπου θεώρησης του κόσμου) αξίζουν μια μέρα ανάπαυλα αλλά όχι 364 μέρες ισότιμη μεταχείριση.

Λες και οι γυναίκες είναι κλεισμένες στα σπίτια τους και περιμένουν αυτή τη μια μέρα για να βγουν, να καταναλώσουν, να διεκδικήσουν το δημόσιο χώρο. Μετά πάλι στα σπίτια σας.

Και στην τελική, τι είναι γυναίκα; Πώς ξεχωρίζεις αν ένας άνθρωπος είναι γυναίκα ή όχι; Ζητάς πιστοποιητικό φρονήματος, κοιτάς τα γεννητικά του/της όργανα, ζητάς ταυτότητα, ελέγχεις μήκος μαλλιών, μήπως μήκος φούστας; Γιατί αγνοούνται οι άλλοι τρόποι να βιώνεται και να επιτελείται το φύλο, γιατί απαιτείται η θηλυκότητα να είναι ομοιόμορφα εκφρασμένη και γιατί θεωρείται ότι ένα θηλυκό άτομο υποχρεούται να εκφράζει θηλυκότητα έτσι κι αλλιώς; Γιατί η έννοια “γυναίκα” να γίνεται στόχος αξιολογικής κρίσης – περνάς ή δεν περνάς τον πήχυ; Η καθεστηκυία τάξη θέλει να παραμείνουμε στη θέση μας, και η επίδειξη εξουσίας γίνεται τόσο ανέξοδα και εύκολα που περνάει απαρατήρητη, που θεωρείται “φυσική”.

Χριστίνα Νεοφώτιστου

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΑΣ ΓΙΑ 14-03

Το περασμένο Σάββατο 14/3, αποτράπηκε, με το μόνο δυνατό τρόπο, εκδήλωση της παρακρατικής φασιστικής συμμορίας της Χρυσής Αυγής. Με αυτό το κρυφό τους κάλεσμα είχαν ως στόχο να εκφράσουν τη γελοία, σκουριασμένη και ακραία εθνικιστική τους θέση για τη δήθεν απελευθέρωση της “Βορείου Ηπείρου”. Το τσούρμο των δολοφόνων που βεβηλώνει τάφους (εβραϊκό νεκροταφείο), μαχαιρώνει μετανάστες, χτυπά κοινωνικούς χώρους, οι νοσταλγοί των ναζί που πυρπόλησαν τα χωριά του νομού, δεν έχει θέση στην πόλη των Ιωαννίνων. Γι’ αυτό εξάλλου, αναγκάστηκαν να φέρουν ομοιόεατες τους από όλη την Ελλάδα.

Οι θεσμικοί παράγοντες που στηρίζουν το παρακράτος δεν μπορούν να κρυφτούν από την κοινωνία. Ας σκεφτούν μόνο, αυτοί που μας κληροδότησαν το ακαλαίσθητο και ανιστόρητο άγαλμα του “Βασιλιά Πύρρου”, όπου και συγκεντρώθηκαν οι νεοναζί, ποιους “προσκάλεσαν” στο κέντρο της πόλης. Οι αστυνομικές δυνάμεις, που ακόμη μια φορά βρέθηκαν σε αγαστή συνεργασία με τους φασίστες, αποκάλυψαν πως, όσο και να αλλάζουν τα πρόσωπα, οι σχέσεις τους με το παρακράτος παραμένουν σταθερές.

Το πραγματικό θέμα του περασμένου Σαββάτου δεν είναι η εικόνα που μεταφέρθηκε από τα Μ.Μ.Ε, αλλά το ποιος έχει την πολιτική ευθύνη για την κυοφορία του αυγού του φιδιού. Ας τους αναζητήσουμε στα δημαρχεία, τα αστυνομικά μέγαρα, τις νομαρχίες, τα συμβούλια των επιχειρήσεων, τις εκκλησίες.

Εμείς θα συνεχίσουμε, υπερασπιζόμενοι την κοινωνική ελευθερία, να αγωνιζόμαστε για μια κοινωνία που η διάκριση σε εθνότητες και φυλές θα είναι αδιάφορη και δεν θα αποτελεί αιτία σφαγών και αποκλεισμών. Ήμασταν, είμαστε και θα είμαστε ενάντια σε κάθε προσπάθεια καθυπόταξης, πειθάρχησης και φασιστικοποίησης.

Υ.Γ: και όλα αυτά εν όψει της παρέλασης, ενός θεσμού που αποτελεί μήτρα και αναπαράγει την εθνικοθηρησκευτική προπαγάνδα...

Χειρονομία – Αντιεξουσιαστική Κίνηση

Η εξέγερση δεν χωράει στις Κάλπες

Στον απόηχο του Δεκέμβρη και μέσα σε μια εκκωφαντική επίθεση της κυβέρνησης στα κοινωνικά κεκτημένα του πανεπιστημίου, οι φοιτητές ακόμα μια φορά καλούνται από τους επίδοξους διαχειριστές τους να συμμετέχουν στις εκλογές. Η αλήθεια είναι πως η θέση ενάντια στις τελευταίες είναι από τις πιο μεστά θεμελιωμένες από πλευράς επιχειρημάτων κριτική του αντιεξουσιαστικού ρεύματος, όμως στα πανεπιστήμια δεν έχει συνοδευτεί από μια εξίσου στιβαρή αντιπρόταση και δράση. Το ζήτημα όμως παραμένει: Τι σχέση μπορεί να ένα επαναστατικό κίνημα με τις εκλογές στα πανεπιστήμια; Ή μάλλον, τι το επαναστατικό έχει η παραχώρηση της συμμετοχής στα κοινά στους «ειδικούς» των κομμάτων; Τι βοηθά να αναθέτουμε τις αποφάσεις που μας αφορούν

σε «Δ.Σ.» που συνεδριάζουν και αποφασίζουν ερήμην μας; Και αν η αποδοκιμασία των καθεστωτικών παρατάξεων ΠΑΣΠ, ΔΑΠ και ΠΚΣ είναι δεδομένη, στον κινηματικό χώρο οι εκλογές ακόμα θεωρούνται από την αριστερά το πιο σπουδαίο «μέτωπο» που αγώνα, για την αλλαγή των «συσχετισμών». Βεβαίως, η όλη εκλογική αντιπαράθεση στρέφεται σε θέματα ανώδυνα, με ρητορική γηπέδου, χωρίς να ανοίγονται θέματα όπως ο έλεγχος της έρευνας, το γνωστικό αντικείμενο, η απλήρωτη εργασία των φοιτητών κ.α.

Ιστορική αλήθεια πια είναι ότι οι εκλογικοί συσχετισμοί δεν έπαιξαν κανένα ρόλο στο φοιτητικό κίνημα του 2006-7, αλλά δεν άλλαξαν κιόλας! Τα τελευταία 20 χρόνια η αριστερά

σε όλο της το εύρος έχει επιλέξει να παίζει το ρόλο του διαχειριστή της ήττας, πράγμα λογικό γι αυτούς το '91 που κατέρρευσε ο μόνος υπαρκτός σοσιαλισμός, αλλά ευθέως αντιδραστικό για κάθε κινηματική διαδικασία το 2009! Όλοι-ες γνωρίζουν ότι οι εκλογές αποτελούν πάντοτε το «φυσικό» όριο σε ριζοσπαστικές δράσεις, και η αριστερά συνειδητά εξακολουθεί να τις ανάγει σε κέντρο της δραστηριότητάς της. Σε μια περίοδο δε, που η συμφωνία της Μπολόνια είναι στο στόχαστρο του κινήματος σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, με τους Ιταλούς να καταλαμβάνουν τις σχολές και να κατεβαίνουν κατά εκατομμύρια στο δρόμο, με αντίστοιχες κινήσεις σε Ισπανία και Γερμανία και μια Γαλλία σε απεργιακό οίστρο, οι εκλογές αποτελούν άλλο ένα απο-

προσανατολιστικό πανηγύρι συναίνεσης. Ας ειπωθεί ξεκάθαρα, μια και καλή: προσφυγή στις κάλπες ζητούν όσοι θέλουν να θάψουν το κίνημα, ή να διαχειριστούν την ήττα του. Η ανάγκη για μια συγκροτημένη προσπάθεια ριζικής απονομιμοποίησης των εκλογών και η ανάδυση της αμεσοδημοκρατίας στις γενικές συνελεύσεις, με σκοπό να πάρουμε την παραγωγή της γνώσης στα χέρια μας, τίθεται πιο ξεκάθαρα από ποτέ.

«Αν οι εκλογές άλλαζαν τα πράγματα θα ήταν παράνομες» έλεγε ο Κάρολος Μαρξ δύο αιώνες πριν, φράση που οι αριστεροί φοιτητές τού σήμερα απορρίπτουν ως αριστερίστικη και αντιμαρξιστική. Ας πρόσεχες τις παρέες σου, Κάρολε!

Σπύρος Τζοανόπουλος

Η Ανεξάρτητη Φοιτητική Πρωτοβουλία ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 2008. Πρόκειται για την πρώτη προσπάθεια ευρύτερης συνεννόησης και συνεργασίας των ανένταχτων φοιτητών στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Σε αυτή συμμετέχουν και οι πέντε ανεξάρτητες συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Ανεξάρτητοι Πολιτικών Μηχανικών, Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχιτεκτονική Δύναμη, Ενωτική Κίνηση Ανεξάρτητων Χωροτακτών, Φοιτητική Ανεξάρτητη Κίνηση Δικτύων, Φοιτητική Ανεξάρτητη Κίνηση Οικονομικού).

Το Σάββατο 14 Μαρτίου διοργανώθηκε η πρώτη εκδήλωση της Α.Φ.Π. με θέμα: «Κομματικοποίηση και εναλλακτικοί τρόποι δράσης στο Πανεπιστήμιο και την κοινωνία». Η εκδήλωση αποτέλεσε παράλληλα και πανελλαδικό κάλεσμα όλων των ανεξάρτητων και αυτόνομων σχημάτων, με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων, αλλά και μια συζήτηση σχετικά με τη συνεννόηση και συνεργασία των ανένταχτων φοιτητών σε πανελλαδικό επίπεδο.

Από όσους βρέθηκαν το Σάββατο στο Βόλο, η εκδήλωση θεωρήθηκε πετυχημένη. Εκτός από τους φοιτητές του Π.Θ. που παραβρέθηκαν, ήρθαν και φοιτητές, αλλά και σχήματα από άλλες πόλεις της Ελλάδας (Θεσσαλονίκη, Αθήνα, Ορεστιάδα). Μετά από τη συζήτηση πάνω στο κυρίως θέμα, ακολούθησε κουβέντα με σκοπό τον ευρύτερο συντονισμό των ανένταχτων φοιτητών σε πανελλαδικό επίπεδο. Από τη συζήτηση αυτή προέκυψε η επιθυμία για ένα νέο ραντεβού μέσα στο Μάιο, με ακόμη περισσότερο κόσμο και σκοπό να πραγματοποιηθεί μια αυτοτελής συζήτηση πάνω στο θέμα.

Ανεξάρτητη Φοιτητική Πρωτοβουλία
blog: <http://anefpr.blogspot.com/>
mail: anefpr@gmail.com

ΕΝΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΓΑΖΑ!

Αλληλεγγύη στο λαό της Παλαιστίνης

Σημαντικό γεγονός στην εκπαίδευση αποτελεί η πρωτοβουλία συλλόγων εκπαιδευτικών Π.Ε. και ΕΛΜΕ για τη **συνκέντρωση οικονομικής βοήθειας, ώστε να ανοικοδομηθεί ένα σχολείο στη Γάζα που χτυπήθηκε κατά τη διάρκεια των τελευταίων βομβαρδισμών από το ισραηλινό κράτος.** Ένδειξη στοιχειώδους έμπρακτης αλληλεγγύης στον Παλαιστινιακό λαό. Συγκεκριμένα, ύστερα από κάλεσμα των συλλόγων εκπαιδευτικών Π.Ε. Πειραιά και της ΕΛΜΕ Πειραιά, την Πέμπτη 5 Μαρτίου 2009, πραγματοποιήθηκε διευρυμένη σύσκεψη με σκοπό τη συντονισμένη έκφραση αλληλεγγύης στο λαό της Παλαιστίνης. Στη σύσκεψη συμμετείχαν εκπρόσωποι των Συλλόγων εκπαιδευτικών Π.Ε.: Α' Αθήνας, Αργοσαρωνικού, Γλυφάδας, «Κ. Σωτηρίου», «Παρθενώνα», Κερατσινίου-Περάματος «Νίκος Πλουμπιδης», Νίκαιας-Πειραιά, «Ρήγας Φεραίος», Πειραιά «η Πρόδοος», Νέας Σμύρνης και των ΕΛΜΕ: Πειραιά, Α' Αθήνας, Γ' Αθήνας, Ε' Αθήνας, Ελευσίνας, Καλλιθέας-Ν.Σμύρνης-Μοσχάτου, Άνω Λιοσίων-Ζεφυρίου-Φυλής.

Στη συζήτηση που διεξήχθη καταδικάστηκε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο η φασιστικού χαρακτήρα σφαγή που προκάλεσε ο ισραηλινός στρατός στη Γάζα και αναζητήθηκαν τρόποι συμπαράστασης στον παλαιστινιακό λαό. Σε αυτά τα πλαίσια προτείνεται προς τα σωματεία και η **διοργάνωση πλατιάς καμπάνιας με στόχους την ενημέρωση των πολιτών, την αντιπολεμική διδασκαλία στις τάξεις με έμφαση στη συγκεκριμένη περίπτωση, την αλληλεγγύη και στήριξη του αγώνα του Παλαιστινιακού λαού και την άρση του απαράδεκτου αποκλεισμού της Γάζας από το Ισραήλ.** Για την επίτευξη των παραπάνω προτείνονται μεταξύ άλλων και τα παρακάτω πρακτικά μέτρα: έκδοση αφίσας, δημιουργία ιστοσελίδας, συγκρότηση επιτροπής οικονομικής διαχείρισης από εκπροσώπους των πρωτοβάθμιων σωματείων, άνοιγμα

τραπεζικού λογαριασμού για τη συγκέντρωση χρημάτων, έκδοση κουπονιών (1€ και 5€), αποστολή αντιπροσωπείας στη Γάζα όπου θα παραδώσει το πρώτο μέρος της οικονομικής βοήθειας στο συγκεκριμένο σχολείο.

Παράλληλα η πρωτοβουλία «Ένα Σχολείο Για Τη Γάζα» απευθύνει κάλεσμα σε όλα τα εκπαιδευτικά σωματεία να πλαισιώσουν και να στηρίξουν αυτή την προσπάθεια και καλεί κάθε δάσκαλο, καθηγητή, γονιό και μαθητή να εκφράσει την αλληλεγγύη του στον παλαιστινιακό λαό και να βοηθήσει στην ανοικοδόμηση του συγκεκριμένου σχολείου. **Ο απολογισμός του πρώτου κύκλου της καμπάνιας και ο προγραμματισμός των επόμενων βημάτων θα πραγματοποιηθεί σε νέα σύσκεψη στα γραφεία της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας Ελλάδας (Ξενοφώντος 15Α, 3^{ος} όροφος).** Για επικοινωνία: e-mail: enasxoleiogatigaza@gmail.com,

Γωγώ Παναγιωτοπούλου

φάκελος / Ο "εσωτερικός εχθρός" στο νέο δόγμα

Κατασκευή και συντριβή του «εσωτερικού εχθρού»

Στη νεότερη ιστορία παρατηρούμε το φαινόμενο της ενσωμάτωσης των κρατούντων δυνάμεων γύρω από πολιτικά απόλυτα-δόγματα, που αποτελούν δομικά συστατικά ενός ευρύτερου πλέγματος διαχείρισης και επιβολής. Στις μέρες μας, μετά τη λήξη του ψυχροπολεμικού κλίματος, έχουμε την ανάδυση νέων δογμάτων προσαρμοσμένων στις ανάγκες της κυριαρχίας για απόλυτο έλεγχο και εξουσία. Το νέο δόγμα που ανέτειλε από τα μέσα της προηγούμενης δεκαετίας και παγιώθηκε μετά την 11^η Σεπτεμβρίου είναι αυτό της καταπολέμησης της «τρομοκρατίας» και της διατήρησης της κοινωνικής ασφάλειας. **Ο διαρκής αυτός «αντιτρομοκρατικός αγώνας» έχει αποτελέσει μια αρκετά διευρυμένη βιομηχανία παραγωγής έκτακτων μέτρων καταστολής και επιτήρησης.**

Έτσι λοιπόν, ο λεγόμενος πόλεμος κατά της τρομοκρατίας έχει αναχθεί σε μια διαρκή προσπάθεια ελέγχου και αστυνόμευσης των κοινωνιών. Το δόγμα της μηδενικής ανοχής πλέον αποτελεί κανόνα στην πλειοψηφία των δυτικών μητροπολιτικών πεδίων. Στο νέο τοπίο που δημιουργείται, η κατασκευή «εσωτερικών εχθρών» περιλαμβάνει ένα ευρύ πεδίο στοχοποίησης ανεξάρτητα από τους λόγους και τα κίνητρα (εθνικά, θρησκευτικά, πολιτικά κ.τ.λ.) των εκάστοτε αντιπαραθέσεων. Παρόλη τη ψευδότητα αυτής της ενοποίησης, η εν γένει διαφοροποίηση από την κυρίαρχη λογική αποτελεί εν δυνάμει τρομοκρατική πράξη. **Αυτή η εκ νέου οριοθέτηση της «τρομοκρατίας» ελαστικοποιεί και επε-**

κτείνει τα όρια δράσης των κατασταλτικών μηχανισμών.

Η κυριαρχία μέσα από τους ιδεολογικούς και κατασταλτικούς μηχανισμούς προσπαθεί να δημιουργήσει ένα κλίμα φοβικού και απειλής, επεκτείνοντάς το σε όλες της πτυχές της ανθρώπινης ζωής, μιας και ο «εχθρός» είναι πανταχού παρών. Η νέα οργάνωση της καταστολής οδηγεί σταδιακά στον εκφασισμό της κοινωνίας. Παρακολούθηση του συνόλου του κοινωνικού σώματος, ενίσχυση του νομοθετικού οπλοστασίου με τρομονόμους και φασιστικές αντιμεταναστευτικές πολιτικές, επιστημονικοποίηση της καταστολής με τη συνδρομή ειδικών επιστημόνων (κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι, εγκληματολόγοι κ.τ.λ.), εισαγωγή των «γενετικών» τεχνολογιών για άμεση και διαρκή παρακολούθηση και έλεγχο, στρατικοποίηση των κοινωνιών με τη συμμετοχή του στρατού αλλά και ειδικών όπλων στην καταστολή πλήθους, αυταρχικοποίηση των συνθηκών εγκλεισμού για τον ολοκληρωτικό έλεγχο στο άτομο και την προσωπικότητά του, Γκουαντάναμο, Αμπου-Γκράιμπ, μυστικές φυλακές-κολαστήρια της CIA σε όλο τον κόσμο και ο κατάλογος δεν έχει τελειωμό. Έτσι έχουμε τη διαρκή αλλά και συνεχώς διευρυνόμενη κατάσταση εξαίρεσης και έκτακτης ανάγκης με τη συνεχή προβολή των στοιχειωδών δημοκρατικών δικαιωμάτων του ανθρώπου. Ο «εχθρός» πλέον δεν βρίσκεται εκτός των συνόρων αλλά δρα εντός αυτών.

Στην Ελλάδα, η επιβολή αυτού του νέου πλανητικού δόγματος έγινε εμφανής από

το καλοκαίρι του 2002 με τη σύλληψη των φερόμενων ως μελών της 17N και του ΕΛΑ. Είχαμε την αναβίωση ενός εμφυλιοπολεμικού κλίματος και μιας Μακαρθικού τύπου εποχής. Η αναπροσαρμογή του δικαϊκού συστήματος αλλά και η καταρράκωσή του για την καταπολέμηση του «εχθρού» έδειξε το μέγεθος του σεβασμού του κράτους απέναντι στα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα με την εισαγωγή των ναζιστικών μεθόδων της συλλογικής ευθύνης και της ηθικής αυτοουργίας. **Η κατοχύρωση του μονοπωλίου της βίας από τη μεριά του καθεστώτος ήταν και παραμένει επιτακτική ανάγκη.** Κι αυτό συνέβη για να αντιμετωπιστεί η κορυφή του παγόβουνου μιας και απώτερος στόχος είναι ο έλεγχος και η καταστολή ενός ευρύτερου και μαζικού κοινωνικού δυναμικού πολιτικής αμφισβήτησης και ρήξης. Το νήμα φτάνει μέχρι σήμερα με τη θεσμοθέτηση νέων τρομονόμων, την ποινικοποίηση της κουκούλας αλλά και την επαναφορά της περιύβρισης της αρχής ώστε να μπορέσει το καθεστώς να καταστείλει την αναδυόμενη κοινωνική ριζοσπαστικοποίηση που γέννησε η εξέγερση του Δεκέμβρη.

Είναι ξεκάθαρο ότι η κυριαρχία πλέον έχει ανάγκη την κατασκευή ενός «εσωτερικού εχθρού» ώστε να μπορεί να εδραιώσει την εξουσία της και τον έλεγχο, χτίζοντας έτσι μία νέου είδους συναίνεση. Και ο εχθρός αυτός πλέον δεν είναι ούτε τα κοινωνικά κινήματα, ούτε οι ένοπλες οργανώσεις ούτε ο ισλαμικός φονταμενταλισμός αλλά δυνητικά το σύνολο του κοινωνικού ιστού. Το καθεστώς δεν επιθυμεί το διαφορετικό ούτε την αμφισβήτηση. Το νέο

νομοθετικό πλαίσιο έρχεται να ποινικοποιήσει κάθε εστία αντίστασης ενώ παράλληλα έχουμε τη ρευστοποίηση των ορίων της νομιμότητας και τη διεύρυνση της έννοιας «τρομοκρατία» σε όσο το δυνατόν περισσότερα τμήματα της κοινωνίας. **Το κράτος με τους διωκτικούς του μηχανισμούς και τους παρατρεχάμενους του συνεχίζει την εκδικητική του μανία σε κάθε αγωνιζόμενο κοινωνικό κομμάτι, από τους συλληφθέντες της εξέγερσης του Δεκέμβρη και την Κωνσταντίνα Κούνεβα μέχρι τους αγωνιστές στο πρόσφατο και μεγαλειώδες κίνημα των φυλακισμένων (Β. Πάλλης, Σ. Στρατούλης κ.α.).**

Η ανάδυση κοινωνικών κινημάτων αντίστασης και ρήξης με τις επιλογές της εξουσίας είναι πλέον μονόδρομος. **Η ρευστότητα και η απάθεια του κοινωνικού ιστού λειτουργεί αποπροσανατολιστικά στο πεδίο του κοινωνικού ανταγωνισμού και συμβάλλει στη συναίνεση και τη συντηρητικοποίηση.** Υπάρχει η ανάγκη δημιουργίας κινημάτων που δεν θα ιεραρχούν τα μέτωπα της αντίστασης, αλλά μακριά από ιδεολογικούς κανονισμούς και αγκυλώσεις θα συγκροτούν ένα ενιαίο μέτωπο αντίστασης γνωρίζοντας ότι οι τρομονόμοι δεν είναι κάτι ξέχωρο από τη νέα αντιμεταναστευτική πολιτική και το νέο εργασιακό μεσαίωνα που ανατέλλει. Τώρα που το καπιταλιστικό σύστημα άρχισε να κάνει εμφανή τη σήψη του είναι η ώρα για μια κοινωνική και κινηματική αντεπίθεση σε όλα τα μέτωπα.

Νίκος Κατσιαούνης

φάκελος / Ο "εσωτερικός εχθρός" στο νέο δόγμα

«Λέσχη Μπίλντερμπεργκ»

Η διεθνής της κυριαρχίας και του κεφαλαίου

Στην Αθήνα οι ισχυροί του πλανήτη

Η ετήσια διεθνής συνδιάσκεψη της «Λέσχης Μπίλντερμπεργκ» για το 2009 θα πραγματοποιηθεί μετά από 16 χρόνια στην Αθήνα, στον «Αστέρα» Βουλιαγμένης, από τις 14 ως τις 16 Μαΐου, σε ένα ελεγχόμενο κλειστό περιβάλλον, δίχως επίσημα πρακτικά συνεδριάσεων και ραδιοηλεκτρονική κάλυψη. Ο αριθμός των συμμετασχόντων αντιπροσώπων είναι άτυπα 120 –2/3 από Ευρώπη και 1/3 από Βόρεια Αμερική– από περίπου 40 χώρες, και περιλαμβάνει πρωθυπουργούς, προέδρους, πρέσβεις, υπουργούς, βασιλείς, μεγαλοβιομήχανους, τραπεζίτες, μεγαλοχρηματιστές, στρατιωτικούς, μυστικές υπηρεσίες, δημοσιογράφους. Οι συμμετέχοντες απαγορεύεται ρητά να κάνουν δημόσιες δηλώσεις για τις συνεδριάσεις της Λέσχης, ενώ οι πολιτικοί απαγορεύεται να ενημερώσουν τα κοινοβούλια των χωρών τους. Πολλά μέλη της Λέσχης «αρνούνται» ακόμα και την –αποδεδειγμένη– συμμετοχή τους σ' αυτήν.

Εκεί, τα ισχυρά λόμπι της διεθνούς πολιτικής, οικονομικής και στρατιωτικής εξουσίας και κυριαρχίας (άτυπη παγκόσμια κυβέρνηση) θα προτείνουν, θα επεξεργαστούν θέσεις και θα σχεδιάσουν τις κατευθυντήριες πολιτικές προτεραιότητες, ώστε να είναι συντεταγμένος και αποτελεσματικός ο συντονισμός των κρατών και κυβερνήσεων της επιρροής τους, σε ό,τι αφορά το μέλλον του κόσμου, την τωρινή καπιταλιστική κρίση και την ανάπτυξη πολύμορφων πρωτοβουλιών και δράσεων για τη διατήρηση και επέκταση της υπάρχουσας

γεωπολιτικοστρατιωτικής κατάστασης και τον έλεγχο των αγωγών ενέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο. Μια σχεδιαζόμενη πλανητική πολιτική, που αποφασίζεται μυστικά από μια χούφτα εξουσιαστών, η οποία στο ξεδίπλωμά της παρουσιάζεται ως αποτέλεσμα τυχαίων συμβάντων. Όπως η εισβολή στη Γιουγκοσλαβία, στο Ιράκ, στο Αφγανιστάν και πολλών αποφάσεων των συνόδων της G8 και της G20, που αρχικά συζητήθηκαν διεξοδικά στις μυστικές συνεδριάσεις της Λέσχης προτού υλοποιηθούν επίσημα.

Στη φετινή συνεδρίαση της Αθήνας παρόντες, μεταξύ άλλων, θα είναι ο επικεφαλής του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας των ΗΠΑ Τζέιμς

Τζόουνς, ο υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας Αλί Μπαμπατζάν, ο υπουργός Εξωτερικών της Ισπανίας Μιγκέλ Ανχελ Μορατίνο, η βασίλισσα Βεατρίκη της Ολλανδίας και ο υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ Τίμοθι Γκάιτνερ. Κίσιγκερ, Περλ, Γούλφοβιτς, Ροκφέλερ, Σόρος, Κλίντον, Τζον Κέρρυ, Ντ' Εστέν, Πρόντι, Χόλμπρουκ, Χουάν Κάρλος, είναι μερικά από τα φανερά τακτικά της μέλη που προστίθενται δίπλα σε ισχυρά ονόματα της βιομηχανίας (πολεμικής και μη), των αμερικανικών κυρίως ΜΜΕ, των εταιριών πετρελαίου και των πολυεθνικών.

Είναι ενδεικτικό ότι όλοι οι Γ.Γ. του ΝΑΤΟ υπήρξαν μέλη της Λέσχης.

Η ελληνική συμμετοχή

Εξασφαλισμένη συμμετοχή στις συνεδριάσεις της Λέσχης έχουν τα τελευταία τουλάχιστον 10 χρόνια και οι Έλληνες πολιτικοί. Μεταξύ άλλων (βλ. πίνακα) έχουν συμμετάσχει ο Γ. Αλογοσκούφης, η Άννα Διαμαντοπούλου, ενώ φέτος έχουν προσκληθεί η Ντόρα Μπακογιάννη, ο πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής και ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ Γ. Παπανδρέου. Οι δύο τελευταίοι κατά το παρελθόν είχαν ξανασυμμετάσχει στις κλειστές συνεδριάσεις της Λέσχης. Μάντζερ των χορηγών της φετινής συνόδου θα είναι ο διοικητής της Εθνικής Τράπεζας Τ. Αράπογλου και ο διοικητής του πολύπαθου ΟΤΕ Π. Βουρλούμης(!). Επίσης, θα συμμετάσχουν ο υπεύθυνος του ομίλου της Coca-Cola/3Ε στην Ελλάδα Γ.Δαυίδ και ο επικεφαλής του Ελληνικού Ιδρύματος Άμυνας και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) Λ. Τσούκαλης.

Είναι ενδεικτικό ότι στη συνεδρίαση του 1993, στη Βουλιαγμένη, ανάμεσα σε γνωστά ονόματα Ελλήνων πολιτικών, συμμετείχε και ο τότε πρωθυπουργός Κ. Μητσοτάκης, ενώ το 1998 στη συνεδρίαση της Λέσχης στη Μ. Βρετανία συμμετείχαν από κοινού οι Κώστας Καραμανλής και Γιώργος Παπανδρέου. Ο μοναδικός Έλληνας δημοσιογράφος που συμμετείχε σε συνεδρίαση της Λέσχης ήταν ο Αλέξης Παπαχελάς, το 2002 στην Βιρτζίνια των ΗΠΑ, ενώ τις περισσότερες συμμετοχές τις έχουν ο Γιώργος Παπανδρέου (4 συμμετοχές) και ο Θεόδωρος Πάγκαλος (3 συμμετοχές). Τακτικό μέλος της Λέσχης ήταν ο πολιτικός Γιάγκος Πεσματζόγλου.

Η ιστορία και ο ρόλος της Λέσχης

«Λέσχη Μπίλντερμπεργκ» συγκροτήθηκε το 1952 με αρχικό σκοπό να συνενώσει όλες τις δυτικές δυνάμεις σε ένα αντικομμουνιστικό και φιλοαμερικανικό μέτωπο, που αδυνατούσαν να κάνουν οι αμερικανοκίνητες οργανώσεις του ψυχρού πολέμου «Ευρωπαϊκό Κίνημα» και το «Κογκρέσο για την Ελευθερία». Δημιουργήθηκε από τον Πολωνό Γιόζεφ Χ. Ρέτινγκερ, γραμματέα του «Ευρωπαϊκού Κινήματος», που αφιέρωσε τη ζωή του στην

οργάνωση μιας «όχι κομμουνιστικής Ευρώπης» και στην ισχυροποίηση του τάγματος των Ιησουϊτών. Σε συνεννόηση με τις κυβερνήσεις Τρούμαν και Αϊζενχάουερ, τις μυστικές υπηρεσίες της Βρετανίας και τους ηγέτες του ΝΑΤΟ, έγινε η πρώτη προπαρασκευαστική συνάντηση και συγκροτήθηκε η οργανωτική επιτροπή της Λέσχης που αποτελούνταν από τον ντε Γκασπαρι, τον Πιναί, τον Πιπινέλη, τον Κουαρόνι και τον Γκέιτσκελ. Στη συνάντηση

αυτή, από αμερικανικής πλευράς συμμετείχαν ο διευθυντής της CIA, στρατηγός Γουόλτερ Σμιθ και το μέλος του Συμβουλίου Εξωτερικών Σχέσεων (CFR/USA) Ντέιβιντ Τζάκσον.

Η πρώτη συνδιάσκεψη της «Λέσχης Μπίλντερμπεργκ» έγινε με χρηματοδότηση της CIA το 1954, στη μικρή ολλανδέζικη πόλη Όστερμπεκ, με πρόεδρο τον πρίγκιπα Βερνάρδο (Μπέρνχαρντ) της Ολλανδίας, ισχυρό μέλος

της Royal Dutch Petroleum (shell oil). Το όνομά της η λέσχη το πήρε από το ξενοδοχείο Μπίλντερμπεργκ που έγινε η συνδιάσκεψη. Ο πρίγκιπας Βερνάρδος ήταν πρόεδρος της λέσχης για 22 χρόνια. Ακολούθησε ο λόρδος Χουμ του Hirsell, πρώην πρωθυπουργός της Βρετανίας για 4 χρόνια. Το 1980 πρόεδρος έγινε ο Γουόλτερ Σήηλ, πρώην πρόεδρος της ομοσπονδιακής δημοκρατίας της Γερμανίας, ενώ το 1985 ο Σήηλ παραιτήθηκε

The Spirit
of Resistance
LivesBABYLONIA
ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΕπιλογές από
Z Magazine - Z NetΥπεύθυνοι έκδοσης:
Δημήτρης Κωνσταντίνου
Νίκος Στυλόπουλος

Το **Z Net** είναι ένα ανεξάρτητο δίκτυο των ΗΠΑ, που εκδίδει το μηνιαίο περιοδικό **Z Magazine**. Είναι αφιερωμένο στον αγώνα υπέρ της ελευθερίας και ενάντια στην αδικία και την καταπίεση. Θεωρεί το γένος, τη φυλή, την τάξη και την πολιτική ως διαστάσεις της προσωπικής ζωής θεμελιώδεις για την κατανόηση και βελτίωση των σύγχρονων συνθηκών. Υποστηρίζει τις κινηματικές προσπάθειες για ένα καλύτερο μέλλον.

Ιδρύθηκε το 1987 και πήρε το όνομά του από την ταινία Z του Κώστα Γαβρά, που περιγράφει μία ιστορία καταπίεσης και αντίστασης στην Ελλάδα. Z είναι το όνομα ενός αγωνιστή που δολοφονήθηκε. Η χούντα, μεταξύ άλλων, απαγόρευσε και το γράμμα Z, που συμβολίζει ότι «το πνεύμα της αντίστασης Ζει».

Επικοινωνία: z_babylonia@yahoo.gr
Διαδίκτυο: <http://zbabylonia.blogspot.com>

Η χρήση των κειμένων που δημοσιεύονται στο χώρο αυτό είναι ελεύθερη, με την παράκληση να αναγράφεται η πηγή.

Η Άλλη Πλευρά του Σεξισμού¹

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Υπό τους ήχους του Ερίκ Σατιέ, στο Παρίσι της δεκαετίας '60, ένας αλκοολικός, χρεωκοπημένος μικροαστός και μελλοντικός αυτόχειρας, ο Αλέν, εγκαταλείπει αναγκαστικά την κλινική αποτοξίνωσης ως «θεραπευμένος» και ξετυλίγει τα μύχια του ανδρικού του υποσυνείδητου. «Είμαι άντρας, αλλά δεν είχα ποτέ μου λεφτά, ούτε γυναίκες... Δεν εξουσιάζω τις γυναίκες... Έπινα γιατί δεν ήμουν καλός στο σεξ». Η αποξενωμένη, πολυάσχολη σύζυγός του ζει στη Ν. Υόρκη· δεν πίστεψε ποτέ σ' αυτόν. Νιώθει ηττημένος και ανεπαρκής στο ρόλο του ως αρσενικό. Οι γυναίκες τον τρομάζουν².

Όπως ο ρατσισμός δηλητηριάζει τις ψυχές και τις ζωές των ίδιων των ρατσιστών, έτσι και ο σεξισμός καταστρέφει τους ίδιους τους άνδρες. Η εξουσία είναι, πρωταρχικά, πνευματική σχέση μεταξύ δύο ή περισσότερων εγκεφάλων, και η φυσική ή στρατιωτική δύναμη απλώς την επιβεβαιώνει στα μυαλά όλων. Εξουσιαστές και εξουσιαζόμενοι διαφθείρονται αμφότεροι, υφίστανται εξίσου τις τραγικές συνέπειες κάθε ανισόρροπης σχέσης. Ορισμένες απ' αυτές είναι συνειδητές, ενώ άλλες εγγράφονται ανεξίτηλα στο πρόσφορο υπέδαφος του ασυνείδητου. Η εξουσιαστική σχέση άνδρα-γυναίκας, που κτίζεται με την προκατάληψη της ανδρικής ανωτερότητας, μολύνει εξίσου και τους δύο με τα συγκεκριμένα πρότυπα που επιβάλλει.

Στην κοινωνία μας δεν υπάρχουν άνθρωποι. Κι όχι με την υπερβατική, χριστιανική έννοια, αλλά με την έννοια ότι είμαστε πάνω απ' όλα διχασμένοι σε αρσενικά και θηλυκά. Σαν τη γλώσσα μας. Αμείλικτα γέννη εμφανίζονται σε κάθε της πτυχή – άρθρα, επίθετα, μετοχές και ουσιαστικά – επιβάλλοντας τη σεξιστική σκέψη, πολύ περισσότερο από άλλες γλώσσες· και δεν είναι τυχαίο. Το μεγαλείο της αρχαίας Ελλάδας άφησε απ' έξω δούλους και γυναίκες. Η γλώσσα,

ομφάλιος λώρος με το παρελθόν, κουβαλάει τις αποσιωπημένες αμαρτίες των προγόνων και φροντίζει να αναπαράγονται.

Το γένος μαθαίνεται· αλλά όχι μόνο με τη γλώσσα. Ο σεξισμός αποτελεί την πρώτη εξουσιαστική ιδεολογία με την οποία ερχόμαστε σ' επαφή. Θα τον γνωρίσουμε τις πρώτες μέρες της ζωής μας και θα μας ακολουθεί ως το τέλος, θα είναι η καθημερινή μας τοξική τροφή. Και αν δηλητηριάζει τις γυναίκες, στους άνδρες προκαλεί αθεράπευτα έλκη. Αναρίθμητοι προλεκτικοί υπαινιγμοί από τον περίγυρο (διαφορετικές μυρωδιές, ρούχα, μαλλιά κ.ο.κ.), παιχνίδια, παιδικά βιβλία και τηλεοπτικά προγράμματα, διδάσκουν στο παιδί το γένος του· δηλαδή ποια απαρέγκλιτη συμπεριφορά περιμένει η κοινωνία

απ' αυτό και, φυσικά, ποια θα είναι η τιμωρία του σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Στην Πυρά.

Το πιο σοβαρό πλήγμα από το σεξισμό, όμως, το δέχεται ο μελλοντικός άνδρας κατά τη φάση διακοπής της ιδιαίτερης σχέσης που έχει αναπτύξει με τη μητέρα. Σύμφωνα με την κοινωνιολόγο Ν. Τσοντόροφ³, για να είναι αγόρι ένα παιδί πρέπει να απορρίψει το στενό δεσμό με τη μητέρα του και να διαμορφώσει τον ανδρισμό του απ' ό,τι δεν είναι γυναικείο· από την απόρριψη του ανθρωπίνου δεσμού και από μια απώλεια· σ' αντίθεση με τα κορίτσια, που ορίζουν την ταυτότητά τους μέσα από τη στενή σχέση εξάρτησης με τη μητέρα. Εξαιτίας αυτού, ο άνδρας μαθαίνει ασύνειδα να αποφεύγει τους συναισθηματικούς δεσμούς

ως μη ανδρικούς και αποκτά αδεξιότητα σ' αυτούς, δεν θέλει να εξαρτάται από άλλους και δεν εκφράζει τα συναισθήματά του (ανδρική ανεκφραστικότητα). Στο σεξιστικό πρότυπο του άνδρα δεν περιλαμβάνονται η ευαισθησία, το κλάμα, η ποίηση. Τα απωθημένα συναισθήματα συσσωρεύονται μέσα του, τον πνίγουν, προκαλούν υστερικές κρίσεις ανώριμου συναισθηματισμού και μεταμορφώνονται ύπουλα σε μισαλλοδοξία, εγωπάθεια, ζηλοφθονία. Ο μαθημένος ρόλος του είναι αυτός της αντικοινωνικότητας· και ας αναρωτιόμαστε γιατί οι δυτικές ανδροκρατούμενες κοινωνίες κατέληξαν στην ανθρωπίνη αποξένωση, στην ιδιώτευση και τον τομαρισμό.

Σύγχρονοι επιστήμονες μας δια φωτίζουν ότι για τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, την αιμομιξία και γενικότερα για την κατάχρηση ανηλίκων σε ασέλγεια ευθύνονται κυρίως οι άνδρες-θύματα του σεξισμού⁴. Σύμφωνα με τον κοινωνιολόγο Α. Γκίντενς, οι ενήλικες που εμπλέκονται σε τέτοιες πράξεις είναι ντροπαλοί και ανεπαρκείς στις σχέσεις τους. Συνήθως αναζητούν τη στοργή. Ως άνδρες αδυνατούν να εκφράσουν τα συναισθήματά τους και βρίσκουν διέξοδο για τον καταπιεσμένο ψυχισμό τους μόνο στη σεξουαλική πράξη καθαυτή, την οποία θεοποιούν· σ' αντίθεση με τις γυναίκες που εκτιμούν τη συνολική σχέση. Στο σημείο αυτό παντρεύεται το σεξ με την επιβεβαίωση της αρσενικής δύναμής τους και την υποτακτικότητα των συντρόφων τους, με αποτέλεσμα να ευδοκιμεί η σεξουαλική έλξη των ανδρών προς τα παιδιά, προκαλώντας μία από τις μεγαλύτερες κοινωνικές πληγές, να γεννά ατομικές και κοινωνικές τραγωδίες.

Στο σεξιστικό πρότυπο του άνδρα δεν περιλαμβάνονται η ευαισθησία, το κλάμα, η ποίηση.

Κι αν μείνουμε περισσότερο στο χώρο του ανδρικού εγκλήματος, θ' ανακαλύψουμε κι άλλες κρυφές πτυχές του σεξισμού. Το έγκλημα καλλιεργείται με τη συναναστροφή μέσα σε υποπολιτισμούς που το έχουν αναγάγει σε αξία. Και αναπαράγεται διαρκώς από τη στιγμή που κάποιο άτομο ή κοινότητα χαρακτηριστεί ως εγκληματικά. Οι υποπολιτισμοί αυτοί είναι κατά βάση ανδρικοί και θεμελιώνονται στις συνήθειες σεξιστικές αξίες του ανώτερου αρσενικού, του ανόητου παλικαρά που αναζητά την περιπέτεια και του αδίστακτου ανθρώπου

που κάνει τα πάντα για το χρήμα. Και πώς αντιδρά όλος αυτός ο υποπολιτισμικός συρφετός, γνήσιο τέκνο της κοινωνίας μας, σε περίπτωση «κρίσης του ανδρισμού» τους; Αν οι γυναίκες αμφισβητήσουν κάποιο από τα σεξιστικά πρότυπα, και προσφέρουν τους εαυτούς τους στην αγορά εργασίας; Φυσικά με περισσότερο έγκλημα⁵. Αλήθεια, πώς αντιδρούν όλοι οι άνδρες, όταν καταρρέει ο ρόλος του άνδρα-κουβαλητή ως μοναδικό στήριγμα της γυναίκας και της οικογένειας, και επομένως ο ρόλος του απόλυτου εξουσιαστή; Χάνουν το μοναδικό κοινωνικό νόημα που έχουν στη ζωή τους, και αν είναι αναίσθητοι στρέφονται στο ποδόσφαιρο, αν είναι ευαίσθητοι αυτοκτονούν, αν είναι βίαιοι εγκληματούν. Αδιέξοδο.

Ο σεξισμός, όμως, κρύβει κι άλλες εκπλήξεις. Προκειμένου να γλιτώσουν από την απάνθρωπη καταπίεση τόσων αιώνων, οι γυναίκες θα γαντζώνονταν απ' οτιδήποτε για να σωθούν. Μετά το φιάσκο του δικαιώματος της ψήφου, πίστεψαν στο μύθο της εργασίας, και τα έδωσαν όλα! Ο καπιταλισμός, με μεγάλη του χαρά, τις καλωσόρισε στις δηλητηριώδεις αγκαλιές της επίσημης απασχόλησης, και οι νέες εργάτριες ανέπτυξαν ένα χαρακτηριστικό που θυμίζει τους νεόπλουτους: μεγαλύτερη αλλοτρίωση από τους παλιούς εργάτες. Οι μονάκριβες συμβίες του άνδρα αποτελούν σήμερα, ίσως, το πιο παραπλανημένο και αναίσθητο, σε βαθμό αφασίας, κομμάτι της αδικημένης, εργαζόμενης μάζας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Εκεί τις οδήγησε ο σεξισμός μας. Οι αριβίστριες που έχουμε στη δουλειά ή στο σπίτι θα θυσιάσουν τα πάντα για το χρήμα και τη δόξα, και αυτό το πάντα περιλαμβάνει κι εμάς.

Οι αριβίστριες που έχουμε στη δουλειά ή στο σπίτι θα θυσιάσουν τα πάντα για το χρήμα και τη δόξα, και αυτό το πάντα περιλαμβάνει κι εμάς.

Εμάς που ευτελίστηκε τον έρωτα. Γιατί τα καταναγκαστικά πρότυπα επεκτείνονται παντού. Στο μυαλό του το αρσενικό δε γαμάει από βιολογική ενόρμηση, ούτε προσδοκώντας να ολοκληρώσει τον ατελή εαυτό του – να παραδοθεί άνευ όρων και, έτσι, να κατακτήσει τον άνθρωπο που ανασαίνει δίπλα του – αλλά για να βάλει γκολ. Και όσο περισσότερα γκολ βάλει τόσο καλύτερα. Όσο καλύτερες ομάδες ξεσκίσει, τόσο σπουδαιότερος άνδρας είναι στα μάτια του αλλά και στα μάτια όλου του φίλαθλου κόσμου. Και η αξία του μετρίεται με το μέγεθος της ομάδας του. «Μεγάλη» η ομάδα του, με-

γάλος κι αυτός. «Μικρή» η ομάδα του, σιωπηλός αυτός. Στο τσάμπιονς λιγκ της κοινωνίας μας υπάρχει χώρος μόνο για τις «μεγάλες» ομάδες, οι «μικρές» πέφτουν στη Β' εθνική.

Η σεξιστική καταπίεση και τα βαθιά κόμπλεξ που επιβάλλαμε σε άνδρες και γυναίκες μας έκλεψαν την ηδονή και την ηδύτητα.

Στην εποχή του μεγάλου πέους και της μικρής ψυχής, το τίμημα το πληρώνουν όλα τα μεγέθη. Γιατί δεν είναι σεξ αυτό που «απολαμβάνουν» οι άνδρες, αγοραίο ή μη. Είναι άοσμος, άγευστος και άχρωμος ποδοσφαιρικός αγώνας σε λασπωμένο γήπεδο. Και πώς αλλιώς, αφού εμείς και τα αρχέγονα αντικείμενα του πόθου μας, τα ανεξερεύνητα και αιώνια σπήλαια καταφυγής μας, έχουμε καταντήσει κρεατομηχανές; Η σεξιστική καταπίεση και τα βαθιά κόμπλεξ που επιβάλλαμε σε άνδρες και γυναίκες μας έκλεψαν την ηδονή και την ηδύτητα. Φτηνά υποκατάστατα οι τσόντες και τα μπουρδέλα. Και ανείπωτη ανθρωπίνη οδύνη θα συνεχίσει να παράγεται, ζαρωμένες ανθρωπίνες ζωές να θυσιάζονται, στο βωμό της αγοραίας σεξουαλικής απόλαυσης. Θέαμα και κρέας.

Με τα σεξιστικά πρότυπα του αναίσθητου, λεφτά και γυναικά άντρα και της χαρωπής νοικοκυρούλας, της χαζογκόμενας ή της συγερής μπίσνεζ-γούμαν, βγάλαμε τα μάτια μας με τα ίδια μας τα χέρια. Ο Καστοριάδης επέμενε: η δική μας αυτονομία περνάει μέσα από την αυτονομία των άλλων. Γι' αυτό, ο σεξισμός, που επιβάλλουν οι πατριάρχες και απλώς αναπαράγουν οι γυναίκες, η αντρική εξουσιαστική ιδεολογία ήταν ο τάφος μας. Και μαζί μας παρασύραμε τον πλανήτη ολόκληρο...

Ο Αλέν, λίγο πριν αυτοκτονήσει, κάνει μία ύστατη, αλλά εκ των προτέρων καταδικασμένη, προσπάθεια στον καπιταλιστικό του περίγυρο, μήπως και ανακαλύψει κάποια σανίδα σωτηρίας. Μάταια.

1 Το κείμενο πρωτοδημοσιεύτηκε στη συλλογή κειμένων «νυκτεγερσία 2» το Μάρτιο του 2009.

2 Η Φλόγα που Τρεμοσβήνει, 1963. Ταινία του Luis Malle βασισμένη στο μυθιστόρημα του αυτόχειρα σοσιαλιστή-φασίστα Pierre Eugène Drieu La Rochelle.

3 Nancy Chodorow, The Reproduction of Mothering, University of California, 1978. Psychoanalytic Theory and Feminism, Polity Press, 1988.

4 A. Giddens, Κοινωνιολογία, Gutenberg, 2002, 239.

5 Ibid, 281.

Κόσμος χωρίς Σύνορα

Συνέντευξη του ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΖΙΝ στον Ντέιβιντ Μπαρσάμιαν¹

Α' ΜΕΡΟΣ

Β: Οι πολιτικοί χρησιμοποιούν την ιστορία σαν ένα μαγικό εργαλείο. Πολύ συχνά ακούμε ότι οι Η.Π.Α., ανταποκρινόμενες στο κάλεσμα της Ιστορίας, επιτελούν το καθήκον τους στην υφήλιο.

Ζ: Όταν διστάζεις να επικαλεστείς τον Θεό, μπορείς πάντα να καταφύγεις στην Ιστορία, αφού και οι δύο αυτές οντότητες μπορούν να παίξουν τον ίδιο ρόλο. Ουσιαστικά, είναι αφαιρέσεις, κενές νοήματος μέχρι τη στιγμή που θα τις επενδύσεις με νόημα. Έχω προσέξει ότι ο Πρόεδρος Μπους επικαλείται το Θεό συχνά. Πιστεύω ότι διστάζει να επικαλεστεί την ιστορία, επειδή ο όρος τού προκαλεί σύγχυση. Δεν είναι σίγουρος πώς να τον χειριστεί, αντίθετα με το Θεό.

Οι πολιτικοί ηγέτες νομίζουν ότι ο λαός εκστασιάζεται από τη λέξη ιστορία όπως με τη λέξη Θεός, και ότι θα δεχτεί κάθε ερμηνεία της ιστορίας που του παρέχουν. Έτσι, αισθάνονται ελεύθεροι να διακηρύξουν ότι η ιστορία είναι με το μέρος τους και ο δρόμος, πλέον, είναι ανοικτός γι' αυτούς να τη χρησιμοποιήσουν όπως επιθυμούν.

Β: Ο Ντόναλντ Μασέντο, στην εισαγωγή του στο βιβλίο, Περί δημοκρατικής Εκπαίδευσης², αναφέρεται στο τραγούδι τού Τομ Πάξτον «Τι έμαθες στο σχολείο σήμερα;»³. Επαναλαμβάνει ένα δίστιχο: «Έμαθα ότι ο Ουάσινγκτον δεν είπε ποτέ ένα ψέμα/Έμαθα ότι οι στρατιώτες σπάνια σκοτώνονται/Έμαθα ότι όλοι είναι ελεύθεροι». Τι σημαίνει για σας η δημοκρατική εκπαίδευση;

Ζ: Για μένα, η δημοκρατική εκπαίδευση σημαίνει πολλά πράγματα: καταρχάς, περιλαμβάνει ότι μαθαίνουμε μέσα αλλά και έξω από την αίθουσα διδασκαλίας. Αφορά όχι μόνο το περιεχόμενο της μάθησης, αλλά και την ατμόσφαιρα μέσα στην οποία πραγματοποιείται αυτή και τη σχέση που έχει ο δάσκαλος με τον μαθητή. Όλες αυτές οι πτυχές της εκπαίδευσης μπορούν να είναι δημοκρατικές ή αντιδημοκρατικές.

Οι μαθητές, ως πολίτες σε μία δημοκρατία, έχουν το δικαίωμα να αποφασίζουν για τη ζωή τους και να διαδραματίζουν έναν ρόλο στην κοινωνία. Μία δημοκρατική εκπαίδευση πρέπει να προσφέρει στους μαθητές εκείνο το είδος της μάθησης που χαρίζει δύναμη χαρακτήρα και αυτοπεποίθηση. Αυτό σημαίνει να μαθαίνουν οι μαθητές ότι στην ιστορία έχουν υπάρξει πάρα πολλοί τρόποι με τους οποίους απλοί άνθρωποι έχουν παίξει σημαντικό ρόλο σ' αυτήν και στην εξέλιξη της κοινωνίας τους. Να διδάσκονται τα παραδείγματα της ιστορίας στα οποία οι άνθρωποι έχουν επιδείξει τη

δύναμή τους, μετασχηματίζοντας όχι μόνο τη δική τους ζωή αλλά και τον τρόπο οργάνωσης ολόκληρης της κοινωνίας.

Η δημοκρατία αφορά και τη σχέση μεταξύ του μαθητή και του δασκάλου. Ο μαθητής έχει το δικαίωμα να προκαλέσει τον δάσκαλο, να εκφράσει τις δικές του απόψεις. Αυτή η εκπαίδευση είναι μια συναλλαγή εμπειριών του δασκάλου, που μπορεί να είναι πολύπειρος, και του μαθητή, ο οποίος παρά το μικρό της ηλικίας του έχει τα δικά του μοναδικά βιώματα. Ο ελεύθερος διάλογος, η αναζήτηση στην τάξη και το πνεύμα της ισότητας είναι στοιχεία της δημοκρατικής εκπαίδευσης. Κατά συνέπεια, ήταν πολύ σημαντικό για μένα, πρώτα απ' όλα, να ξεκαθαρίσω στους μαθητές μου ότι δεν γνώριζα τα πάντα, ότι δεν γεννήθηκα με τη γνώση που τους μετέδιδα, ότι αυτή η γνώση κατακτείται και μάλιστα με τρόπους που όλοι τους μπορούσαν να το πετύχουν.

Οι πολιτικοί ηγέτες νομίζουν ότι ο λαός εκστασιάζεται από τη λέξη ιστορία όπως με τη λέξη Θεός, και ότι θα δεχτεί κάθε ερμηνεία της ιστορίας που του παρέχουν.

Β: Με ποιον τρόπο καλλιιεργείς, ως δάσκαλος, αυτό το πνεύμα διαλόγου, έρευνας και αμφισβήτησης; Και πώς καταφέρνεις να μην μετατραπεί η αμφισβήτηση σε κυνισμό;

Ζ: Η αμφισβήτηση είναι ένα από τα πιο σημαντικά ποιοτικά γνωρίσματα που μπορείς να ενισχύσεις στους μαθητές. Γεννιέται όταν πειστούν οι μαθητές ότι αυτό που θεωρείται ιερό δεν είναι ιερό, ότι αυτό που θεωρείται αξιολογικό δεν είμαστε αναγκασμένοι να το σεβόμαστε, ότι οι πράξεις του έθνους, που έχουν φορτιστεί έντονα με ρομαντισμό και έχουν εξιδανικευτεί, πρέπει να περάσουν από το μικροσκόπιό μας και να ελεγχθούν με κριτικό βλέμμα.

Η αμφισβήτηση είναι ένα από τα πιο σημαντικά ποιοτικά γνωρίσματα που μπορείς να ενισχύσεις στους μαθητές. Γεννιέται όταν πειστούν οι μαθητές ότι αυτό που θεωρείται ιερό δεν είναι ιερό, ότι αυτό που θεωρείται αξιολογικό δεν είμαστε αναγκασμένοι να το σεβόμαστε...

Θυμάμαι έναν φίλο μου που δίδασκε στους μαθητές τού γυμνασίου να είναι σκεπτικιστές για όλα όσα έχουν διδαχτεί για τον Κολόμβο, ως μεγάλο ήρωα και απελευθερωτή που διέδωσε τον πολιτισμό. Ένας μαθητής τού είπε: «Λοιπόν, εάν έχω παραπλανηθεί σε τέτοιο βαθμό για τον Κολόμβο, τότε αναρωτιέμαι για πόσα άλλα θέματα με έχουν εξαπατήσει». Έτσι εννοώ την καλλιέργεια της αμφισβήτησης.

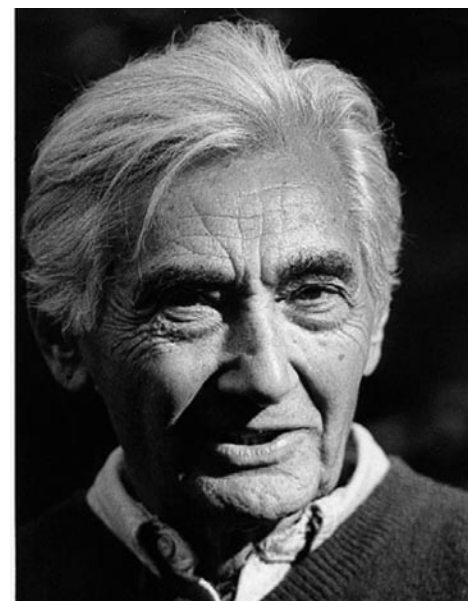
Β: Στο κολέγιο Σπέλμαν, και αργότερο στο πανεπιστήμιο της Βοστώνης, είχες απέναντί σου παιδιά που μόλις είχαν αποφοιτήσει από το λύκειο. Αυτά προσέρχονταν με τα μυαλά τους γεμάτα «αποσκευές», σφηνωμένες ιδέες. Πόσο δύσκολο ήταν να τα προσεγγίσεις;

Ζ: Στην περίπτωση της διδασκαλίας στο κολέγιο Σπέλμαν, οι μαθητές μου ήταν Αφροαμερικανοί και εγώ ένας από τους λίγους λευκούς καθηγητές. Για τους περισσότερους μαθητές μου ήμουν ο πρώτος λευκός δάσκαλος που συναντούσαν. Προσπάθησα να τους κάνω να συνειδητοποιήσουν ότι οι αξίες και οι αντιλήψεις μου ήταν πολύ διαφορετικές από εκείνες με τις οποίες μεγάλωσαν· δεν πίστευα σε καμία ανωτερότητα της λευκής φυλής, υποστήριζα την ισότητα των ανθρώπων και έπαιρνα στα σοβαρά τις αρχές της δημοκρατίας όχι μόνο στα λόγια, για να σπάσω τον πάγο μεταξύ μας, αλλά και με τη συμπεριφορά μου. Δεν υπενθύμιζα συνέχεια στα παιδιά το τραγικό γεγονός ότι η εκπαίδευσή τους ήταν φτωχή και δεν τους έκανα να αισθάνονται μειονεκτικά γι' αυτό εισερχόμενοι στην τάξη.

Επιπλέον, έξω από την τάξη συμμετείχα στον κοινωνικό αγώνα που σχετιζόταν με τις ζωές τους. Όταν αποφάσισαν να πάρουν μέρος στον αγώνα και πήγαν στην Ατλάντα, συμμετέχοντας στην προσπάθεια να καταργηθούν οι φυλετικοί διαχωρισμοί στις δημόσιες βιβλιοθήκες ή όταν αποφάσισαν να ακολουθήσουν το παράδειγμα των τεσσάρων φοιτητών του Γκρίνσμπορο της Ν. Καρολίνα κάνοντας καθιστική διαμαρτυρία, ήμουν μαζί τους, τους υποστήριζα, τους βοηθούσα, διαδήλωνα και αγωνιζόμουν. Πιο πολύ απ' όλα, προσπαθούσα να καλλιεργήσω μία ατμόσφαιρα δημοκρατίας στη σχέση μας.

Β: Υπήρξεσ αναγνώστης από πολύ μικρός· από τότε που βρήκες στον δρόμο ένα βιβλίο του Ταρζάν με τις πρώτες σελίδες του σκισμένες. Αργότερα, σου αγόρασαν οι γονείς σου τη σειρά όλων των μυθιστορημάτων του Τσαρλς Ντίκενς. Ποια είναι η αξία τού διαβάσματος;

Ζ: Δεν ξέρω αν τα βιώματά μου συμφωνούν με την εμπειρία των άλλων ανθρώπων. Έχω μιλήσει σε ανθρώπους, κυρίως νέους, που μου είπαν: «Αυτό το βιβλίο μου άλλαξε τη

ζωή». Θυμάμαι που καθόμουν σε μία καφετέρια στη Χαβάη απέναντι σε μία φοιτήτρια που κρατούσε το βιβλίο της Άλις Γουόκερ, *Το πορφύρο Χρώμα*⁴. Παρόλο που η Άλις υπήρξε μαθήτριά μου στο Σπέλμαν, δεν είπα αμέσως: «Αυτή ήταν μαθήτριά μου». Μάλλον επιφυλακτικά, είπα: «Λοιπόν, διαβάσετε *Το πορφύρο Χρώμα*; Πώς σας φαίνεται;» Η φοιτήτρια απάντησε: «Αυτό το βιβλίο μου άλλαξε τη ζωή». Ξαφνιάστηκα· ένα βιβλίο να αλλάξει τη ζωή ενός ανθρώπου!Μ' όλη τη σεμνότητα, θα ήθελα να προσθέσω ότι έχω συναντήσει πολλούς σπουδαστές που διάβασαν τη *Λαϊκή Ιστορία των Η.Π.Α* και μου είπαν κάτι που ενώ στην αρχή δεν το πίστευα, τώρα αρχίζω να το πιστεύω: «Ξέρετε, το βιβλίο σας άλλαξε τη ζωή μου». Υπάρχουν βιβλία που έχουν αλλάξει και τη δική μου ζωή. Τα βιβλία του Ντίκενς άλλαξαν τη ζωή μου. Το βιβλίο του Στάνιμπεκ, *Τα Σταφύλια της Οργής*, επίσης. Τα βιβλία του Άπτον Σινκλαίρ, ναι, μου άλλαξαν τη ζωή.

Ο Χάουαρντ Ζιν, επίτιμος καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, είναι, ίσως, ο σημαντικότερος ριζοσπαστικός ιστορικός αυτής της χώρας. Διαδραμάτισε ενεργητικό, κινηματικό ρόλο. Τα βιβλία του, *Η ιστορία του λαού των Η.Π.Α* (στην Ελλάδα από τις εκδόσεις Αιώρα) και *Διακηρύξεις Ανεξαρτησίας*, έχουν κάνει θραύση στην Αμερική. Το τελευταίο του έργο είναι το *Authentic Zinn*.

Μετάφραση: Δημήτρης Κωνσταντίνου

1 David Barsamian. Διευθυντής του Alternative Radio (www.alternativeradio.org).

2 Howard Zinn on Democratic Education του Howard Zinn και Donaldo Macedo. Εκδόσεις Paradigm Η.Π.Α, 2004.

3 What Did You Learn in School Today? Η.Π.Α, 1963, Tom Paxton

4 Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα.

Μιλώντας στα Ίσια για τη Σεξουαλική Απελευθέρωση των Γυναικών

ΛΙΝ ΣΙΓΚΑΛ

Οι φεμινίστριες (που στις μέρες μας είναι σχεδόν όλες λεσβίες) έχουν επανειλημμένα προκαλέσει τις ετερόφυλες φεμινίστριες «να βγουν από το καβούκι τους». Ακόμη περιμένουμε, μας λένε κουρασμένα, από εσάς να συζητήσετε για τη σεξουαλικότητά σας, να σταματήσετε τις γενικόλογιες και να γίνετε συγκεκριμένες: «Είναι η εξουσία και η υποταγή ένα σοβαρό ζήτημα στο ετεροφυλικό σεξ; Κάνουν οι ετερόφυλες φεμινίστριες σαδομαζοχιστικές σκέψεις; Έχει δει ποτέ κανείς μία ενεργητική λεσβία και έναν παθητικό άνδρα μαζί;» Η σιωπή, όπως συνήθως, ως απάντησή τους.

Αναρωτιόμαστε, εύλογα, πώς ένα κίνημα που προήλθε και εμπνεύστηκε από το θετικό σεξουαλικό ριζοσπαστισμό του '60 κατάφερε να γεννήσει τόσες πολλές γυναίκες που κατέληξαν τόσο σιωπηλές για τη σεξουαλικότητά τους.

Είναι μία αναμενόμενη σιωπή. Οι ετερόφυλες γυναίκες εδώ και καιρό περνούν δύσκολα. Αλλά με πολλούς τρόπους είναι δυσκολότερα γι' αυτές που είναι πιο κοντά στο φεμινισμό. Τα τελευταία χρόνια, είναι η φεμινιστική πολεμική, και όχι η ανδρική αντίδραση, που έχει συγχύσει και αποθαρρύνει περισσότερο τις προοδευτικές σκέψεις για τη σεξουαλικότητα. Το ετεροφυλικό σεξ έχει συνδεθεί μόνιμα με την ανδρική βία και έχει παρουσιαστεί ως ταυτόχρονα η αιτία και η νομιμοποίηση της ανδρικής εξουσίας εις βάρος των γυναικών. Αναρωτιόμαστε, εύλογα, πώς ένα κίνημα που προήλθε και εμπνεύστηκε από το θετικό σεξουαλικό ριζοσπαστισμό του '60 κατάφερε να γεννήσει τόσες πολλές γυναίκες που κατέληξαν τόσο σιωπηλές για τη σεξουαλικότητά τους. Είναι ένα ερώτημα όχι μόνο κεντρικό για τη γένεση του φεμινισμού αλλά και για την πλειοψηφία των γυναικών.

Η πρώτη αιτία σιωπής ήταν, φυσικά, οι άνδρες. Οι άνδρες όπως συμπεριφέρονται και όπως αναπαρίστανται στο κυρίαρχο μοντέλο του ανδρισμού που καθορίζει τη συμπεριφορά τους. Ο «ανδρισμός» στη δυτική κουλτούρα σημαίνει, τουλάχιστον εν μέρει, το σεξουαλικό κυνήγι των γυναικών με τη μορφή του σεξιστικού κομπασμού, που προδίδει τόσο τη φοβία μιας πραγματικής προσέγγισης με το άλλο φύλο όσο και τον τρόπο μιας «τρωτότητας» ή «έλλειψης ανδρισμού». Η αποκάλυψη και αποδόμηση αυτών που κρύβονται πίσω από τον ανδρισμό μπορούν να προκαλέσουν την οργή των ανδρών και τη βιαιότητα – συχνά κατευθυνόμενες προς τις γυναίκες ή τους

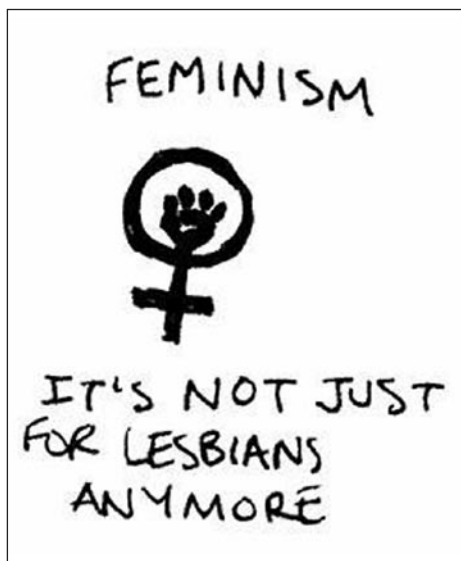
γκέι – σε μια αντιδραστική προσπάθεια να προβάλουν επιδεικτικά την προσωπική τους δύναμη. Αλλά μπορούν, επίσης, να προκαλέσουν και εξέγερση ενάντια στα καταπιεστικά μοντέλα της ανδρικής ταυτότητας, αν και με περιορισμένη επιτυχία.

Η δεύτερη τροχοπέδη, που δεν αφήνει να αναδειχθούν οι ερωτικές επιθυμίες των γυναικών, προέρχεται από το εσωτερικό του φεμινισμού. Ήταν η προσπάθεια να ανακηρύξει αυθεντικά «γυναικείες», συγκεκριμένες σωματικές εμπειρίες. Αυτές εξυπηρετούσαν ως εναλλακτικά σύμβολα, σ' αντίθεση με «τις συμβατικές γυναίκες» που προορίζονταν μόνο για να ικανοποιούν και να διεγείρουν τους άνδρες. Αλλά η αναζήτηση για κάποια πλήρως αυτόνομη, και πλήρως αυτοκαθοριζόμενη σεξουαλικότητα (που βρίσκεται μόνο στον αυνανισμό) οδήγησε ορισμένες γυναίκες στην απόρριψη – και άλλες να πουν και να γράψουν φτάνει πια – του θαυμασμού, του πόθου και της φυσικής έλξης για τους άνδρες.

Οι πολλές ανασφάλειες και αβεβαιότητες που αισθάνονται οι γυναίκες για το σώμα τους αφήνουν λίγα περιθώρια για την επανάκτηση του σεξ και τον καθορισμό συγκεκριμένων μοντέλων. Για λίγο καιρό, ήταν μόνο μία μικρή ομάδα ανυπάκουων λεσβιών που αισθάνονταν αρκετή αυτοπεποίθηση, ώστε να αμφισβητήσουν τον ουτοπισμό και τον αυξανόμενο καθοδηγητισμό στις φεμινιστικές διακηρύξεις που μιλούσαν για μια ειδικά «γυναικεία» επιθυμία για ιδανικές, καλοπροαίρετες, αισθαντικές και ισότιμες σχέσεις. Οι λεσβίες εκείνες μιλούσαν, αντίθετα, για την πολυπλοκότητα, την αμφιθυμία και τα αμφίρροπα στοιχεία σύγκρουσης, δύναμης και αδυναμίας, που υπάρχουν σε κάθε είδους παθιασμένες σχέσεις.

Η υποχώρηση των φεμινιστικών ελπίδων για τη σεξουαλική απελευθέρωση των γυναικών συνόδευε πάντα την ήττα ευρύτερων προσπαθειών για πιο ανθρώπινη και ισότιμη κοινωνία.

Το τελικό αδιέξοδο ήταν ένας αναπόφευκτος πόλεμος ενάντια στο σεξουαλικό πάθος. Κάποιος βαθμός σύγχυσης ήταν αναπόφευκτος στην επανεξέταση της γυναικείας σεξουαλικής δράσης, δεδομένων των αντιφατικών συναισθημάτων στην καρδιά του σεξουαλικού πόθου που μας κάνουν να αισθανόμαστε ταυτόχρονα ισχυροί και ανυπεράσπιστοι. Αυτό έγινε πιο πολύπλοκο από μία αλλαγή

στο πολιτικό κλίμα. Όλα τα είδη των κοινωνικών ψυχώσεων εύκολα μετατοπίζονται στη σεξουαλικότητα, και η δεξιά γνωρίζει πώς να ενορχηστρώνει την επιθετικότητα ενάντια στη σεξουαλική «ανεκτικότητα» ως την αιτία της κοινωνικής «παρακμής» – κάτι που φάνηκε πολύ πρόσφατα στις μοχθηρές επιθέσεις εναντίον των άγαμων μητέρων. Η υποχώρηση των φεμινιστικών ελπίδων για τη σεξουαλική απελευθέρωση των γυναικών συνόδευε πάντα την ήττα ευρύτερων προσπαθειών για πιο ανθρώπινη και ισότιμη κοινωνία. Αυτό έγινε και το '80...

Στην πράξη, όταν η Λίλιαν Ρούμπιν προσπάθησε να ανακαλύψει τον αντίκτυπο της σεξουαλικής επανάστασης στις ΗΠΑ, ανακάλυψε ότι τόσο οι άντρες όσο και οι γυναίκες σχεδόν πάντα ανέφεραν ότι ήταν «απογοητευμένοι» από τις πρώτες ετεροφυλικές τους επαφές. Αλλά ενώ οι άνδρες το έβλεπαν σχεδόν όλοι ως ένα σημαντικό βήμα στο δρόμο προς την ανδρική ωρίμανση (εκθέτοντας τα σπέρματα της συχνής καταφυγής τους στο σεξουαλικό καταναγκασμό), καμία γυναίκα δεν το έβλεπε ως καθοριστικό βήμα προς τη γυναικεία ωρίμανση, αντίστοιχα. (Καθιερωμένα, η εμμηνόρροια εξυπηρετεί ως, πολύ πιο αμφίρροπος, σηματοδότης της εισόδου στη φάση της γυναικείας ενηλικίωσης). Η πιο συνηθισμένη απογοήτευση των γυναικών ήταν η προδοσία του συναισθήματος της «ρομαντικής φαντασίας» που έλπιζαν ότι θα ικανοποιούσαν. Ακόμη κι έτσι, όμως, οι πιο σύγχρονες έρευνες για τα κορίτσια της εφηβείας και την κουλτούρα τους δείχνουν ότι είναι πολύ πιο σκληρά και ασκούν πολύ περισσότερο έλεγχο στις ζωές τους από την προηγούμενη γενιά.

Περισσότερες γυναίκες αισθάνονται ικανοποιημένες στη σεξουαλική τους ζωή με τους άνδρες. Ακόμη, όμως, υποφέρουν δυσανάλογα από ανδρικές σεξουαλικές επιθέσεις (και αισθάνονται διάχυτο φόβο γι' αυτές). Πώς μπορούμε να καταργήσουμε τα σεξουαλικά

μοντέλα που ενθαρρύνουν στους άνδρες το στοιχείο του καταναγκασμού των γυναικών, που καλλιεργούν στις γυναίκες την ενδοτικότητα και εξακολουθούν να φράζουν το δρόμο για την αλλαγή; Μόνο επανεξετάζοντας την ίδια την ιδέα του ετεροφυλικού σεξ.

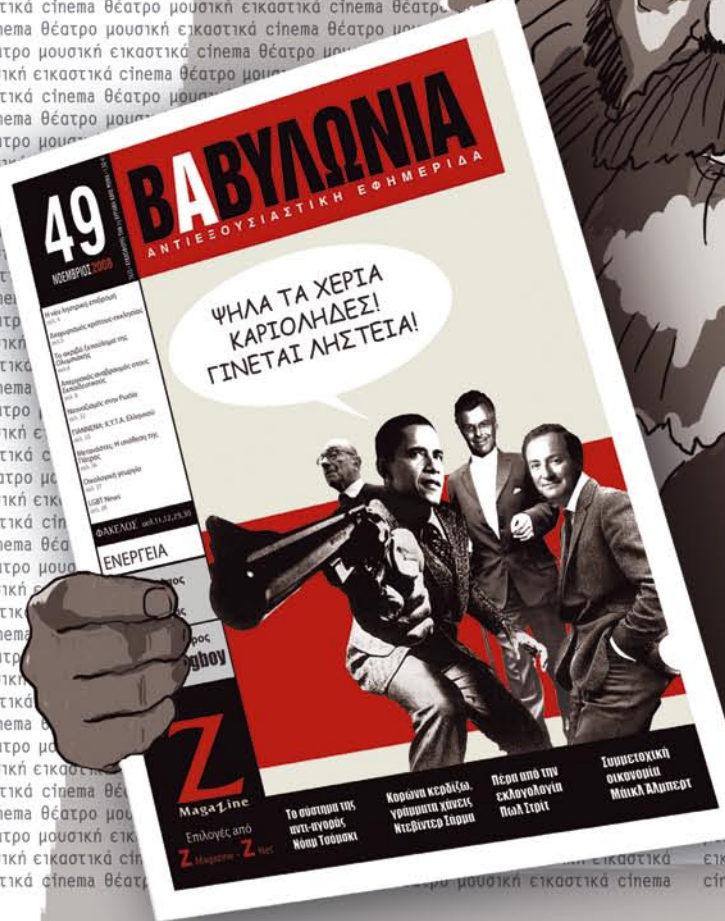
Στην καρδιά του προβλήματος είναι ο τρόπος με τον οποίο ο «ανδρισμός» και η «θηλυκότητα» συνδέονται με τον πολιτισμικό συμβολισμό της σεξουαλικής πράξης: ο ανδρισμός ως ενεργητικότητα, η θηλυκότητα ως παθητικότητα.

Στην καρδιά του προβλήματος είναι ο τρόπος με τον οποίο ο «ανδρισμός» και η «θηλυκότητα» συνδέονται με τον πολιτισμικό συμβολισμό της σεξουαλικής πράξης: ο ανδρισμός ως ενεργητικότητα, η θηλυκότητα ως παθητικότητα. Όπως υποστήριξε πρόσφατα η λεσβία θεωρητικός Τζούντιθ Μπάτλερ οι αντιθέσεις των γενών αποκτούν το περισσότερο από το νόημά τους μέσω αυτής της βασικής εικόνας του ετεροφυλικού σεξ. Ωστόσο αυτή αποκρύπτει έναν τεράστιο αριθμό από πρωτοβουλίες και δραστηριότητες που αναλαμβάνονται μεταξύ ανδρών και γυναικών. Είναι αυτός ο συμβολισμός που χρειάζεται να αμφισβητούμε διαρκώς, αν θέλουμε ποτέ να ανατρέψουμε την ιδέα ότι το σεξ είναι κάτι που οι άνδρες το κάνουν και οι γυναίκες το υφίστανται – με όλες τις καταπιεστικές συνέπειες που έχει αυτή η ιδέα για τις γυναίκες και τους ομόφυλους άνδρες.

Ο πρώτος τρόπος για να το πετύχουμε αυτό είναι να μιλάμε περισσότερο, όχι λιγότερο, για τις ετεροφυλικές εμπειρίες και τις σωματικές επαφές. Διότι έτσι οι υποτιθέμενες πολώσεις των γενών κλονίζονται και εξασθενούν. Σ' αντίθεση με την άποψη που υποστηρίζει ότι δε θα μπορούσαμε ποτέ να ξεφύγουμε από την «κατωτερότητα» που εμπεριέχει το ετεροφυλικό σεξ για τις γυναίκες, ελάχιστες απ' αυτές τις υποτιθέμενες πολώσεις είναι στην πραγματικότητα ακλόνητα παγιωμένες. Η σεξουαλική απόλαυση και για τους άνδρες – που μας πάει όλους πίσω στην εποχή των δακρύων και των πόθων στις παιδικές μας σχέσεις – έχει σχέση με την άνευ όρων παράδοση και την απώλεια ελέγχου, όπως και για τις γυναίκες. Δεν υπάρχει τίποτε αναπόφευκτο όσον αφορά είτε τη σύναψη καθαυτή είτε την επιθυμητή μορφή του ετεροφυλικού δεσμού. Όπως γνωρίζει κάθε πόρνη, οι ετερόφυλοι άνδρες τρομοκρατούνται και, ταυτόχρονα, έλκονται παθιασμένα από την ιδέα της αδυ-

ένθετος τόπος πολιτιστικής ραδιουργίας

ΜΙΑ ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΜΕ ΤΟΝ... ΚΑΡΟΛΟ ΜΑΡΞ

Του Νίκου Κουφόπουλου

Τελείως συμπτωματική η συνάντησή μας...στο Βερολίνο...είχα πάει για δουλειά...μια έκθεση οργάνων γυμναστικής...τέλος πάντων...είχα μόλις φύγει από την έκθεση και πήγα στο ξενοδοχείο...έκανα ένα ζεστό μπάνιο, ξυρίστηκα και κατέβηκα, φορώντας ένα καινόυριο μαύρο κουστούμι Boss που είχα αγοράσει το πρωί, στο εστιατόριο του ξενοδοχείου...λευκό πουκάμισο και μαύρη γραβάτα...πεινούσα σα λύκος...παρήγγειλα ένα σατομπριάν, ψημένο λίγο, και μια πράσινη σαλάτα με ροκφόρ...είχα ένα διαβολεμένο κέφι παρά την κούραση της μέρας...ζήτησα κόκκινο κρασί και μου έφεραν ένα Μποζολέ του 1985...υπέροχο χρώμα...και σπουδαία γεύση...εκείνη η χρονιά ήταν ιδιαίτερα καλή για τα γαλλικά κρασιά...τι λέγαμε...α, ναι...δεν περνάνε δέκα λεπτά και τον βλέπω να πηγαίνει και να κάθεται σε ένα τραπέζι στο βάθος της σάλας...δεν με είδε...μήκε κρατώντας κάτι εφημερίδες (μια από αυτές ήταν η Βαβυλωνία)...σηκώθηκα αμέσως και πήγα κοντά του...πάτησα στην τσέπη μου το κουμπί από το μαγνητοφωνάκι που έχω πάντα μαζί μου, πολύ ισχυρό, δώρο ενός φίλου Αμερικανού, (...χι...σας μπέρδεψα...)...η κασέτα στη διάθεση κάθε δύσπιστου στα γραφεία της Βαβυλωνίας...

Νίκος: Γεια σου Κάρολε...
Κάρολος: [Κοιτάζει ξαφνιασμένος] Ρε Νικόλα, τι γίνεται ρε φίλε...; Πόσα χρόνια...;

Τι θες εσύ εδώ...; Τι κοστούμια είναι αυτά...; Έτσι ντύνεστε τώρα οι αναρχικοί στην Ελλάδα...;
N: [Αγκαλιαζόμαστε και φιλιόμαστε] Ξεκόλλα Κάρολε...πρώτον εδώ δεν είναι Ελλάδα και δεύτερον τι πρόβλημα έχεις με το κουστούμι...εσύ μια ζωή με παπιγιόν και τέτοια είσαι...
K: Ναι αλλά εγώ δεν είμαι αναρχικός...
N: Ναι, σε αυτό έχεις δίκιο...δεν είσαι αναρχικός...
K: Τι νέα ρε εσύ από την Ελλάδα...; πώς πάει το κίνημα...;
N: Εντάξει, το παλεύουμε...εσύ τι βλέπεις που ζεις εδώ στην καρδιά της Ευρώπης...
K: Δεν ξέρω...μπερδεμένος είμαι πολύ...
N: Πάντως, Κάρολε, την φιλοπάτρες έτσι...;
K: [ενοχλημένος] Τι εννοείς...;
N: Ε να...ο κομμουνισμός δεν είχε το τέλος που είχες εσύ στο μυαλό σου...Στάλιν...γκούλαγκ, Σιβηρίες, τείχη, κόκκινοι Χμερ, Τσεχοσλοβακίες, Πολωνίες, κατάρρευση Σοβιετικής Ένωσης...θες και άλλα...; Ο καπιταλισμός νίκησε τελικά...
K: Ναι, αλλά η ιδεολογία...;
N: Κάρολε, άσε τις αηδίες τώρα...ιδεολογίες και μαλακίες...δεν πήρες χαμπάρι τίποτα...;
K: Τι πράγμα...;
N: Πέθαναν όλα...άραξε...μην ταραζεσαι...καλλίτερα έτσι...ίσως να βγει το καινούριο...δεν ξέρουμε τι θα είναι, αλλά δεν βαριέσαι...θα δούμε τότε τι θα κάνουμε...
K: Ο κομμουνισμός δεν πέθανε...μην το ξανακούσω πάλι αυτό...

Στις 12 Μαρτίου στη Θεσσαλονίκη, με πρωτοβουλία της Άννας Βαγενά, τα έσοδα από την παράστασή της, «το Γάλα», δόθηκαν ως οικονομική ενίσχυση στο λογαριασμό της Κωνσταντίνας Κούνεβα. Εκείνη τη μέρα, είχαμε την ευκαιρία να μιλήσουμε με την Άννα Βαγενά και να πάρουμε την παρακάτω συνέντευξη για τη «Βαβυλωνία».

Β: Η Κωνσταντίνα Κούνεβα, είναι καθαρίστρια, συνδικαλίστρια, μετανάστρια και μητέρα, «κατέχει» δηλαδή κάποιες ιδιότητες οι οποίες φαίνεται να αγνοήθηκαν επιμελώς κατά τους «εορτασμούς» της ημέρας της γυναίκας στις 8 Μαρτίου. Η Κωνσταντίνα, όπως και οι χιλιάδες γυναίκες που βρίσκονται σε παρόμοια θέση με αυτήν, είναι «αόρατες», δεν αποτελούν ούτε αναφορά, ούτε κοινωνικό πρότυπο. Από την άλλη, η γυναικεία χειραφέτηση είναι συνυφασμένη με το πρότυπο της γυναίκας επιχειρηματία, της γυναίκας πολιτικού κ.λπ, την «επιτυχημένη» γυναίκα τέλος πάντων. Μήπως τελικά, η «γυναικεία χειραφέτηση» όπως ορίζεται σήμερα αφορά μόνο μερικές κατηγορίες γυναικών; Μήπως πρόκειται για άλλη μια διάκριση ταξικής φύσεως;

Βαγενά: Καταρχήν, η ίδια η υπόθεση της περιφέρειας «χειραφέτησης» είναι μια παγίδα. Ο ορισμός αυτός περιέχει πάρα πολλά πράγματα που κάποτε είχαν μια σημασία και μια αξία. Αν τώρα θεωρείται χειραφέτηση να κυκλοφορεί κανείς σε ακριβά μαγαζιά και να ξοδεύει χρήματα... τι να πω... Η ίδια η έννοια της χειραφέτησης, είναι μεγάλη ιστορία, οι γυναίκες κάποτε πάλεψαν για ουσιαστικά δικαιώματα. Πάλεψαν λοιπόν για να ψηφίζουν, για να έχουν λόγο, να μην είναι θύματα βίας στο οικογενειακό και στο περιβάλλον εργασίας κ.λπ. Φάνηκε κάποια στιγμή ότι αυτά κατακτήθηκαν, και λέω φάνηκε, γιατί δυστυχώς γυρίζουμε σε μια εποχή όπου

αυτά τα δικαιώματα δεν είναι αυτονόητα. Όχι μόνο για τις γυναίκες, αλλά ούτε και για τους άντρες πια. Όλοι μας πρέπει να καταλάβουμε ότι η εποχή που ζούμε είναι σκληρή και όσο πάει θα γίνεται όλο και σκληρότερη και ότι πλέον τίποτε δεν είναι δεδομένο και ότι το μόνο που μας σώζει είναι η αλληλεγγύη και η συντροφικότητα ανεξάρτητα από το φύλλο.

Β: Η πραγματοποίηση της σημερινής θεατρικής σας παράστασης, που είναι αφιερωμένη στην Κωνσταντίνα, είναι μια πράξη κοινωνικής αλληλεγγύης. Εσείς, λοιπόν, ως καλλιτέχνες ανταποκριθήκατε από τη μεριά σας με αυτόν τον τρόπο. Σε μια εποχή όπου το κράτος και οι κάθε λογής αρμόδιοι φορείς είτε αδιαφορούν, είτε απλά δεν μπορούν πλέον να διαχειριστούν τα κοινωνικά προβλήματα, ποια πιστεύετε ότι θα πρέπει να είναι η στάση της κοινωνίας;

Βαγενά: Είναι σωστό αυτό που είπατε, ή αδιαφορούν ή δεν μπορούν ή και τα δυο μαζί. Η κατάσταση έχει πλέον ξεφύγει από τα χέρια τους, παγκόσμια, και νομίζω ότι αυτή η κατάσταση επιταχύνει τις διαδικασίες μιας παγκόσμιας ρήξης που έρχεται. Όσοι δεν το βλέπουν αυτό εθελουφλούν. Τώρα εμείς στην Ελλάδα είμαστε μια μικρή χώρα που όλα έρχονται με μια καθυστέρηση, και τα καλά και τα κακά. Μέσα από όλη αυτή την παγκόσμια θύελλα, επειδή είμαι αισιόδοξος άνθρωπος, πιστεύω ότι θα βγει κάτι καλό στο τέλος. Θα περάσουμε μαύρα χρόνια, δύσκολα και σκοτεινά. Στεναχωριέμαι για σας, τους νεότερους ανθρώπους, που θα υποστούν αυτά τα πράγματα. Σε αυτές, λοιπόν, τις δύσκολες εποχές, πιστεύω ότι επιμέρους διέξοδοι, όχι προσωπικές, υπάρχουν. Το να κρατήσουμε όσο μπορούμε κάποια κεκτημένα που λέγαμε και πριν, κάτι να διασωθεί, κάπως να σταθούμε. Όπου μπορούν οι λαοί να

ενώνονται και να κάνουν μαζικές μεγάλες κινητοποιήσεις, μπασκαί αυτοί οι παραπάνω δουν και αισθανθούν τη δύναμη του λαού. Εγώ πιστεύω ότι πάμε προς τα εκεί, προς μια παγκόσμια εξέγερση των φτωχών.

Β: Στα θέματα του πολιτισμού, στα θέματα της πόλης, στα καθημερινά μας προβλήματα, ο ρόλος του καλλιτέχνη ξεχωρίζει από το ρόλο του πολίτη;

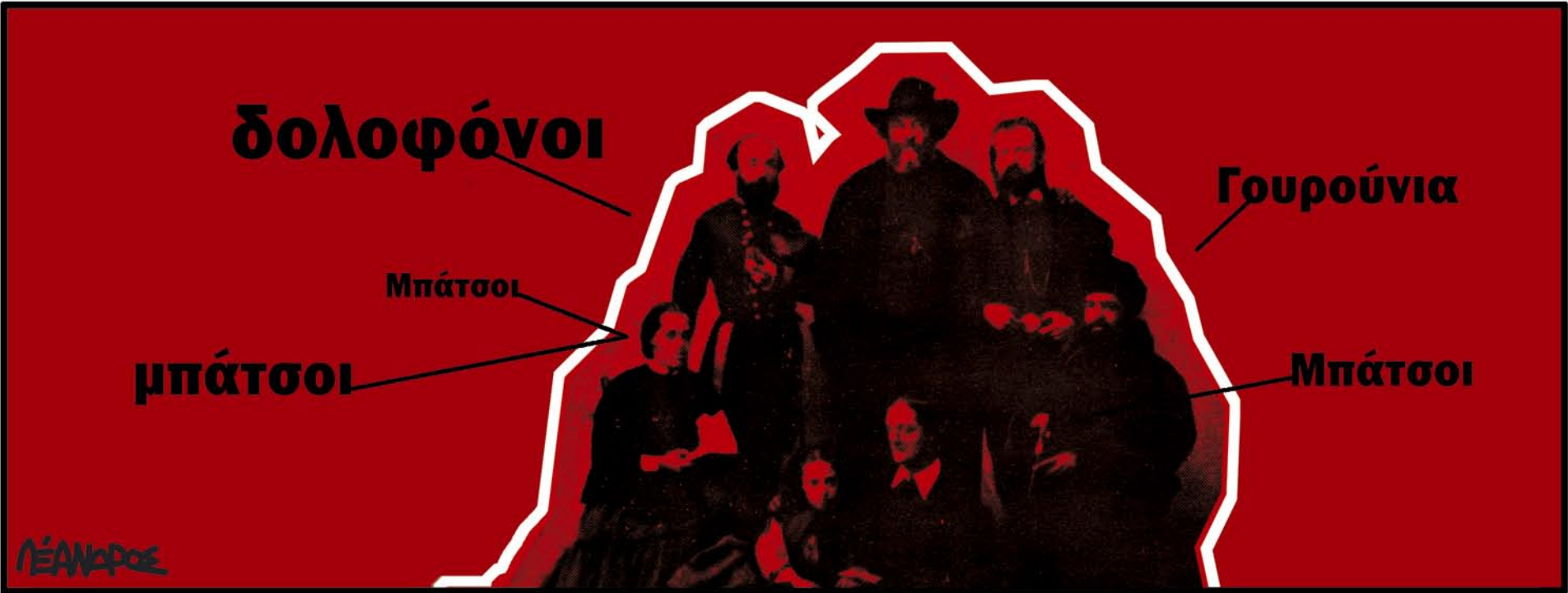
Βαγενά: Κοιτάξτε, εγώ πιστεύω ότι όταν ο κάθε άνθρωπος έχει μια ευαισθησία και κάποιες ηθικές αρχές, είναι μέσα του καθαρός και υπερασπίζεται κάποια πράγματα, είτε είναι καλλιτέχνης είτε δεν είναι, ακολουθεί ένα δρόμο. Ο καλλιτέχνης έχει τη δυνατότητα μέσα από την τέχνη που παράγει να επικοινωνεί με περισσότερο κόσμο, να μπορεί να πει περισσότερο, ίσως, κάποια πράγματα. Αλλά δεν τον θεωρώ πιο σημαντικό από έναν απλό άνθρωπο που είναι ευαισθητοποιημένος και που με τη στάση της ζωής του ακολουθεί ένα δρόμο, ίσως είναι και πιο σημαντικός ένας απλός άνθρωπος από έναν καλλιτέχνη.

Κι αν έχω τελικά να σας πω κάτι, είναι να είστε κοντά στην αλήθεια της ψυχής σας. Ξέρω ότι όταν είναι νέος κανείς μπαίνει σε πράγματα και τα ακολουθεί, καμιά φορά χωρίς να τα πιστεύει και απόλυτα. Εκείνο που έχει σημασία είναι η αλήθεια της ψυχής μας, να είμαστε εντάξει και να αγαπάμε τους ανθρώπους με οποιαδήποτε μορφή συντροφική, ερωτική, φιλική. Η αγάπη έχει μεγάλη αξία και σημασία, στις δύσκολες εποχές είναι το μοναδικό φάρμακο.

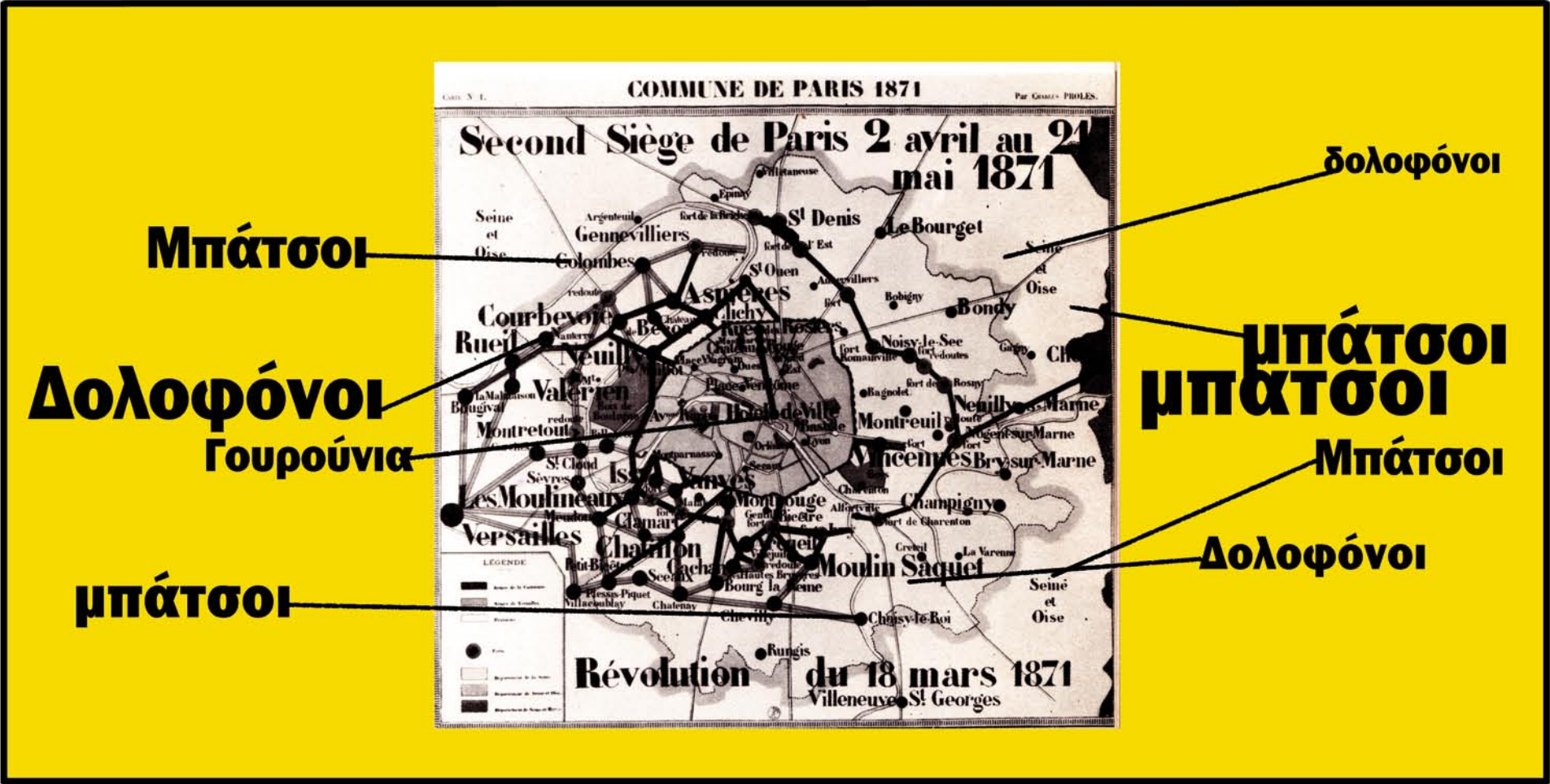
Θάνος Γεωργιάς
Άννα Μποζοπούλου
Κυριάκος Φαλελάκης

ΜΠΑΤΣΟΙ # ΓΟΥΡΟΥΝΙΑ # ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ

γουρούνια
γουρούνια

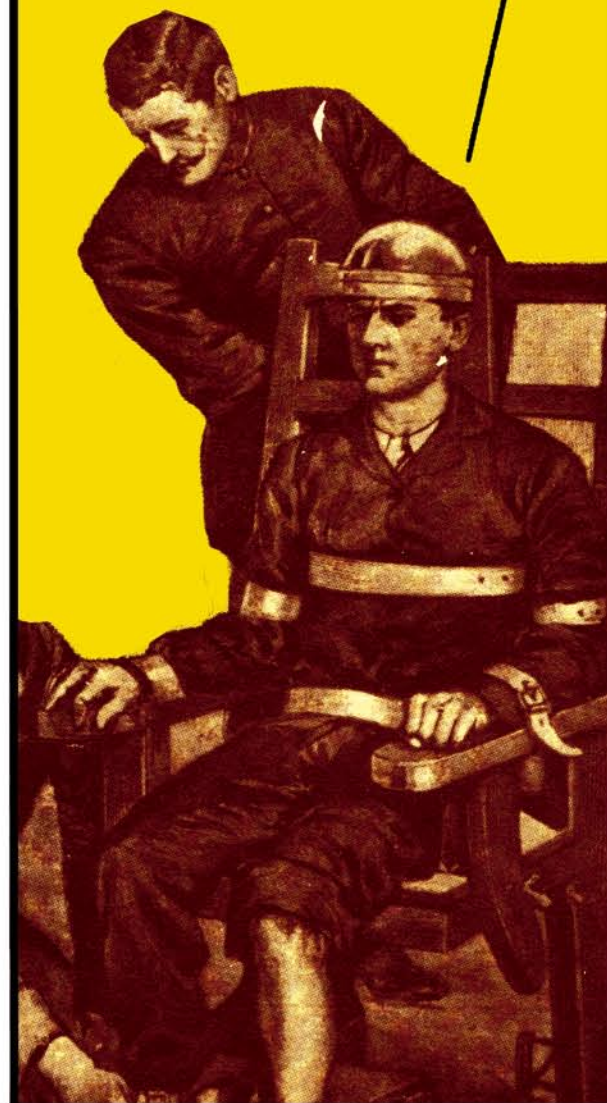

Μπάτσοι

γουρούνια
δολοφόνοι

Δολοφόνοι

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ 1848. ΤΟΣΟ ΜΑΚΡΙΑ ΚΑΙ ΟΜΩΣ...

Θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί σε ερμηνείες και χειραγωγήσεις του ιστορικού συμφραζόμενου, ιδίως όταν η ερμηνεία του παρελθόντος γρήγορα προσλαμβάνει ιδεολογική χροιά. Ξέροντας τον κίνδυνο, θα κάνουμε μια κατάδυση σε ιστορικά γεγονότα που σημάδεψαν τον τρόπο συγκρότησης των ανθρώπινων κοινωνιών. Θα σταθούμε ιδιαίτερα σε στιγμές ρήξης και ανατροπής διαγνώνοντας όρια και δυνατότητες. Η κατανόηση του 19^{ου} αιώνα είναι αδύνατη χωρίς την ερμηνεία των επαναστάσεων που σημάδεψαν τον αιώνα αυτόν. Επαναστάσεις που διαμόρφωσαν τόσο την εικόνα του έθνους κράτους όσο και την πολιτική συγκρότηση των σύγχρονων αστικών δημοκρατιών, πρόβαλαν το νέο ατομικό υποκείμενο. Η ταύτιση της Γαλλικής Επανάστασης με τον Ναπολέοντα συνέβαλε στην ταυτόχρονη εθνική και κοινωνική αφύπνιση σχεδόν όλων των λαών της ευρωπαϊκής ηπείρου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ήταν ότι οι αξιωματικοί του Ρωσικού στρατού που επέστρεψαν από τη Γαλλία το 1815 μολιάζουν επαναστατικές ιδέες που οδηγούν στην εξέγερση του Δεκεμβρίου του 1825. Οι ιδέες της Γαλλικής Επανάστασης είχαν μια τρομερή κοινωνική δυναμική. Η διακήρυξη των δικαιωμάτων του πολίτη και του ανθρώπου (Αύγουστος 1789), η οικουμενικότητα του συνθήματος «Ελευθερία, Ισότητα, Αδελφότητα» και το σύνταγμα του 1791 έγιναν σημείο αναφοράς κάθε δημοκρατικού και αντιμοναρχικού κινήματος στην Ευρώπη (1). Όμως αυτό που κυρίως κληροδότησε το 1789 ήταν την οργάνωση της πολιτικής αναταραχής, τη δημιουργία του πρώτου τετελεσμένου (2).

Κυρίαρχη θέση στις επαναστάσεις που εξετάζουμε έχει αυτή του 1848. Ο Γκαρνιέ-Παζέ θα την παρομοιάσει με καταιγίδα που φώτισε ολόκληρο τον κόσμο (3). Λίγα χρόνια μετά, το 1830, ο Λουδοβίκος Φίλιππος είναι πλέον αποκομμένος από το λαό, το καθεστώς κάνει γρήγορα βήματα προς τη συντήρηση και η δυσαρέσκεια διογκώνεται. Μια δυσαρέσκεια που αγγίζει και την προοδευτική αστική τάξη, που διεκδικεί αλλαγή του νόμου που περιορίζει το εκλογικό δικαίωμα και του τρόπου στελέχωσης της δημόσιας διοίκησης. Η απαγόρευση μιας συνεστίας της αντιπολίτευσης είναι αρκετή για να βάλει φωτιά στην πυριτιδαποθήκη. Τα οδοφράγματα κάνουν την εμφάνισή τους. Η εθνοφρουρά που στέλνεται να καταστείλει δηλώνει αλληλέγγυα προς τους εξεγερμένους. Ο βασιλιάς υποχωρεί και αποπέμπει τον Γκιζό, βάζοντας τέλος στα σχέδια επιβολής της μοναρχίας (4). Για την αστική τάξη η νίκη είναι ικανοποιητική. Όμως... το βράδυ της 23^{ης} Φλεβάρη και καθώς το πλήθος γιορτάζει, στρατιώτες ανοίγουν πυρ και σκοτώνουν 16 άτομα (πρέπει να αντιληφθούμε ότι η ένταση είναι τεράστια και η αποδοχή της ήττας εξαιρετικά οδυνηρή, ο στρατός είναι ένας μηχανισμός τεράστιας σημασίας για τους Γάλλους, του οποίου η πλήρης απαξίωση επιφέρει σοβαρές κοινωνικές αναταράξεις).

Το πρωί η πόλη έχει πάλι γεμίσει οδοφράγματα. **Εδώ βρίσκεται η περιέργη διασύνδεση με το σήμερα. Μια στιγμή όπου η διάχυτη ένταση παίρνει υλική μορφή. Είναι τελικά πρωτόγνωρο που τέτοιες ακριβώς πράξεις τοποθετούν το συλλογικό φαντασιακό ενώπιον κρίσιμων επιλογών ρήξης, και όχι κάποιες ταξικές ή άλλες τοποθετήσεις;** Ο λαός καταλαμβάνει τον Κεραμεικό. Συγκροτείται προσωρινή δημοκρατική κυβέρνηση που προσπαθεί να προσεταιριστεί το λαό. Φοβούμενοι τους εκπροσώπους των σοσιαλιστών περισσότερο από τον Λουδοβίκο, θα δεχθούν τελικά δύο από αυτούς. Τον Λουί Μπλάν και τον Αλμπέρ. Οι Λαμαρτίνος, Ρολέν και Φλόκον έχουν το

δύσκολο έργο να κάνουν τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις χωρίς να ανατρέσουν τον προσανατολισμό του καθεστώτος. Καθοριστικός για τις πολιτικές εξελίξεις της ηπείρου υπήρξε ο Ιούνιος. Στις 4 Ιουνίου του 1848 καταργούνται τα εργαστήρια, και οι νεαροί εργάτες αναγκάζονται να καταταγούν στο στρατό ή να πάνε στην επαρχία. Στις 23 Ιουνίου ξεσπά μια εξέγερση των εξαθλιωμένων μαζών. Στην ουσία το Παρίσι ζει την πρώτη νεωτερική του εξέγερση, έναν εμφύλιο πόλεμο. Το τίμημα είναι χιλιάδες νεκροί και ένα βαθύ χάσμα ανάμεσα στις κοινωνικές τάξεις. Είναι η πρώτη επανάσταση μιας νέας εποχής καθώς σημειώνεται η είσοδος στην πολιτική αρένα των καταπιεσμένων.

Το Γαλλικό 1848 μεταδίδεται σε όλες σχεδόν τις Ευρωπαϊκές χώρες, μέχρι και στην Αυστρία. Θα σταθούμε ιδιαίτερα στη Γερμανία. Στη Γερμανία όπου στις 18 Μαρτίου ξεκινά η εξέγερση μετά από το θάνατο 200 διαδηλωτών από το στρατό. Μετά από μάχες ο Βασιλιάς υποχωρεί, αλλά στη βάση της εθνικής ενότητας. Τα μηνύματα στοχαστών όπως ο Χέρντερ, ο Φίχτε και ο Χέγκελ βρίσκουν πλέον εφαρμογή (5). Το γερμανικό κράτος θα πάρει τη μορφή της ενσάρκωσης της ιδέας του Χέγκελ που, σε συνδυασμό με τη ρομαντική ιδέα της φυλής, θα φτιάξουν ένα γερό ομογενοποιητικό εργαλείο. Αυτό το κλίμα εγκλωβίζει την επανάσταση στη δημιουργία ενός ενιαίου γερμανικού χώρου. Η ουσιαστική ήττα των φιλελεύθερων Γερμανών ίσως είναι η αιτία των μετέπειτα δεινών της Ευρώπης. Καθώς η ανάπτυξη της βιομηχανίας στην Γερμανία θα γίνει στη βάση ενός συγκεντρωτικού καθεστώτος.

Είναι πολύ σωστές οι οικονομικές-ταξικές ερμηνείες των επαναστάσεων του 1848, η πτώση του βιοτικού επιπέδου των λαϊκών στρωμάτων για 25 χρόνια, η ανερχόμενη ανεργία, η ανάδυση των προβλημάτων και των αδικιών της νέας βιομηχανικής παραγωγής, η εξάπλωση του άστεως, η παρακμή της αγροτο-βιοτεχνικής παραγωγής, όλα αυτά συνάδουν με την ταξική συνειδητοποίηση. Όμως ήταν αυτό το κύριο χαρακτηριστικό των εξεγέρσεων; Ίσως θα πρέπει να σταθούμε ιδιαίτερα στη μη λύση του πολιτικού προβλήματος, με την ταυτόχρονη ανάδειξη μιας νέας ατομικότητας. Να δούμε δηλαδή την ταύτιση δημοκρατίας και επανάστασης. Εδώ θα πρέπει να δώσουμε κάποιο δικίο σε ιστορικούς όπως ο Maurice Agulhon, που στο έργο του «1848» ασκεί μια σοβαρή κριτική στη μαρξιστική οπτική μιλώντας για την τεράστια σημασία του έτους II που «μπορούμε να εντοπίσουμε τη γέννηση της σύγχρονης επαναστατικής πολιτικής... όπου επιβεβαιώνονται συμπεριφορές, διαγράφονται τάσεις, εγγράφονται συλλογικές νοοτροπίες». (6)(σελ.380). Έχει δικίο διότι προσδιορίζει τη στενότητα της ταξικής θεώρησης που αγνοούσε την πολιτική διεκδίκηση της δημοκρατίας, είχε δικίο όταν μιλούσε για την εξέγερση της δημοκρατίας. **Όμως και αυτός δεν αγγίζει το ζήτημα της ταχύτατης διολίσθησης της δημοκρατίας στην εκπροσώπηση ενός μέσου όρου της πλειοψηφίας. Ήταν η πρώτη πραγματικά κοινωνική επανάσταση που σηματοδότησε τη δυνατότητα της ελευθερίας ως συλλογικά εφικτό πρόταγμα. Έχει ακόμα περισσότερο λάθος γιατί και αυτός αποφεύγει την ερώτηση γιατί ένα γεγονός καταστολή γίνεται θρυαλίδα τεράστιας έκρηξης; Άλλωστε το αίτημα για δημοκρατία συνοδευόταν από μια πλήρη ανατροπή των υφιστάμενων δομών. Στην σημερινή εποχή, τα κινήματα οφείλουν να επανεισάγουν το αίτημα για άμεση δημοκρατία, ως μέρος της επανάκτησης των δημόσιων χώρων, και αυτό όμως το αίτημα συνοδεύεται από μια πλήρη ανατροπή των υφιστάμενων δομών.**

Είναι μάλλον λάθος να θεωρούμε ότι η έλλειψη συνοχής και ενιαίων στόχων των επαναστατικών δυνάμεων οδήγησαν τελικά σε ήττα σε ολόκληρη την Ευρώπη. Πρώτον, διότι μια τέτοια συνοχή ήταν ανέφικτη κυρίως λόγω της διαφοράς στις βασικές πολιτικές επιδιώξεις (οι αστοί απλώς γρήγορα άρχισαν να φοβούνται περισσότερο τις μάζες από τους αντιδραστικούς) και δεύτερον, διότι η αποκρυστάλλωση των όρων της πολιτικής αντιπαράθεσης με όρους καταπιεστή-καταπιεζόμενου άλλαξε τις δομικές συμμαχίες εκείνων των καιρών. Ήταν η πρώτη μεγάλη σύγκρουση της νέας εποχής. Βέβαια, κατάφεραν να καταργήσουν τη δουλοπαροικία, να δώσουν σάρκα και οστά στην εθνική αυτοδιάθεση, αλλά και να διαμορφώσουν ένα νέο πολιτικό υποκείμενο. Η καθολική ανδρική ψηφοφορία υιοθετείται στη Γαλλία, το δικαίωμα ψήφου διευρύνεται στην Ολλανδία, την Ελβετία και το Βέλγιο ενώ κάνει την εμφάνισή του σε διάφορες περιοχές της Ιταλίας και της Γερμανίας (7). Η επανάσταση αυτή επίσης συμβάλει στη δημιουργία μιας μυστικιστικής τάσης, στην εμπνευσμένη από το μηχανιστικό και μεσσιανικό τρόπο σκέψης λογική του αναπόφευκτου της επαναστατικής προοπτικής, της λογικής της διαρκούς προόδου μέχρι την οριστική απελευθέρωση. Συμβολικά, την ώρα που το Παρίσι φλέγεται κυκλοφορεί το Κομμουνιστικό Μανιφέστο από τους Καρλ Μαρξ και Φρίντριχ Ένγκελς.

Θα πρέπει να σταθούμε και στη διαμόρφωση ενός νέου τύπου ανθρώπου, του ανθρώπου των πόλεων. Δεν πρέπει να υποτιμήσουμε την επίδραση της εμφάνισης της ατμομηχανής στην επικοινωνία και τη μετακίνηση. Στην ουσία, στη δημιουργία των σύγχρονων πόλεων. Σε συνδυασμό με την εκπαίδευση και έναν εκδοτικό πυρετό. Θα πρέπει να γνωρίζουμε ότι καθοριστική υπήρξε η ανάπτυξη μιας μαζικής κουλτούρας στη βάση της όλο και διευρυμένης εκπαίδευσης και της διεθνούς του ρομαντισμού, που, παρόλες τις αντιφατικές ερμηνείες, πρόσφερε μια ενιαία ευρωπαϊκή ψυχολογία. Ο νεαρός βέρθερος έγινε η πρώτη μόδα, και οι ιδέες του Μαρά, του Ροβεσπιέρου, και το «συνωμοτικό δόγμα» του Babeuf εύρισκαν ένα διαρκώς αυξανόμενο κοινό, όπως έλεγε και ο Heine, τα γραπτά αυτά μύριζαν αίμα (8). Όμως δημιουργείται και μια τελεολογική αντίληψη της γραμμικότητας της ιστορίας. Η ανάπτυξη πρωτόγνωρων τεχνικών, η εκβιομηχάνιση και η συνακόλουθη πίστη στην υπέρβαση των ανθρώπινων δεινών μέσω της κυριαρχίας επί της φύσης, γεννιούνται επίσης εκείνη την εποχή.

Φιλήμονας Πατσάκης

1. Ελένη Αρβελέρ, *Maurice Aymard, Οι Ευρωπαίοι Β' τόμος*, εκδ. Σαββάλας, 2003, σελ.210
2. E.J.Hobsbawm, *Η Εποχή των Επαναστάσεων*, εκδ.Μ.Ι.Ε.Τ., 1992, ΣΕΛ.165.
3. Ελένη Αρβελέρ, *ο.π.* σελ.218
4. Serge Bernstein, Pierre Milza, *ο.π.* σελ.55
5. Και οι τρεις ερμηνεύουν πλέον τον κόσμο, δημιουργούν επομένως τον σύγχρονο ιδεαλισμό και, στην περίπτωση του Φίχτε, ένα νέο ατομικισμό.
6. Maurice Agulhon, 1848, εκδ. Πολις, 2006, σελ.382
7. Ελένη Αρβελέρ, *ο.π.* σελ.211
8. Πάνος Τσακαλογιάννης, *Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία*, εκδ. Εστία, 2000, σελ.161

Τηλεγραφήματα συμπαράστασης που ήρθαν στο Ράδιο Ένταση 100,55 για τα γεγονότα του Δεκέμβρη

Του **Ν.Κ.**

[Λόγω έλλειψης χώρου στη Βαβυλωνία, δημοσιεύουμε σε αυτό το τεύχος κάποια από τα τηλεγραφήματα συμπαράστασης που μας ήρθαν τον... άγριο Δεκέμβρη...]

αλμπερτ αινσταιν

σας παρακολουθώ με ενδιαφέρον... τα συμπαντα μας είναι παράλληλα... εγώ το είχα πει και πιο παλιά...τέλικά ακόμα και οι φυσικοί κανόνες είναι ανα πάσα στιγμή ανατρεψίμοι...η αντίδραση, και ιδίως όταν αυτή είναι μαυρή, οδηγεί σε δράση... τώρα τυχαίνει και η δράση να είναι μαυροκοκκίνη...η ενεργεια που εκλυθήκε από τη δράση σας είναι δυσκόλο να υπολογιστεί...συνεχίστε έτσι... ανατρεψτε όλους τους νόμους...

ιησους χριστος

κυριοι με ξαφνιασατε ακομα και εμενα...ολα τα δικα μου θαυματα κρατουσαν μια μερα...το δικο σας ηδη κραταιι πολλες μερες και απ' ο,τι φαινεται θα κρατησει ακομα πιο πολ-λες...να σας θυμισω και τα δικα μου μπαχαλα όταν πήρα στο κυνηγι τους εμπορους στο ναο...τα θυμαστε... και τότε είχανε πεσει πολλές μολοτοφ αλλά τα μμε της εποχής, όπως συνηθως, το αποσιώπησαν αυτο το γεγονός...αν σας τελειώσει η βενζίνη μην διστασετε να μου ζητησετε βο-ηθεια...θα σας πω το κόλπο που είχα κανει στην Κανα και μετρεψα το νερο σε κρασι...μπορείτε να κανετε ανετα το ιδιο κόλπο με τη βενζίνη... σας το στέλνω αναλυτικά ...

μπιν λαντεν

παιδια θελω πολυ να ερθω να σας βρω...εχω ενα μικρο προβλημακι ομως με το διαβατηριο μου και δυ-στυχως αυτες τις μερες δεν μπορω να ταξιδεψω...εχει ληξει και δεν το πήρα χαμπαρι και πρεπει να βγα-λω καινούριο...χθες μιλαγα με τον ομπαμα και μου ειπε οτι προσπαθει και αυτος να σας στείλει συγχαρη-τηριο τηλεγραφημα αλλα δεν πιανει γραμμη...μου ειπε να σας μεταφερω ευχες...εχουμε αρχισει και κανουμε παρεϊτα...ειναι ενταξει παιδι...σας ευχομαι δυναμη...

καρολος μαρξ

σας ζητω συγνωνμη...αναλαμβανω την πολιτικη ευθυνη για τη θεση των επισημων εκπροσωπων μου στην ελλαδα...δεν με εκφραζουν καθολου και εχω ηδη ζητησει απο τους δικη-γορους μου να μην χρησιμοποιοι-σουν ξανα το ονομα μου...με εχουν κανει ρεζιλι...ντρεπομαι να κυκλο-φορησω...ειμαι σε συνεχη επαφη με τον λενιν και τον ενγκελς να δουμε τι μπορουμε να κανουμε...συνεχίστε...

σαμιουελ μπεκετ

μην περιμενετε αλλο...και εγω την πατησα...δεν ηρθε τελικα...ολο ελεγε οτι θα ερθει...και δεν ηρθε...και εγω περιμενα σαν βλακας...με κοροιδε-ψε...ποσο πια να περιμενω...οπως και εσας σας κοροιδευαν ολοι τοσα χρονια τωρα...να πατε εσεις λοιπον... μην περιμενετε αλλο...θα παω και εγω να τον βρω...αυτη τη φορα ομως δεν θα ειμαι ευγενης μαζί του...χαι-ρομαι για σας...δεν εχει νοημα πια η υπομονη...ο γκοντ αποδειχτηκε φθηνος απατεωνας...ένα τσογλανι...

φιοντορ ντοστογιεφσκι

απο την πετρουπολη που βρισκο-μαι...σας θυμιζω οτι οπου υπαρχει έγκλημα υπαρχει και τιμωρια...ειμαι στο κρεβατι απο μια ασχημη γριπη... ευτυχως μου κανουν παρεα οι αδερ-φοι καραμαζωφ...οι λευκες νυχτες της πετρουπολης ειναι κρυες...η αθη-να ζεσταθηκε εμαθα απο τις φωτιες σας...πρεπει να ειναι κανεις ηλιθιος για να μην περιμενει οτι, μετα απο ενα τετοιο γεγονος, δεν εχει νοημα να στολιζουμε ενα χριστουγεννιати-κο δεντρο...οι νεοι της αθηνας απο-δειχτηκε οτι ειναι καλοι παιχτες...

αρχιεπισκοπος χριστοδουλος

εν χριστω αδερφοι, δεν μπορω να ειμαι μαζί σας γιατι διαβαζω...θυμα-στε...παντα διαβαζα...σε ολοκληρη την περιοδο της δικτατοριας ημουν κλεισμενος σπιτι και διαβαζα...και δεν πήρα χαμπαρι τιποτα...ουτε τανκς ακουσα γιατι είχα βαλει απο τοτε δι-πλα τζαμια για να εχω ησυχια...ουτε τιποτα...αλλα ειδατε...απο το πολυ διαβασμα εγινα αρχιεπισκοπος...την πατησα τι να κανουμε...

αλ καπονε

στελνω δυο φορτηγα με αδεια μπουκαλια απο τα εμφιαλωτηρια που εχουμε εδω στη νεα ορλεανη... θα σας χρειαστουν...σας στέλνω και τριαντα κιβωτια ουσικι ...μπερμπον... το καλλιτερο της περιοχης και ενα κιβωτιο πουρα...εχω ετοιμο και ενα φορτηγο με αλλα πραγματα...κατα-λαβαινετε...αν χρειαστείτε πειτε να στείλω...αν σας τελειώσει η βενζίνη πειτε να στείλω ουισκυ...καιγεται και αυτο το ιδιο ομορφα...αλλωστε φτι-αχνω δυνατο ουισκι...αυτο το ξερει ολη η αμερικη...

βλαντιμιρ λενιν

πινω ενα ποτακι στην ιντρικα για να ξεκουραστω και βρηκα την ευκαιρια να σας γραψω...ειμαι με το συντροφο πλεχανωφ...αλλαξα γνωμη...τερμα το δυο βηματα μπροστα και ενα βημα πισω...τωρα ειναι συνεχως καιρος για βηματα μονο μπροστα...κανενα βημα πισω...μη φοβαστε τιποτα...και εμεις καμια εκατοσταρια ημασαν οταν μπηκαμε στα χειμερινα ανακτο-ρα...και ειχε και δυο μετρα χιονι...ο καιρος στην αθηνα εμαθα οτι ειναι καλος...εσεις τι περιμενετε...;

ντιεγκο μαραντονα

αν φτιαξετε καμια ποδοσφαιρικη ομαδα στην καταληψη, ερχομαι επι τοπου...με την ευκαιρια, γιατι ξερω οτι εχετε επαφες με τον αστερα εξαρχειων...δείτε αν εχουν θεση για μενα στην εντεκαδα...μου αρεσουν τα συνθηματα του αστερα...και ιδιως αυτο που λεει: θελω να δω τα τμημα-τα καμμενα, τα περιπολικά κατεστρα-μεννα...τις τραπεζες να ειναι αποκαϊ-δια και ελατε μπατσιο κλαστε μας τα αρχιδια... και πιο πολυ μου αρεσει που εσεις το κανατε ακριβως...φιλια... καλα γκολ...

λησταρχος γιαγκουλας

ωρε παλλικαρια...θελω να ρθου να σας βρω και να σας φιλησω σταυρου-τα...αλλα εδω και δεκα μερες εχου ενα σφαχτ' ψηλα στο πουδαρ και δεν μπορω να κουνηθω...θα σας στείλω δεκα σφαχτα και εικουσι νταμιζα-

νες κρασι να πιειτε στην υγεια μ'...τα πήρα απο ενα μεγαλουτσιφλικα της περιουχης μ'...στείλτε μου εναν μπα-τσο να τουν φιλουξενησου λιγες με-ρες στα λιμερια μ'...θα πιρασει καλα να του πειτε...εχουμε καθαρο αερα εδω πανου...εμαθα για τουν αλλουν στο δομοκο...αφηστε το σε μενα αυτο...θα του κανονισω εγω...

αρθουρος ρεμπω

καθισα και εφτιαξα ειδικα για εσας ενα τραγουδι...εννωω εγραψα τους στιχους...για χατιρι σας εφυγα για λιγο απο το υφος μου...σας εφτιαξα ενα ραπ...βαλτε του εσεις μουσικη... θα σας το στείλω μόλις μπορεσω...

μπομπ ντυλαν

ακουστε τον ανεμο φιλο στην αθη-να...νιωστε τον πανω στο κορμι σας... τρυφερο...νιωστε την ελευθερια που σας φερνει...

ροβεσπιερος

συντροφοι πολιτες της αθηνας...ελα-τηριο σας πρεπει να ειναι η αρετη και ο τρομος...η αρετη διχως την οποια ο τρομος ειναι ολεθριος...και ο τρο-μος διχως την οποια η αρετη ειναι ανιοχυρη...ο τρομος δεν ειναι αλλο πραγμα απο την καιρια, αυστηρη και ατεγκτη δικαιοσυνη... ειναι απορροια της αρετης...η δικαη και αυστηρη τιμωρια των εχθρων ειναι η υψιστη μορφη επιεικειας...εντος της η χαρη και η αυστηροτητα συμπιπτουν...η τι-μωρια των καταπιεστων της ανθρω-ποτητας συνιστα επιεικια...η συγχω-ρεση τους βαρβαροτητα...ειμαι μαζί σας στα οδοφραγματα της αθηνας... εχω στη διαθεση σας τα σχεδια για την κατασκευη γκιολτινας...αν χρεια-στείτε πειτε μου...

μονη βατοπεδιου

ειμαι ενας αναρχικος καλογηρος... ναι, μην ξαφνιαζεστε, υπαρχουν και τετοιοι...ζω σε μια σκητη κοντα στη μονη...εδω και πολυ καιρο σκεφτο-μαι και προσευχομαι ολη τη μερα πώς θα μπορούσε το γνωστο συν-θημα που αφορα το καψιμο της βου-λης...ξερετε τωρα εσεις...αυτο που μιλαει για...οικο ανοχης...να γινονταν πραξη για το καψιμο της...μονης...ει-μαι φυσικα μαζί σας...σας στέλνω την προσευχη που καθε βραδυ λεω πριν κοιμηθω πανω απο σαραντα φορες... παρακαλω να τη διαβασετε στους ακροατες σας...[σημ. Βαβυλωνίας: είναι μεγάλη]...θα δημοσιευθεί σε ει-δικό τεύχος]

νιτσε

δεν γινεται παρα να ειμαι μαζί σας... σας στέλνω λιγες σκεψεις μου μαζί με τη συντροφικότητα μου...βαζω στην ακρη για λιγο τον υπερανθρω-πο μου...ερχομαι να στρατευθω μαζί σας στον αγωνα του καλου εναντια στο κακο...στείλτε τις σκεψεις μου στους αγωνιστες της αθηνας...οι λαμ-ψεις απο τις φωτιες σας ζεσταινουν τις καρδιες και τα μυαλα μας...

γεωργιος καραϊσκακης

βγειτε ψηλα πανω στα ταμπουρια ωρε...μην τους φοβαστε...ειναι δει-λοι...σηκωστε ψηλα τις φουστανελες σας και δείξτε τους τα αχαμνα σας... και μετα να πατε μοναχοι σας και να κλαψετε για τον μικρο...πολυ...οσο

του αξίζει...και μετα να τον γλεντησε-τε...πολυ...οσο του αξίζει...

τζοε νταλτον

εκ μερους ολων των αδελφων μου σας στέλνουμε απο τα βουνα της αριζονας συντροφικο χαιρετισμο... εδω και πεντε μερες καθε βραδυ παμε και την πεφτουμε στο γραφειο του σεριφη συμπαραστεκομενοι στον δικαιο αγωνα σας...εχει ερθει και αυτος ο κολομπατσος ο λουκυ λουκ να βοηθησει αλλα τον εχουμε στριμωξει για τα καλα...ηρθε επιτε-λους και αυτουνου η ωρα...

παλιοι ερυθροταξιαρχιτες

συντροφοι της αθηνας...ουριος ανε-μος φυσαι απο τα μερη σας και μας φερνει και σε εμας το αρωμα της δι-κιας σας εξεγερσης...αυτον τον ανε-μο τον πήραμε και τον καναμε τρα-γουδι...σας το στέλνουμε παλι...δεν ξερουμε αν θα νικήσουμε...ξερουμε οτι θα πολεμησουμε μεχρι ενος...

κωστας καραμανλης [ραφηνά]

παιδια εχω παθει πλακα...τωρα τα καταλαβα ολα...χθες βγηκα στην κοι-νοβουλευτικη ομαδα και τους ειπα οτι την πατησα με το βατοπεδι και αναλαμβανω την πολιτικη ευθυνη... ομως ολο το βραδυ δεν μπορω να κοιμηθω...εχουν αλλαξει ολα μεσα μου...σας στέλνω το γραμμα απο τη ραφηνά και όχι απο το πρωθυπουρ-γικο γραφειο για να μη με παρουν χαμπαρι...ειμαι αναρχικος...θελω να γινω μέλος της αντιεξουσιαστικης κινησης...μη σας ξαφνιαζει καθο-λου αυτο...και εγω μικρος πεταγα πετρες...αλλα δεν με πολυεκαναν παρεα τα αλλα παιδια γιατι ημουνα λιγο χοντρούλης...τα παρτω ολα... πειτε μου που μπορω να συναντησω καποιον απο εσας...μπορω να ερθω με τη μερσεντες στη νομικη η μηπως καλλιτερα να την αφησω...δεν ξερω πολλα για το χωρο σας...ζητησα και μου εφεραν ολες τις βαβυλωνιες... διαβαζω απο χθες και κλαιω...καλα πώς την πατησα ετσι στη ζωη μου... συνεχίστε...

γιωργος παπανδρεου

εμεις στη σουηδια πηγαيناμε και ησυχα ησυχα αναβαμε κερακια στις πλατειες οταν θελαμε να διαμαρτυ-ρηθουμε...οπως αυτο που καναμε προχθες στο περιστερι...κοντα ειμα-στε...φωτιες βαζετε και εσεις...απλα ειναι λιγο πιο μεγαλες απο τις δικες μας...ανήκουμε όλοι στο μεγαλο πο-ταμι της προοδου...καλη προοδο στα μαθηματα σας με την ευκαιρια και να τηλεφωνατε συχνα στις μαναδες σας...ανησυχουν...παω να κανω λιγη γιογκα...αν θελετε ερχομαι να κανω δωρεαν γιογκα σε ολη την καταλη-ψη...

αλεκος αλαβανος

στείλαμε πεντακοσια μαντηλια και διακοσιες κουκουλες...μην τα λετε ομως αυτα γιατι μας κατηγορουν οτι σας χαιδευουμε...ας μεινει μεταξυ μας...εχω πει στον τσιπρα τον αλε-ξη να μη χαιδευεται στη μεση του δρομου αλλα καταλαβαινετε...νεος ειναι...βραζει το αιμα του...ο αλεξης ειναι μεγαλος μπαχαλος κατα βα-θος...μην τον βλεπετε ετσι, κυριλε με τη μηχανουλα του το κρανακι και το

μαλακι το πονηρο...ετσι και τα παρει στο κρανιο ο τσιπρας τη βαψαμε ολοι...αλλωστε και η καταγωγη του ειναι πανω εκει κοντα στη μεσου-ντα...στα μερη του αρη βελουχιωτη... τι νομιζετε πως ειναι ο τσιπρας...τε-λος παντων να προσεχετε...

αλεκα παπαρηγα

κωλοπαιδα...λιγες ειναι οι μερες σας... θα ανοιξουν παλι για εσας τα γκου-λακ...νομισατε πως ο σταλιν πεθα-νε...; ρωτηστε τους παπουδες σας για την «οπλα» και πώς σφαζαμε τους πατεραδες και τους παππουδες σας... προβοκατορες και οργανα του κεφα-λαιου...ευτυχως που σας πήραμε χα-μπαρι...ευτυχως εχουμε μαζί μας και τη λιανα την κανελη που ειναι γατα σε αυτα και τα οσμίζεται απο χιλιομε-τρα μακρια...ου να μου χαθειτε...

ελενη παναγιωτου

θελω να ερθω στην εκπομπη σας να μιλησω...επιασα τον αντρα μου με την πρωτη ξαδερφη μου και με την αδερφη της γυναικας του αδερφου μου ενα βραδυ που γυρισα στο σπιτι να ειναι και οι τρεις γυμνοι...θελω να τους κανω ρομπα... [Ελένη, μάλλον σε λάθος εκπομπή έστειλες το φαξ... δεν πήγαινες και εσύ ρε χαζή...καλά θα περναγατε...τέ-λος πάντων...στείλε το φαξ σου εκεί που πρέπει...]

βαρδης βαρδινογιαννης

εδωσα εντολη ωστε να αγοραζετε τη βενζινη απο τα δικα μου βενζιναδι-κα σε τιμη σχεδον κοστους...εβαλα μονο ενα μικρο ποσοστο κερδους γιατι καταλαβαινετε εχω και εγω εξοδα...ζητησα και απο την αγαπη να διοργανωσει ενα γκαλα και μια επιδειξη μοδας μονο με κουκουλες... οι καλλιτεροι ελληνες και ξενοι σχε-διαστες θα σας ετοιμασουν κουκου-λες απο υπεροχα μεταξωτα υφασμα-τα και μουσελινες, καπως ετσι μου τις ειπε η αγαπη...να μη φορατε πια αυτα τα ακομφα φουτερ...αν θελετε μπορουμε να κανουμε και στο μεγα-ρο μια συναυλια με τον νταλαρα το γιωργο...δωρεαν φυσικα...μονο τα εξοδακια του γιωργου...

ποδοσφαιριστες αστερα εξαρχει-ων

για παρτυ σας, την επομενη κυριακη και ενω δεν το ειχαμε σκοπο, θα νι-κησουμε...αυτο το σαββατο θα παμε ολοι για υπνο κατα τις τρεις το πρωι και δεν θα ξενοχτησει κανενας... θα πιουμε μονο τρεις μπυρες και δυο ποτα ο καθε ενας...οποιος πiei παραπανω θα τιμωρηθει αυστηρα απο το γιγαντα τον προπονητη μας... μεσα δε στον αγωνιστικο χωρο δεν θα χτυπησουμε κανενα παιχτη της αντιπαλης ομαδας και δεν θα φτυ-σουμε κανενα...καταλαβαινετε τι προσπαθια θελουν απο μερους μας ολα αυτα... σας χαιρετουμε ενω...ανησυχοι βλε-πουμε τον καιρο να κρυωνει...μπα-τσοι-γουρουνια-δολοφονοι...

αμστελ-χάινεκεν

τα δικα μας μπουκαλια για αλλη μια φορα βρεθηκαν στα χερια των νεων... σε εναν αλλο ρολο αυτη τη φορα... αμστελ...γιατι ετσι σας αρεσει...

ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΚΑΙΡΟ, Ο ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ ΕΣΛΑΓΕ
ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΤΟΥ ΜΕ ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΟΥ
ΕΙΝΑΙ...

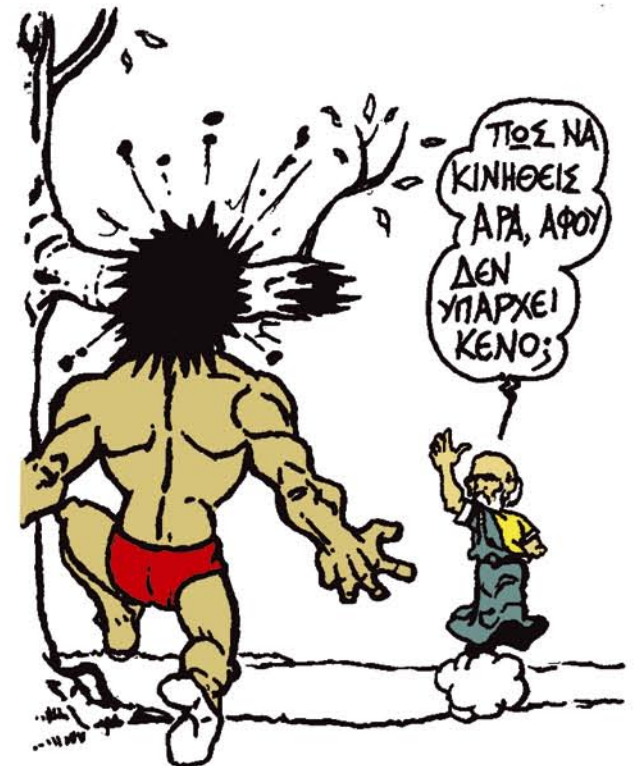
ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΤΟΥ 'ΡΘΕ ΕΜΠΝΕΥΣΗ...

ΕΣΧΙΣΕ ΤΟ ΠΑΡΑΤΕΤΑΣΜΑ ΤΟΥ
ΑΙΣΘΗΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΚΑΙ ΜΠΗΚΕ ΣΤΗ
ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΣΚΕΨΗΣ...

ΜΟΛΙΣ ΕΠΕΣΤΡΕΨΕ, ΕΤΡΕΞΕ ΝΑ ΠΕΙ ΤΑ ΝΕΑ

ΒΡΗΚΕ ΕΝΑ ΧΟΡΟ ΚΑΙ ΑΡΧΙΣΕ ΝΑ
ΔΙΔΑΣΚΕΙ...

ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΕΡΝΟΥΣΑΝ, ΑΛΛΑ ΑΥΤΟΣ
ΗΞΕΡΕ ΠΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑ ΨΕΜΑΤΑ...

ΟΤΑΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΒΡΗΚΑΝ ΤΟ
ΧΟΡΟ ΤΟΥ ΚΕΝΟ, ΚΑΤΕΛΗΞΑΝ ΠΟΣ
Ο ΠΑΡΜΕΝΙΔΗΣ ΗΤΑΝ ΜΙΑ ΨΕΥΔΑΙΣΘΗΣΗ

ναμίας και της απώλειας του ελέγχου.

Η σεξουαλικότητα μπορεί να είναι ένας χώρος ανδρικής ευαισθησίας και τρωτότητας όσο και γυναικείας (παρόλο που οι άνδρες αντιμετωπίζουν φυσικό καταναγκασμό σχεδόν πάντα μόνο από άλλους άνδρες). Αυτός είναι ο λόγος που οι άνδρες, περισσότερο από τις γυναίκες, συχνά φοβούνται τη φυσική εγγύτητα, αρνούμενοι στον εαυτό τους τις απολαύσεις της παθητικότητας, οι οποίες, τελικά, είναι αυτές που δείχνουν πόσο απολαυστικό μπορεί να είναι το σεξ. Οι άνδρες, ακριβώς όπως οι γυναίκες, αποζητούν αυτό που επίσης φοβούνται και τρέμουν: το βαθύ συναίσθημα της τρωτότητας που συνοδεύει τις περιπτώσεις, τους εναγκαλισμούς και τις διεισδύσεις...

Η σεξουαλική απόλαυση και για τους άνδρες – που μας πάει όλους πίσω στην εποχή των δακρύων και των πόθων στις παιδικές μας σχέσεις – έχει σχέση με την άνευ όρων παράδοση και την απώλεια ελέγχου, όπως και για τις γυναίκες.

Υπάρχουν πολλές «ετεροσεξουαλικότητες», και όλες οι σεξουαλικές πράξεις, συμπεριλαμβανομένων των ομοφυλικών, είναι «έτερο-» με κάποιον τρόπο. Υπάρχει ποικιλία και η έννοια του «άλλου» στις ομοφυλικές πράξεις και σχέσεις, και πολυμορφία στις αμφισεξουαλικές περιπτώσεις. Θεωρείται δεδομένο ότι εδραιώνουμε την ταυτότητα του γένους μας και ότι επικυρώνουμε την επιβολή του αρσενικού μέσω του σεξ – του ετεροφυλικού σεξ: «Ένας άνδρας μπορεί να γίνει πιο αρσενικό και μια γυναίκα πιο θηλυκό, όταν συνουσιάζονται με ρίγος κατά τη διάρκεια του πηδήματος», φωνάζει ο Νόρμαν Μέιλερ. Αλλά είναι έτσι; Το σεξ είναι συχνά η πιο περίπλοκη απ' όλες τις κοινωνικές επαφές ακριβώς επειδή απειλεί με μεγάλη ευκολία την πόλωση των γενών, αντί για να την επιβεβαιώνει. Η πιο απλή ματιά στην πολυπλοκότητα των γυναικείων και ανδρικών δραστηριοτήτων δείχνει ότι το ετεροφυλικό σεξ μπορεί να μην είναι πιο επιβεβαιωτικό των κανονικών ρόλων των γενών από την εναλλακτική λύση του ομοφυλικού σεξ (και μ' αυτήν την έννοια όχι λιγότερο διεστραμμένο). Στο συναινετικό σεξ, όταν συναντιούνται τα κορμιά, η αποκάλυψη αυτής της συνεύρεσης – η απειλή και το αποκορύφωμά της – είναι ακριβώς ότι όλες αυτές οι σπουδαίες διχοτομήσεις (ενεργητικότητα/παθητικότητα, υποκείμενο/αντικείμενο, ετεροφυλικός/ομοφυλικός έρωτας) σβήνουν.

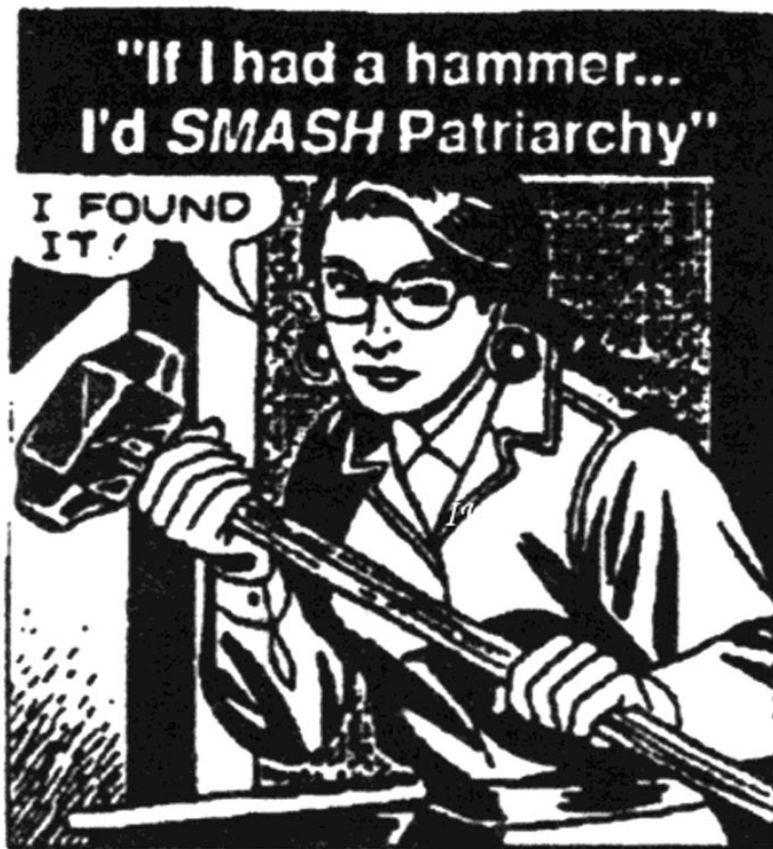
Το σεξ είναι συχνά η πιο προβληματική απ' όλες τις κοινωνικές επαφές ακριβώς επειδή απειλεί με μεγάλη ευκολία την πόλωση των γενών, αντί για να την επιβεβαιώνει.

Πραγματικά, κάποιοι υποστηρίζουν ότι ο φαλλικός κομπασμός των ανδρών δεν έχει να κάνει τόσο με την άρνηση της απόδοσης εξουσίας στη γυναίκα, παρόλο που έχει αυτό το επακόλουθο, όσο με την άρνηση της πραγματικότητας, της απόλαυσης και με την κατηγορηματική απώθηση των ανδρικών συναισθημάτων της παθητικότητας και της εξάρτησης. Ακόμη, έρευνες για την υγεία, την ευτυχία και τις σεξουαλικές συνήθειες έχουν

αυτοεπιβεβαίωση και υποστήριξη. Πολλές κινούνται μεταξύ των δύο κατηγοριών...

Ωστόσο, δεν υποστηρίζω ότι ο αγώνας για να σπάσουν οι δεσμοί που συνδέουν την ενεργή («ανδροπρεπή») σεξουαλικότητα με τις πολιτισμικές ιεραρχίες του γένους θα είναι ποτέ εύκολος. Οι ιεραρχίες φύλου και γένους έχουν επιβιώσει παρά τις προφανείς αυξανόμενες αντινομίες τους. Είναι παγίδα να θεωρήσουμε

(σύμφωνα με την *Cosmopolitan* φεμινιστική μόδα της μαζικής κουλτούρας) ότι μπορούμε να αγνοήσουμε εξίσου και τη συμβολική διάσταση της γλώσσας και τις υφιστάμενες εξουσιαστικές σχέσεις μεταξύ γυναικών και ανδρών. Στο *Cosmopolitan* και τα περιοδικά του είδους του, οι γυναίκες παρουσιάζονται ήδη ως ισότιμοι σεξουαλικοί σύντροφοι των ανδρών, και τους λέει πώς να κατακτήσουν και να ευχαριστήσουν τους άνδρες τους, λες και οι άνδρες αποζη-

αποκαλύψει από καιρό ότι, όπως το θέτει μία αμερικανική έρευνα: «Αυτό που χρειάζονται οι περισσότεροι άνδρες πραγματικά είναι να αναπτύξουν τη “θηλυκή” τους πλευρά και να επικεντρώσουν περισσότερο στις σχέσεις, να εκφράσουν τα συναισθήματά τους περισσότερο και να γίνουν πιο άνετοι με την ιδέα της εξάρτησης».

Η επικίνδυνη ψύχωση των ανδρών με την εξουσία («ανδρισμός»), και για κάποιους η προσφυγή στο σεξουαλικό καταναγκασμό, θα εξαφανιστεί μόνο αν ξεπεραστεί η γενικότερη κοινωνική τους κυριαρχία – που ήταν πάντα η ψυχή του «φαλλικού» συμβολισμού.

Η επικίνδυνη ψύχωση των ανδρών με την εξουσία («ανδρισμός»), και για κάποιους η προσφυγή στο σεξουαλικό καταναγκασμό, θα εξαφανιστεί μόνο αν ξεπεραστεί η γενικότερη κοινωνική τους κυριαρχία – που ήταν πάντα η ψυχή του «φαλλικού» συμβολισμού. Αλλά μέσα στην ποικιλομορφία των ετερόφυλων συνευρέσεων και σχέσεων, κάποιες είναι καταναγκαστικές, καταπιεστικές, παθολογικές ή αποδυναμωτικές· άλλες είναι απολαυστικές, ανταποδοτικές, ισχυροποιητικές, προσφέρουν

τούν και αυτοί τέτοιου είδους συμβουλές.

Αυτή η ρητορική αγνοεί αβασάνιστα την έκταση της εξουσίας των ανδρών πάνω στις γυναίκες και το αμυντικό προσωπείο ενός ενδημικού μισογυνισμού: εμφανές ακόμη και από τη μικρότερη ρωγμή της φιλελεύθερης επιφάνειας της σεξουαλικής ισότητας. Ποιος φοβάται την ανεξαρτησία των γυναικών; Της μόνης, εργαζόμενης γυναίκας; Της μόνης μητέρας; Του σεξουαλικού θηλυκού; Κοιτάξτε στον κινηματογράφο της γειτονιάς σας για τις απαντήσεις.

Πρέπει, επίσης, να λάβουμε υπόψη τους συμβολισμούς της μαζικής κουλτούρας για τις γυναίκες: ειδικά τις ρομαντικές ιστορίες. Έχουμε ποτιστεί από τις φαντασίες των μητέρων μας και τα όνειρά τους, και έχουμε επηρεαστεί από την παρακολούθηση δημοφιλών ταινιών και βιβλίων, όπου ταυτιζόμαστε μόνο με τη γυναίκα ηρωίδα που περιμένει. Πολλές μελέτες των σεξουαλικών εμπειριών των νεαρών γυναικών αναδεικνύουν τον αποδυναμωτικό χαρακτήρα αυτής της κληρονομιάς. Ο ορισμός του σεξ με όρους έρωτα και ρομαντισμού είναι ο κύριος λόγος που οι νέες γυναίκες επιτρέπουν στον άνδρα σύντροφό τους να καθορίζει τη σεξουαλική τους ζωή. Επίσης εξηγεί τη συχνή τους απογοήτευση, ακόμη και αν τα διάχυτα παιχνίδια με την εξουσία σ' αυτές τις ιστορίες αποκαλύπτουν κάποιες από τις αντιφάσεις της «θηλυκής» ταυτότητας.

Κι όμως, όσο ισχυρή κι αν είναι η εικονογραφία

του σεξ και η ρομαντική κληρονομιά, οι συνέπειές τους είναι πολύμορφες. Αν η πρώτη παγίδα για τους ριζοσπάστες του σεξ είναι η αγνόηση των περιορισμών των συμβόλων και των κοινωνικών ιεραρχιών, η δεύτερη παγίδα είναι να ανακηρύξουν αυτά τα πράγματα παγιωμένα και απρόσβλητα. Στην πράξη, είναι χρονικά ευάλωτα και ασταθή, εύκολο να ανατραπούν και να σατιριστούν – αν και εξίσου εύκολο να αποκατασταθούν...

Όλοι μας, και ειδικά οι νέοι άνθρωποι, χρειαζόμαστε νέες πηγές σεξουαλικής παιδείας, νέες ερωτικές ιστορίες που αναπαριστούν εξίσου γυναίκες και άνδρες να αποκτούν ή να παραδίδουν τον έλεγχο σε συνθήκες αμοιβαίας εκτίμησης, ασφάλειας και ηθικής. Ερευνώντας την ποικιλία των ετερόφυλων πρακτικών μας δίνεται η δυνατότητα να επιβραβεύσουμε εκείνες τις συνευρέσεις που βασίζονται στην εμπιστοσύνη και την τρυφερότητα (με μικρή ή με μεγάλη διάρκεια) και να αναρωτηθούμε (γιατί δεν είναι εύκολο) με ποιον τρόπο μπορούμε να ενισχύσουμε καλύτερα τις γυναίκες για να διαχειριστούν εκείνες τις συνευρέσεις που δεν έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά.

«Αυτό που χρειάζονται οι περισσότεροι άνδρες πραγματικά είναι να αναπτύξουν τη “θηλυκή” τους πλευρά και να επικεντρώσουν περισσότερο στις σχέσεις, να εκφράσουν τα συναισθήματά τους περισσότερο και να γίνουν πιο άνετοι με την ιδέα της εξάρτησης».

Έχουμε πολύ δρόμο ακόμη για να δημιουργήσουμε ριζοσπαστική σεξουαλική πολιτική που να περιλαμβάνει τον ετεροφυλικό έρωτα. Όταν η Τζόαν Νεσλ έγραψε τις συγκινητικές της αναμνήσεις, «My Mother Likes to Fuck» («Στη Μητέρα μου Αρέσει να Πηδιέται», σμ), κάποιες γυναίκες έκαναν διαδήλωση έξω από το περιοδικό *London Magazine*, που τις δημοσίευσε. Είχε τολμήσει να διαμαρτυρηθεί: «Μη μου μιλάτε για φαλλοκρατία, αλλά βοηθήστε ν' αλλάξει ο κόσμος, ώστε καμία γυναίκα να μην αισθάνεται ντροπή ή φόβο, επειδή της αρέσει να πηδιέται». Ακριβώς. Οι ετερόφυλες γυναίκες, όπως οι γκέι και οι λεσβίες, έχουν να κερδίσουν τα πάντα από την επιβεβαίωση του μη καταναγκαστικού πόθου τους να πηδιούνται· αν, όταν, όπως, και με όποιους επιθυμούμε.

Η Lynne Segal είναι μία αυστραλή ψυχολόγος, ελευθεριακή φεμινίστρια, ακτιβίστρια και συγγραφέας πολλών βιβλίων όπως το *Is the Future Female? Troubled Thoughts on Contemporary Feminism* (1987) και το *Straight Sex: The Politics of Pleasure* (1994).

Μετάφραση: Δημήτρης Κωνσταντίνου

Καταναλωτικός Φονταμενταλισμός και μια Παρανοϊκή Κοινωνία

ΜΠΡΟΥΣ ΛΙΒΑΪΝ

Σ' ένα γιγαντιαίο κατάστημα IKEA της Σαουδικής Αραβίας, το 2004, τρεις άνθρωποι σκοτώθηκαν από ένα ορμητικό πλήθος αγοραστών που πάλευαν για ένα από τα περιορισμένα σε αριθμό πιστωτικά κουπόνια των 150\$. Παρόμοια, το Νοέμβρη του 2008, ένας εργαζόμενος σ' ένα Wal-Mart της Νέας Υόρκης ποδοπατήθηκε μέχρι θανάτου από αγοραστές που ήταν αποφασισμένοι ν' αγοράσουν μία από τις περιορισμένες σε αριθμό τηλεοράσεις Plasma 50 ιντσών.

Ο Ζτιντάι Νταμούρ, εποχικός εργαζόμενος στα έργα συντήρησης εγκαταστάσεων, σκοτώθηκε την «Μαύρη Παρασκευή». Μέσα στα άγρια χαράματα, περίπου 2.000 αγοραστές περίμεναν ανυπόμονα έξω από ένα κατάστημα Wal-Mart, φωνάζοντας ρυθμικά «Ρίξτε τις πόρτες». Σύμφωνα με το συνάδερφο του Νταμούρ, Τζίμι Όβενμπι: «Ποδοπατήθηκε από 200 άτομα. Έβγαλαν τις πόρτες από τους μεντεσέδες τους. Τσαλαπατήθηκε και σκοτώθηκε μπροστά στα μάτια μου». Οι μάρτυρες ανέφεραν ότι ο Νταμούρ, που ήταν 34 χρόνων, πάλευε ν' ανασάνει καθώς οι αγοραστές συνέχισαν να ξεχύνονται σαν κύματα από πάνω του. Όταν η αστυνομία τους διέταξε ν' αδειάσουν το κατάστημα, πολλοί αρνήθηκαν, ενώ κάποιοι φώναζαν «Είμαι στην ουρά από χθες το πρωί».

Ο συμβατικός Τύπος, καλύπτοντας το θάνατο του Νταμούρ, επικεντρώθηκε στον όχλο των μανιασμένων αγοραστών και, σε μικρότερο βαθμό, στην ανευθυνότητα των υπευθύνων του καταστήματος που απέτυχαν στον τομέα της ασφάλειας. Ωστόσο, απουσίαζε στον Τύπο οποιαδήποτε αναφορά στην «κουλτούρα του καταναλωτή» και στην παρανοϊκή κοινωνία στην οποία οι έμποροι, οι διαφημιστές και τα ΜΜΕ προωθούν τη λατρεία του φθηνού εμπορεύματος.

Μαζί με τους δημοσιογράφους, και οι συνάδελφοί μου επαγγελματίες στον τομέα της ψυχικής υγείας επίσης συγκαλύπτan την κοινωνική παραφροσύνη. Εξάιρεση αποτελεί ο δημοκράτης-σοσιαλιστής ψυχαναλυτής Έριχ Φρομ (1900-1980). Ο Φρομ στο βιβλίο του «Η Λογική Κοινωνία» (1955), έγραψε: «Ακόμα πολλοί ψυχίατροι και ψυχολόγοι αρνούνται ν' αναλογιστούν την ιδέα ότι η κοινωνία στο σύνολό της μπορεί να έχει έλλειμμα λογικής. Θεωρούν ότι το πρόβλημα της πνευματικής υγείας σε μια κοινωνία συνίσταται μόνο σ'

ένα σύνολο μη προσαρμοσμένων ατόμων και όχι στην πιθανή αποτυχία προσαρμογής της κουλτούρας καθautής».

Ενώ οι άνθρωποι μπορούν ν' αντισταθούν στην προπαγάνδα των φτηνιάρικων αντικειμένων και να μην προσκυνούν τα Wal-Mart, τα IKEA και άλλα μητροπολιτικά καταστήματα – να μην ακολουθούν το μονοπάτι του όχλου των φονταμενταλιστών καταναλωτών – είναι δύσκολο να προστατευτεί κάποιος από τον αργό θάνατο που προκαλείται από την κουλτούρα του καταναλωτή. Καθημερινά οι άνθρωποι βομβαρδίζονται ψυχολογικά, κοινωνικά και διανοητικά, με χίλιους δυο τρόπους, από μια κουλτούρα, η οποία:

- δημιουργεί αυξανόμενες υλικές προσδοκίες
- υποτιμά την ανάγκη του ανθρώπου να είναι μέλος ενός συνόλου
- εντάσσει στην κοινωνία εγωπαθή άτομα
- εξαλείφει την αυτοπεποίθηση

- απομακρύνει τους ανθρώπους από φυσιολογικές συναισθηματικές συμπεριφορές
- πουλάει ψεύτικες ελπίδες που δημιουργούν περισσότερο πόνο

Αύξηση των υλικών προσδοκιών. Αυτές οι προσδοκίες συχνά δεν εκπληρώνονται κι αυτό προκαλεί πόνο, ο οποίος ενισχύει τις συναισθηματικές δυσκολίες και τις καταστροφικές συμπεριφορές. Σε μία κλασική πλέον εργασία του 1998, η οποία ερευνούσε τις αλλαγές στην πνευματική υγεία των Μεξικανών μεταναστών που ήρθαν στις ΗΠΑ, ο κοινωνικός ερευνητής Γουίλιαμ Βέγκα διαπίστωσε ότι η αφομοίωσή τους στην κοινωνία των ΗΠΑ σήμαινε τον τριπλασιασμό των καταθλιπτικών επεισοδίων γι' αυτούς τους μετανάστες. Ο Βέγκα διαπίστωσε, επίσης, μεγάλη αύξηση στην κατάχρηση ουσιών και σε άλλες επιβλαβείς συμπεριφορές. Πολλοί απ' τους μετανάστες αισθάνθηκαν να πονάνε από τη μη ικανοποίηση των υψηλών υλικών προσδοκιών και ανέφεραν, ακόμη, ότι πονούσαν λόγω της λιγοστής κοινωνικής υποστήριξης.

Υποτίμηση της ανθρώπινης ανάγκης για μέθεξη. Μια μελέτη του 2006 στο περιοδικό *American Sociological Review* σημείωνε ότι το ποσοστό των Αμερικανών οι οποίοι ανέφεραν ότι δεν είχαν ούτε ένα στενό φίλο για να κάνουν εκμυστηρεύσεις αυξήθηκε τα τελευταία 20 χρόνια από το 10% στο 25% περίπου. Η κοινωνική απομόνωση σχετίζεται σε μεγάλο βαθμό με την κατάθλιψη και άλλα προβλήματα συναισθηματικής φύσης. Ωστόσο, η αυξανόμενη μοναξιά είναι ό,τι καλύτερο για την οικονομία της κατανάλωσης, της οποίας η ευημερία στηρίζεται στα υψηλά νούμερα των αγοραζόμενων ειδών: η ύπαρξη μεγαλύτερου αριθμού μοναχικών ανθρώπων σημαίνει μεγαλύτερο αριθμό πωλήσεων σε τηλεοράσεις, DVDs, ψυχιατρικά φάρμακα κτλ.

Πρωθεί τον εγωισμό. Η εγωπάθεια είναι μία από τις πολλές αιτίες που έχει εκπιναχθεί στα ύψη ο ρυθμός εκδήλωσης κατάθλιψης και άλλων δυσκολιών συναισθηματικής φύσης στις ΗΠΑ – και η εγωπάθεια είναι ακριβώς αυτό που απαιτεί μια καταναλωτική κουλτούρα. Ο Βούδας, 2.500 χρόνια πριν, αναγνώρισε

τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στον πόθο του «Εγώ» και στις συναισθηματικές δυσκολίες, και πολλοί μελετητές της ανθρωπίνης φύσης, από τον Σπινόζα μέχρι τον Έριχ Φρομ, έχουν καταλήξει σε παρόμοια συμπεράσματα.

Εξαλείφει την αυτοπεποίθηση. Η απώλεια της αυτοπεποίθησης μπορεί να δημιουργήσει επώδυνη αίσθηση ανησυχίας, η οποία ενισχύει την κατάθλιψη και άλλες προβληματικές συμπεριφορές. Στη σύγχρονη κοινωνία ένας αυξανόμενος αριθμός ανθρώπων – τόσο αντρών όσο και γυναικών – δεν μπορούν να μαγειρέψουν ούτε ένα απλό φαγητό. Ποτέ δε θα μάθουν την αίσθηση της ασφάλειας που προσφέρει η ικανότητα να ετοιμάζεις ο ίδιος το φαγητό σου, να καλλιεργείς τα δικά σου λαχανικά, να κυνηγάς, να ψαρεύεις, να συλλέγεις φαγητό προς επιβίωση, με αποτέλεσμα την καταπολέμηση του αισθήματος της ανησυχίας. Σ' ένα καταναλωτικό σύστημα, τέτοιου είδους αυτοπεποίθηση δεν έχει κανένα νόημα. Σε κάποιο βαθμό, οι άνθρωποι ξέρουν ότι σε περίπτωση που χάσουν τα εισοδήματά τους – κάτι διόλου απίθανο στις μέρες μας – δεν έχουν την ικανότητα να επιβιώσουν.

Αλλοτρίωση της ανθρωπίνης φύσης. Οι ιεροκήρυκες του καταναλωτικού συστήματος – οι διαφημιστές και οι έμποροι – ξέρουν ότι οι φονταμενταλιστές καταναλωτές θα αγοράσουν περισσότερα αν είναι αποξενωμένοι από κάποιες φυσιολογικές αντιδράσεις, όπως η ανία, η απογοήτευση, η λύπη και η ανησυχία. Αν αυτοί οι ιεροκήρυκες καταφέρουν να μας πείσουν ότι κάθε συναισθηματική κατάσταση είναι επαίσχυντη ή απόδειξη αρρώστιας, τότε θα είμαστε πιο ευεπίφοροι στο να αγοράσουμε, όχι μόνο ιατρικά φάρμακα, αλλά επίσης κάθε είδους προϊόντα, με σκοπό να νιώσουμε καλύτερα. Όταν είμαστε φοβισμένοι και αποξενωμένοι από μια φυσιολογική ανθρωπίνη αντίδραση, αυτός «ο πόνος πάνω στον πόνο» ενισχύει την κατάθλιψη και άλλες αυτοκαταστροφικές συμπεριφορές και επιβλαβείς πράξεις.

Πόνος λόγω διάψευσης των ελπίδων. Η ψευδής ελπίδα του καταναλωτικού φονταμενταλισμού συνίσταται στο ότι κάποια μέρα θα ανακαλύψουμε ένα προϊόν, το οποίο θα χειρίζεται με προβλέψιμο τρόπο τις διαθέσεις χωρίς καμιά παρενέργεια. Η σύγχρονη ψυχιατρική είναι πλήρης μέλος του καταναλωτικού συστήματος. Η έρευνα για την ανακάλυψη του αντικαταθλιπτικού που θα απομακρύνει τον πόνο της απελπισίας χωρίς να καταστρέφει τη ζωή, είναι το «Άγιο Δισκοπότηρό» της. Στα τέλη του 19ου αιώνα, ο Φρόιντ

νόμισε ότι το είχε βρει με την κοκαΐνη. Στα μέσα του 20ου αιώνα, οι ψυχίατροι νόμισαν ότι το είχαν βρει με τις αμφεταμίνες και αργότερα με τα τρικυκλικά αντικαταθλιπτικά, όπως το Tofranil και το Elavil. Στο τέλος του 20ου αιώνα, ήταν τα SSRIs, όπως το Prozac, το Paxil και το Zoloft, τα οποία τελικά αποδείχτηκαν ότι δημιουργούσαν εξάρτηση και οδυνηρό στερητικό σύνδρομο κι ότι δεν ήταν πιο αποτελεσματικά απ' τα πλασέμπο. Όποιο κι αν είναι το αντικαταθλιπτικό φάρμακο, λανσάρεται ως φάρμακο που εξαφανίζει την κατάθλιψη χωρίς να καταστρέφει τη ζωή. Όσο περνά ο καιρός, γίνεται πλέον φανερό ότι, όταν κάποιος επεμβαίνει στους νευροδιαβιβαστές, κάνει ζημιά στη ζωή (όπως κάνουν το ηλεκτροσόκ και η ψυχο-χειρουργική).

*****

Οι φονταμενταλιστές απορρίπτουν και τη λογική και την εμπειρία. Είναι προσκολλημένοι στο δόγμα κι αν το δόγμα τους αποτύχει, δεν το εγκαταλείπουν, αντιθέτως αποφασίζουν να εντείνουν την πίστη τους και να εστιάσουν ακόμη περισσότερο στο δόγμα τους.

Ο Έριχ Φρομ, 54 χρόνια πριν, κατέληγε στο συμπέρασμα: «Ο άνθρωπος [sic] σήμερα έρχεται αντιμέτωπος με την πιο θεμελιώδη επιλογή, όχι εκείνη ανάμεσα στον καπιταλισμό και τον κομμουνισμό, αλλά αυτή ανάμεσα στο ρομποτισμό (τόσο στην καπιταλιστική όσο και την κομμουνιστική εκδοχή του) και τον Ουμανιστικό Κοινοτιστικό Σοσιαλισμό. Τα περισσότερα γεγονότα δείχνουν να επιλέγει το ρομποτισμό κι αυτό σημαίνει, σε βάθος χρόνου, παραφροσύνη και καταστροφή. Ωστόσο, όλα αυτά τα γεγονότα δεν αρκούν για να καταστραφεί η πίστη στην κρίση του ανθρώπου, την καλή του θέληση και τη λογική. Όσο μπορούμε να σκεφτόμαστε άλλες εναλλακτικές, δεν είμαστε χαμένοι».

Η απελευθέρωση από τον καταναλωτικό φονταμενταλισμό σημαίνει να σκεφτόμαστε εναλλακτικές λύσεις και σημαίνει, επίσης, μια ενεργητική ανυπακοή: να επιλέξουμε να γευτούμε τις ποικίλες εκφάνσεις της ζωής οι οποίες έχουν αποκλειστεί από το δόγμα.

Ο Bruce E. Levine είναι κλινικός ψυχολόγος και συγγραφέας του *Surviving America's Depression Epidemic: How to Find Morale, Energy, and Community in a World Gone Crazy* (Chelsea Green Publishing, 2007).

Μετάφραση:

Μιχάλης Παπαδόπουλος

Οι 10 Χειρότερες Επιχειρήσεις του 2008

ΡΟΜΠΕΡΤ ΒΑΪΣΜΑΝ

Τι χρονιά για επιχειρηματική εγκληματικότητα και παρανομία!

Όταν συντάσσαμε τη λίστα με τις 10 χειρότερες (πολυεθνικά) εταιρείες του 2008, εύκολα θα μπορούσαμε να περιοριστούμε στις επιχειρήσεις της Wall Street.

Αλλά κι ο υπόλοιπος επιχειρηματικός τομέας δεν επέδειξε καλύτερη συμπεριφορά κατά τη διάρκεια του 2008 και δε θα θέλαμε να ξεφύγει από τον έλεγχό μας.

Έτσι, κρατώντας την παράδοση να επισημαίνουμε διάφορες μορφές επιχειρηματικών παραπτώματων, συμπεριλάβαμε μόνο μία χρηματοοικονομική εταιρία στις 10 χειρότερες.

Εδώ, με αλφαβητική σειρά, παρουσιάζονται οι 10 χειρότερες επιχειρήσεις του 2008.

(Ολόκληρη η λίστα βρίσκεται εδώ: <http://www.multinationalmonitor.org/mm2008/112008/weissman.html>)

AIG: Λεφτά για το τίποτα

Σίγουρα, δεν υπάρχει μόνο ένας υπεύθυνος για την τρέχουσα παγκόσμια οικονομική κρίση. Αλλά αν έπρεπε να διαλέξω μία και μόνο υπεύθυνη εταιρεία, υπάρχει ένας πολύ ισχυρός λόγος για να επέλεγα την AIG (American International Group), η οποία έχει ήδη απορροφήσει πάνω από 150 δις δολάρια από εισφορές φορολογουμένων. Πουλώντας χρηματιστηριακά προϊόντα (credit default swaps) η AIG ουσιαστικά εισέπραττε «ασφάλιστρα κινδύνου» με τη γελοία παραδοχή ότι δεν θα πλήρωνε ποτέ για μια αποτυχία - πόσο μάλλον όταν η κατάρρευση του συνόλου της αγοράς ήταν εξασφαλισμένη.

Όταν η πραγματικότητα εδραιώνεται, η οροφή καταρρέει.

CARGILL: Αισχροκέρδεια στην αγορά τροφίμων

Όταν οι τιμές των τροφίμων αυξήθηκαν στα τέλη του 2007 και στις αρχές του 2008, οι χώρες και οι φτωχοί καταναλωτές βρέθηκαν στο έλεος της παγκόσμιας αγοράς και των γιγάντιων εταιρειών εμπορίου που κυριαρχούν. Ενώ η πείνα αυξανόταν κι εξεγέρσεις για τρόφιμα ξεσπούσαν σ' όλο τον κόσμο, η Cargill είδε τα κέρδη της, μόνο το δεύτερο τρίμηνο του 2008, να αυξάνονται και να φτάνουν πάνω από 1 δις δολάρια.

Σε μια ανταγωνιστική αγορά, θα μπορούσε μια εταιρία που κάνει το μεσάζοντα στο εμπόριο σιτηρών να έχει κέρδη; Το παγκόσμιο εμπόριο σιτηρών, όμως, δεν είναι ανταγωνιστικό και το νομικό καθεστώς της παγκόσμιας οικονομίας – όπως έχει διαμορφωθεί κατ' εντολή της Cargill και των παρατρεχάμενών της – διασφαλίζει ότι οι φτωχές χώρες θα πρέπει να εξαρτώνται και να είναι στο έλεος των εταιριών που εμπορεύονται τα σιτηρά παγκοσμίως.

CHEVRON: «Δεν μπορούμε να αφήσουμε μικρές χώρες να τα βάλουν με τις μεγάλες εταιρείες»

Το 2001, η Chevron απολάμβανε τα έσοδα από την εξαγορά της Texaco αλλά ήταν λιγότερο πρόθυμη να αναλάβει και την ευθύνη για τις οικολογικές καταστροφές και τις παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τις οποίες ευθυνόταν.

Το 1993, 30.000 αυτόχθονες κάτοικοι του Εκουαδόρ προσέφυγαν στα δικαστήρια των ΗΠΑ υποστη-

Οι 10 Χειρότερες Επιχειρήσεις του 2008

ρίζοντας ότι η Texaco, πάνω από 20 χρόνια, δηλητηρίαζε τη γη τους και τις πλωτές διόδους στις οποίες βασίζονται, αφήνοντας δισεκατομμύρια γαλόνια πετρελαίου να διαχέονται κι εκατοντάδες λάκκους αποβλήτων ακάλυπτους. Η Chevron απομάκρυνε την υπόθεση από τα δικαστήρια των ΗΠΑ με το αιτιολογικό ότι η προσφυγή στη δικαιοσύνη θα πρέπει να γίνει στον Ισημερινό, πιο κοντά δηλαδή στο σημείο όπου σημειώθηκε η υποτιθέμενη βλάβη. Αλλά τώρα η υπόθεση εξελίσσεται άσχημα για τη Chevron στον Ισημερινό και μπορεί να της κοστίσει πάνω από 7 δις δολάρια. Έτσι, η εταιρεία έχει ενεργοποιήσει το Γραφείο Εμπορίου των ΗΠΑ ώστε να επιβάλει εμπορικές κυρώσεις στο Εκουαδόρ σε περίπτωση που η κυβέρνηση δεν αποσύρει την υπόθεση. "Δεν μπορούμε να αφήσουμε μικρές χώρες να τα βάλουν με τις μεγάλες εταιρείες μ' αυτό τον τρόπο – εταιρείες που έχουν κάνει μεγάλες επενδύσεις σε ολόκληρο τον κόσμο», δήλωσε τον Αύγουστο στο *Newsweek* κάποιος προσκείμενος στη Chevron. (Η Chevron στη συνέχεια ανέφερε ότι οι δηλώσεις αυτές δεν την αντιπροσωπεύουν).

CONSTELLATION ENERGY: Επενδύσεις στα πυρηνικά

Αν και είναι πολύ επικίνδυνη, πολύ ακριβή και πολύ συγκεντρωτική για να χρησιμοποιείται στην παραγωγή ενέργειας, η πυρηνική ενέργεια δε θα εγκαταλειφθεί, χάρη στους κατασκευαστές πυρηνικού εξοπλισμού που βρίσκουν συνεχώς τρόπους να κάνουν τον κόσμο να πληρώνει.

Ο όμιλος *Constellation Energy*, που διαχειρίζεται τις πυρηνικές εγκαταστάσεις της Calvert Cliffs στο Μέριλαντ και πρόσφατα είχε αναμειχθεί σε ένα σχέδιο ώστε να μετακυλήσει το κόστος στους καταναλωτές του Μέριλαντ, σχεδιάζει να κατασκευάσει ένα νέο αντιδραστήρα στο Calvert Cliffs, τον πρώτο νέο αντιδραστήρα που θα κατασκευαστεί στις ΗΠΑ έπειτα από το ατύχημα στο Three Mile Island το 1979.

Η εταιρία προσανατολίζεται να εκμεταλλευτεί τους ευνοϊκούς όρους της νομοθετικής πράξης για την ενέργεια (2005 Energy Act) και να πάρει δάνεια με εγγυήσεις από την αμερικανική κυβέρνηση για την κατασκευή του αντιδραστήρα. Η εταιρία αναγνωρίζει ότι δε θα μπορούσε να προχωρήσει στην κατασκευή χωρίς την κυβερνητικές εγγυήσεις.

CNPC: Βία προερχόμενη από πετρελαϊκά συμφέροντα στο Νταρφούρ

Το Σουδάν κατόρθωσε να διασκεδάσει τις εντυπώσεις και να αποφύγει τις κυρώσεις για

τη σφαγή που διέπραξε στο Νταρφούρ, χάρη στην υποστήριξη που απολαμβάνει από την Κίνα, εξαιτίας της σχέσης του με τα κινεζικά πετρελαία (Chinese National Petroleum Corporation, CNPC).

«Η σχέση της CNPC και του Σουδάν είναι σχέση συμβίωσης», σημειώνεται στην έκθεση «Επενδύοντας στην τραγωδία» της οργάνωσης *Human Rights First* που δημοσιεύτηκε το Μάρτιο του 2008. «Δεν είναι μόνο η CNPC ο μεγαλύτερος επενδυτής στο Σουδάν στον πετρελαϊκό τομέα, αλλά και το Σουδάν είναι η μεγαλύτερη αγορά της CNPC στο εξωτερικό».

Το πετρέλαιο έχει πυροδοτήσει τη βία στο Νταρφούρ. «Η κερδοφορία στον πετρελαϊκό τομέα του Σουδάν εξελίχθηκε χρονικά παράλληλα με τη βία στο Darfur», αναφέρει η *Human Rights First*.

DOLE: Η πικρή γεύση του Ανανά

Η προσπάθεια μεταρρύθμισης της γης στις Φιλιππίνες το 1998 αποκαλύφθηκε ότι ήταν απάτη. Οι γαιοκτήμονες, που συμμετείχαν στο προσχέδιο νόμου, εφεύραν τρόπους να παρακάμψουν τον ουσιαστικό σκοπό του. Οι εργαζόμενοι στις φυτείες ανανά της Dole είναι κάποιοι απ' αυτούς που πλήρωσαν το τίμημα.

Στο πλαίσιο της αγροτικής μεταρρύθμισης, η γη που άνηκε στη Dole μοιράστηκε ανάμεσα στους εργαζόμενους και σε άλλους που είχαν απαιτήσεις επί της γης πριν από την εμφάνιση του κολοσσού. Ωστόσο, οι πλούσιοι ιδιοκτήτες γης ελίχθηκαν ώστε να πάρουν τον έλεγχο των συνεταιρισμών των εργαζομένων που ήταν υποχρεωμένοι να σχηματίσουν, εξηγεί σε μια έκθεση του Οκτωβρίου το διεθνές φόρουμ για τα εργασιακά δικαιώματα (International Labor Rights Forum, ILRF) που εδρεύει στην Ουάσινγκτον. Η Dole συνέτριψε τους κανονικούς εργαζόμενους και τους αντικατέστησε με συμβασιούχους. Οι συμβασιούχοι πληρώνονται λιγότερα από το όριο και κερδίζουν σχεδόν 1,85 δολάρια τη μέρα, σύμφωνα με το ILRF.

GE: Δημιουργική λογιστική

Τον Ιούνιο, ο πρώην ρεπόρτερ των New York Times, Ντέιβιντ Τζόνστον, δημοσιοποίησε εσωτερικά έγγραφα της General Electrics όπου φαίνεται ότι η εταιρία είχε εμπλακεί σε μια μακροχρόνια προσπάθεια να αποφύγει την καταβολή φόρων. Σε μια μακροσκελή αναφορά στην Tax Notes International, ο Τζόνστον αναφέρεται στα τιμολόγια μιας θυγατρικής της GE τα οποία εμφανίζουν ύποπτα μεγάλο όγκο πωλήσεων συσκευών φωτισμού σε ελαφρώς κατοικημένες περιοχές του Αμαζονίου. Οι πωλήσεις αυτές αποφεύγουν τους υψηλότερους

φόρους (ΦΠΑ) των αστικών περιοχών, όπου οι πωλήσεις θα έπρεπε να είναι μεγαλύτερες.

Ο Τζόνστον αναφέρει ότι οι διαφεύγοντες φόροι, σύμφωνα με τα εσωτερικά έγγραφα που εξέτασε, φαίνεται να είναι λιγότεροι από 100 εκατομμύρια δολάρια, αλλά εικάζει ότι το όλο σχέδιο θα μπορούσε να αφορά πολύ μεγαλύτερα ποσά.

Ο Τζόνστον δεν αποκαλύπτει την πηγή που του έδωσε τα εσωτερικά έγγραφα της GE, αλλά η εταιρία ισχυρίζεται ότι ήταν μια πρώην δικηγόρος της εταιρίας, η Αντρίαννα Κόεκ. Η GE είχε απολύσει την Κόεκ τον Ιανουάριο του 2007 για «λόγους επιδόσεων», όπως λέει.

IMPERIAL SUGAR: 14 Νεκροί

Στις 7 Φεβρουαρίου, μια έκρηξη συγκλόνισε το εργοστάσιο Imperial Sugar στο Port Wentworth, της Τζόρτζια. Ημέρες αργότερα, όταν η φωτιά τελικά έσβησε και οι εργασίες έρευνας και διάσωσης ολοκληρώθηκαν, ο φοβερός απολογισμός έγινε τελικά γνωστός: 14 νεκροί και δεκάδες τραυματίες με σοβαρά εγκαύματα. Όπως και με όλα σχεδόν τα βιομηχανικά ατυχήματα, αποδεικνύεται ότι η τραγωδία θα μπορούσε να αποφευχθεί. Η αιτία ήταν συσσωρευμένη σκόνη ζάχαρης, που όπως και άλλες μορφές της σκόνης, είναι εξαιρετικά εύφλεκτη.

Ένα μήνα μετά την έκρηξη στο Port Wentworth, επιθεωρητές Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας (OSHA) πραγματοποίησαν έρευνα σε ένα άλλο εργοστάσιο της Imperial Sugar, στο Γκράμερσι της Λουιζιάνα και βρήκαν από 1/4 μέχρι και 2 ίντσες σκόνης σε ηλεκτρικά καλώδια και σε μηχανήματα και έως 48 ίντσες στους ορόφους που βρίσκονται οι αίθουσες εργασίας.

Η Imperial Sugar προφανώς και γνώριζε τις συνθήκες στα εργοστάσιά της. Είχε μάλιστα λάβει ορισμένα μέτρα για τον καθαρισμό πριν από την έκρηξη. Η εταιρεία είχε αναθέσει το Νοέμβριο του 2007 τις εργασίες καθαρισμού σε ένα νέο αντιπρόεδρο, ο οποίος έλαβε ορισμένα σημαντικά μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών. Αλλά αυτό δεν ήταν αρκετό. Ο αντιπρόεδρος ανέφερε σε μία επιτροπή του Κογκρέσου ότι η διοίκηση τού είχε ζητήσει να μετριάσει τα αιτήματά του για άμεσες ενέργειες.

PHILIP MORRIS INTERNATIONAL: Απελευθερωμένη

Η παλιά Philip Morris δεν υπάρχει πλέον. Το Μάρτιο, η εταιρεία επίσημα χωρίστηκε σε δύο ξεχωριστές οντότητες: τη Philip Morris USA, η οποία εξακολουθεί να αποτελεί μέρος της μητρικής εταιρείας Altria, καθώς και της Philip Morris International. Η Philip Morris USA πουλάει Marlboro και άλλα τσιγάρα στις Ηνω-

μένες Πολιτείες. Η Philip Morris International ποδοπατά τον υπόλοιπο κόσμο.

Η Philip Morris International έχει ήδη κάνει εμφανή τα αρχικά της σχέδια να ανατρέψει τις πιο σημαντικές πολιτικές για τη μείωση του καπνίσματος και τις επιπτώσεις από ασθένειες που σχετίζονται με το κάπνισμα (5 εκατομμύρια ζωές ετησίως). Η εταιρεία έχει ανακοινώσει σχέδια για μια νέα σειρά από προϊόντα, συσκευασίες και τακτικές μάρκετινγκ τα οποία είναι σχεδιασμένα για να υπονομεύσουν τους κανόνες απαγόρευσης του καπνίσματος στους χώρους εργασίας, να πατάξουν τους φόρους στον καπνό, να προσφέρουν τσιγάρα με γεύσεις (που όπως αναμένεται θα απευθύνονται στους νέους) και να ξεπεράσουν περιορισμούς στο μάρκετινγκ.

ROCHE: "Το να σώζουμε ζωές δεν είναι δική μας δουλειά"

Η ελβετική εταιρεία Roche διοχετεύει στην αγορά μια σειρά από φάρμακα που σχετίζονται με τον ιό HIV. Ένα από αυτά είναι το enfuvirtid και διοχετεύεται στη αγορά με την επωνυμία Fuzeon. Το Fuzeon προσέφερε στη Roche το 2007 266 εκατομμύρια δολάρια, αν και οι πωλήσεις σημείωσαν πτωτική τάση.

Η Roche χρεώνει 25.000 δολάρια το χρόνο για το Fuzeon και δεν προσφέρει έκπτωση στην τιμή για τις αναπτυσσόμενες χώρες.

Όπως και οι περισσότερες βιομηχανικές χώρες, η Κορέα διατηρεί μια μορφή ελέγχου των τιμών - το εθνικό σύστημα υγείας καθορίζει τις τιμές για τα φάρμακα. Το Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και Οικογενειακών Υποθέσεων έχει καθορίσει τη τιμή του Fuzeon στα 18.000 δολάρια το χρόνο. Στην Κορέα, το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι περίπου το μισό σε σχέση με τις Ηνωμένες Πολιτείες. Η Roche, αντί να παρέχει με κέρδος το Fuzeon αλλά στην τιμή που καθορίζει η Κορέα, αρνείται να της το διαθέσει.

Κορεάτες ακτιβιστές αναφέρουν ότι ο επικεφαλής της Roche στην Κορέα τους είπε: «Δεν ασχολούμαστε με τις επιχειρήσεις για να σώζουμε ζωές, αλλά για να κερδίζουμε χρήματα. Το να σώζουμε ζωές δεν είναι δική μας δουλειά».

Ο Robert Weissman είναι εκδότης της Multinational Monitor (<http://www.multinationalmonitor.org>) που εδρεύει στην Ουάσινγκτον και διευθυντής του Essential Action (<http://www.essentialaction.org>).

Μετάφραση: Σοφία Παπαγιαννάκη

φάκελος / Ο "εσωτερικός εχθρός" στο νέο δόγμα

και ανέλαβε καθήκοντα ο λόρδος Ρολ του Ipsden, πρόεδρος της εταιρείας S.G. Warburg group plc. Το 1989 πρόεδρος έγινε ο λόρδος Κάρινγκτον, πρώην Γ.Γ. του NATO και το 2000 ο Βισκάουντ Ετιέν Νταβινιόν, πρόεδρος της Societe Generale de Belgique.

Σήμερα η «Λέσχη Μπίλντερμπεργκ» αποτελεί το μεγάλο κυρίαρχο τμήμα του πολιτικού, οικονομικού και στρατιωτικού πλανητικού δικτύου που το αποτελούν το Συμβούλιο Εξωτερικών Σχέσεων (CFR/ΗΠΑ), η «Τριμερής Επιτροπή» (ΗΠΑ, Ευρώπη, Ιαπωνία), το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ, το Διεθνές Ινστιτούτο Στρατηγικών Σπουδών (IISS), η G8 και η G20. Δίκτυο που καθορίζει την πολιτική των παγκόσμιων οργανισμών (ΠΟΕ, NATO, ΟΗΕ, ΔΝΤ κ.α.) και από κοινού με τη CIA, NAS, DIA, M16, MOSANT χαράσσουν τη διεθνή «αντι»τρομοκρατική σταυροφορία και τη στοχοποίηση του εσωτερικού «εχθρού» σε κάθε χώρα. Δηλαδή τα επαναστατικά αντικαθεστωτικά κινήματα και την κοινωνική και εργατική αντίσταση και ανατρεπτική δράση. Όμως, ο πάγιος σκοπός της «Λέσχης Μπίλντερμπεργκ» και του πλανητικού δικτύου συγκλίνουν σε αυτό που είπε ο David Rockefeller στην συνάντηση της «Τριμερούς Επιτροπής» τον Ιούνιο του 1991: «Ευχαριστούμε την «Washington Post» τη «New York Time» το «Time Magazine» και άλλες μεγάλες εκδόσεις, των οποίων οι διευθυντές είχαν παρευρεθεί στις συγκεντρώσεις μας και τήρησαν τις υποσχέσεις τους για διακριτικότητα, για σχεδόν 40 χρόνια. Αλλά τώρα, το έργο έχει γίνει πιο εξεζητημένο και είναι έτοιμο να προχωρήσει προς μία παγκόσμια κυβέρνηση. Η υπερεθνική ηγεμονία μιας διανοητικής ελίτ σε συνεργασία με τους διεθνείς τραπεζίτες είναι, σίγουρα, προτιμότερη από την αυτοδιάθεση που εφαρμόστηκε στους περασμένους αιώνες».

Ανεξάρτητα από τα σενάρια που εξυφαίνουν διάφοροι συνομωσιολογικοί κύκλοι για τη «Λέσχη Μπίλντερμπεργκ», το σίγουρο είναι ότι πρόκειται για μια διεθνή οργάνωση που καθορίζει τα τεκταινόμενα του πλανήτη. Είναι γνωστό άλλωστε ότι από τη «Λέσχη Μπίλντερμπεργκ» ξεκίνησε και η δημιουργία της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σήμερα, αυτοί που συγκροτούν και στηρίζουν τη Λέσχη δεν είναι άλλοι παρά οι ήδη επικυρίαρχοι κρατούντες και κυβερνώντες του πλανήτη.

Για να θυμούνται οι παλαιοί και να μαθαίνουν οι νεώτεροι

Κατάλογος Ελλήνων πολιτικών και επιχειρηματιών, που συμμετείχαν στις συνεδριάσεις της Λέσχης, από το 1988 έως το 2000

ilderberg from 1988 onwards (Greece)	88	89	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00
	AT	(st)	DE	FR	GR	FI	CH	CN	US	UK	PT	BE
Carras, Costa, Director of Companies (xst)	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
David, George A. Chairman of the Board, Hellenic Bottling Company S.A.								*	*	*	*	*
Andrianopoulos, Andreas, Mayor of Piraeus; former Minister of Culture												
Argyros, Stelios, Chairman Federation of Greek Industries					*							
Arsenis, Gerasimos, Minister of Defense						*						
Christodoulou, Efthymios, Minister of Economic Affairs												
Costopoulos, Yannis S, Chairman, Credit Bank					*							
Couloumbis, Ted, Pres. Greek Foreign Policy Institute							*					
Diamandouros, P Nikiforos; National Ombudsman												*
Hadjieleftheriadis, Gregory, Vice President Eletson Corporation					*							
Karamanlis, Kostas A. - Leader of the Opposition										*		
Kranidiotis, Yannos. Alternate Minister for Foreign Affairs (d. 14.9.99).								*			*	
Livanos, George P, Ship Owner					*							
Lyras, John C, Vice Chairman, Union of Greek Shipowners					*							
Manos, Stefanos, Minister of National Economy					*							
Mitsotakis, Constantine, Prime Minister					*							
Pangalos, Theodoros G., Minister for Foreign Affairs (Socialist Party)	*				*			*				
Papaconstantinou, Michalis, Minister for Foreign Affairs					*							
Papalexopoulos, Theodore, Deputy Chairman, Titan Cement Company SA					*							
Papandreou, George A. - Minister for Foreign Affairs							*			*		*
Peraticos, Michael C, Chairman, Pegasus Ocean Services					*							
Samaras, Andonis, former Minister of Foreign Affairs				*								
Tsoukalis, Loukas, Prof, Univ of Athens; Pres., Hellenic Centre for Eur. Studies (EKEM)				*								
Veremis, Thanos M. - Professor of Political History, Univ. of Athens; Pres. of Eliamep					*						*	
Vokos, Themistocles, Chairman, The Seatrade Organisation					*							
Zombanakis, Minos, Chair, Group for International Study & Evaluation			*									

φάκελος / Ο "εσωτερικός εχθρός" στο νέο δόγμα

Ένα νέο δόγμα γεννιέται

Με βάση τις εκδηλώσεις για τα 60 χρόνια του NATO, πρέπει να επισημάνουμε κάποια πράγματα. Το NATO ιδρύθηκε το 1949 και το όνομά του («βορειοατλαντική συμμαχία») ερμηνεύει πολλά στις στοχεύσεις του. Όπως και ο αυτοχαρακτηρισμός του ως πολιτικο-στρατιωτική συμμαχία. Ήταν ένας από τους μηχανισμούς επιτήρησης των αποτελεσμάτων του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Φέρει μια βαριά κληρονομιά πολέμων, δικτατοριών και βρίσκεται στις μελανές σελίδες πολλών χωρών. Οι χούντες σε πολλές χώρες, όπως στην Ελλάδα, ήταν αποτέλεσμα μιας στοχευμένης δράσης για την εξασφάλιση μιας από τα πριν πολιτικής προοπτικής. Δείχνει παράλληλα τη χρηστική σχέση της κυριαρχίας με την έννοια της δημοκρατίας.

Θα πρέπει να σταθούμε σε δύο σημεία. Το πρώτο είναι ότι το NATO είχε ως κύριο ρόλο την ομογενοποίηση των χωρών της Δύσης και το δεύτερο ότι, όπως συνέβη σε όλους τους μηχανισμούς διευθέτησης, έχει απολέσει τον ενεργητικό ρόλο του παρελθόντος. Αν λοιπόν μας ενδιαφέρουν αυτά τα γενέθλια είναι γιατί παρέχουν μια ευκαιρία ανάδειξης πτυχών της πολιτικής της κυριαρχίας και την ευκαιρία κινηματικού επαναπροσδιορισμού του αντιπολεμικού κινήματος.

Ο Γ. Γραμματέας του NATO, Σέφερ, καλωσορίζοντας τη Γαλλία στο στρατιωτικό σκέλος του οργανισμού είπε ότι «έχει τελειώσει το μεγάλο

παιχνίδι που προσδιόρισε τη διπλωματία από τον 19^ο αιώνα και μετά». Είναι φανερό ότι δεν υπάρχει πλέον εθνικός σχηματισμός να ηγηθεί του συστήματος και οι διεργασίες αφορούν το σχηματισμό μιας υπερεθνικής διακυβέρνησης. Όχημα γι αυτό είναι η διαχείριση της κρίσης. Θα πρέπει να σταθούμε ιδιαίτερα στο νέο δόγμα που δείχνει να αναδύεται από δύο πολύ κρίσιμες συνεδριάσεις που θα πραγματοποιηθούν τον Απρίλιο. Τη σύνοδο στο Λονδίνο των αρχηγών κρατών του G20 και τη σύνοδο κορυφής του NATO. Είναι πλέον εμφανές, από τα κείμενα που αρχίζουν να διαρρέουν, ότι η συμμαχία προσανατολίζεται στην πολιτική επικύρωση της στροφής στη στρατικοποίηση των αστυνομικών δυνάμεων με μια πολύ επικίνδυνη επισήμανση. Κρίνεται αναγκαία μια πρώτη συζήτηση για την ίδρυση "δύναμης αντιμετώπισης πολιτικών αποσταθεροποίησης λόγω κρίσης". Περνάμε εκ νέου στις αρχές του 18^{ου} αιώνα και την ιερά συμμαχία του Μέτερνιχ. Η διασφάλιση της μη ανατροπής σε έναν κόσμο που έχει απολέσει τους συνεκτικούς του δεσμούς μπορεί να γίνει με όρους στρατού. Η ανυπαρξία μηχανισμών ενσωμάτωσης, η απουσία στοιχειώδους πολιτικής σκέψης δημιουργεί όρους ταχύτατης αποδόμησης.

Η κυριαρχία εξαπέλυσε έναν ιδεολογικό αγώνα διασφάλισης μιας διευρυμένης συναίνεσης με το "τέλος της ιστορίας" και τον "πόλεμο των πολιτισμών". Ανθρωπιστικοί πόλεμοι τους

οποίους γρήγορα διαδέχθηκαν προληπτικοί πόλεμοι, στρατόπεδα συγκέντρωσης, μουσικές φυλακές, εκ νέου νομιμοποίηση των βασανιστηρίων, τρομονόμοι και αντιμεταναστευτικοί νόμοι που φλερτάρουν ανοιχτά με το ναζιστικό δίκαιο, κοινωνία ελέγχου με κάμερες παντού, περιπολίες στον αέρα και στο έδαφος και μια απόπειρα διακυβέρνησης στη βάση διαταγμάτων. Είναι ενδεικτικό ότι ο Ομπάμα καταργώντας το Γκουαντανάμο πρόσφερε κάλυψη σε όλες τις μουσικές φυλακίσεις της CIA και δεν κατήργησε την εγκύκλιο που επέτρεψε τις απαγωγές. Σε ισχύ φυσικά παρέμεινε και ο patriot act (ο νόμος που επέβαλε η εξουσία μετά την 11^η Σεπτεμβρίου). Να επισημάνουμε ότι η λεγόμενη νέα διακυβέρνηση επεκτείνει τον πόλεμο στο Αφγανιστάν, ενώ μετά τη λεγόμενη "απόσυρση" από το Ιράκ θα παραμείνουν εκεί 50.000 στρατιώτες. Η πρώτη δε πράξη προς το εξωτερικό ήταν η προσπάθεια να ολοκληρωθεί η έγκριση της δικαστικής συνδρομής από όλα τα κράτη της Ε.Ε. (στην Ελλάδα αυτή επικυρώθηκε στα μέσα Φεβρουαρίου), μια δικαστική συνδρομή που επιτρέπει την "εξαγωγή" ακόμα και υπόπτων στα δικαστήρια των ΗΠΑ. Γιατί δεν άλλαξε λοιπόν η ατζέντα Μπους; Διότι δεν ήταν μια κακή πολιτική στιγμή, αλλά μια συνειδητή επιλογή της εξουσίας.

Έχει νόημα λοιπόν να βγούμε από απαρχαιωμένα στερεότυπα, όπως μια αντιιμπεριαλιστική οπτική, και να τοποθετήσουμε στο κέντρο της

κριτικής μας ζητήματα κρίσιμα. Την οπτική της εναντίωσης στο έθνος, τη λογική της εναντίωσης στους κάθε λογής τρομονόμους, τη σύγκρουση με τον αποκλεισμό, τη στρατικοποίηση, τον πόλεμο. Για να συνθέσουμε μια νέα κραυγή ελευθερίας πρέπει να συνθέσουμε κινηματικές διεργασίες πέρα από ιδεολογικές αυταρέσκεις, μετωπικές δράσεις, άμεσες δράσεις που θα επαναδιεκδικούν τον δημόσιο χώρο. Είναι ευκαιρία επαναπροσδιορισμού της πολιτικής των κινημάτων στη βάση μιας αντιαυταρχικής επίθεσης στην κυριαρχία. Το χέρι που όπλισε τον μπάτσο στα Εξάρχεια, το χέρι που σκότωσε τον Αλέξη ήταν από πολύ καιρό οπλισμένο, και το νήμα που συνδέει τη δολοφονία αυτή με εκείνη του Μενέντεζ (του Βραζιλιάνου που δολοφονήθηκε στο μετρό του Λονδίνου από τις δυνάμεις ασφαλείας), με τόσες και τόσες άλλες είναι κοινό. Η εξέγερση κέρδισε εκ νέου ένα χώρο που θεωρούνταν χαμένος. Οι συνειδητές απόπειρες, μέσω κινηματικών πρακτικών, της αποτίναξης των κυρίαρχων δομών, διαδικασιών, πρακτικών και ταυτοτήτων είναι οι μόνες που μπορούν να διασφαλίσουν αλληλεγγύη κατά μήκος όλων των αξόνων καταπίεσης, και όχι κάλπικες επενδύσεις. Το ερώτημα είναι εκ νέου επίκαιρο, αν και με ριζικά διαφορετικό νόημα: κοινωνική επανάσταση ή βαρβαρότητα;

Φιλήμονας Πατσάκης

Κοκτέιλ εξοπλισμών και καταστολής

Η διαπίστωση ότι το NATO μετατρέπεται ραγδαία από αποτρεπτικός, "αμυντικός" μηχανισμός διατήρησης μίας εν πολλοίς "ισορροπίας τρόμου", όπως συνέβαινε τον Ψυχρό Πόλεμο, σε μηχανισμό διατήρησης της σταθερότητας πρωτοδιατυπώθηκε στην πρώτη μεταψυχροπολεμική σύνοδο στη Ρώμη το Νοέμβριο του 1991 και εκφράστηκε αργότερα με ένταξη νέων μελών, "ειρηνευτικές" αποστολές, ενίσχυση του πολιτικού χαρακτήρα. Έχει σημασία, πέρα από τη λέξη σταθερότητα που κυριάρχησε στο νατοϊκό λεξιλόγιο, κάτι που γράφτηκε από τον αμερικανό καθηγητή A. Lake το 1993 για τη νέα φυσιογνωμία: «το δόγμα της ανάσχεσης να διαδεχτεί η στρατηγική της επέκτασης – της επέκτασης της παγκόσμιας ελεύθερης κοινότητας της δημοκρατίας της αγοράς». Σήμερα που πανταχόθεν η "ελεύθερη αγορά" πνίγεται μέσα στην ψευδωνυμία της, η σταθερότητα επανέρχεται ως έννοια και ζητούμενο της παγκόσμιας κυριαρχίας, κρατικής και επιχειρηματικής τόσο για να ελέγξει το εύθραυστο εσωτερικό όσο και να επιβληθεί στο εξωτερικό. Εδώ, με δεδομένη την αδυναμία της εξουσίας να επιβληθεί καθολικά στο εσωτερικό, επιστρέφει ως ένας επιπλέον μηχανισμός διατήρησης της τάξης ο στρατός χωρίς εντούτοις –όπως ενδεχομένως θα πίστευε κανείς– να εγκαταλείπει τον παραδοσιακό του ρόλο ως αποτροπέα του "εξωτερικού κινδύνου" καθώς δεν έχουν

επ' ουδενί εξασθενήσει οι διακρατικές διαμάχες.

Με μόνο την απειλή επέμβασής του "για να διασφαλιστεί η τάξη", όπως ακούστηκε τον περασμένο Δεκέμβρη, επιχειρείται να καλλιεργηθεί το έδαφος για μία στρατιωτικού χαρακτήρα δράση της αστυνομίας που ενισχύεται από το πλήθος των τρομονόμων. Το Δεκέμβρη μάλιστα ο ελληνικός στρατός προμηθεύτηκε μέσα καταστολής αστικών διαδηλώσεων ενώ μονάδες κηρύχθηκαν σε επιφυλακή για να αντιμετωπίσουν τυχόν διαδηλώσεις έξω από τα στρατόπεδα. Σε αυτό το σημείο, η συμβολή του NATO σε επίπεδο τεχνογνωσίας και εμπειρίας είναι καθοριστική: αντίστοιχες δοκιμές καταστολής διαδηλώσεων έχουν διεξαχθεί στο Κοσσυφοπέδιο.

Αυτό που διακυβεύεται, λοιπόν, είναι η σταθερότητα την οποία, ως μηχανισμός, το NATO οφείλει να διατηρήσει στο εσωτερικό και το εξωτερικό με την επέκταση ή τουλάχιστον τη διατήρηση της "ελεύθερης αγοράς", ανεξαρτήτως του ρόλου που διαδραματίζει σε αυτό το πλαίσιο η κρατική διαμεσολάβηση (ισχυρή ή λιγότερο παρεμβατική).

Σε αυτό το σημείο, να θυμίσουμε το εξής: η συμμετοχή και η ένταξη στο NATO συνεπάγεται αγορά οπλικών συστημάτων

(το NATO πωλεί το 80% των όπλων παγκοσμίως). Από αυτό προκύπτει και ο περίφημος μόνιμος «πονοκέφαλος» της εκάστοτε ελληνικής διπλωματίας σε συνόδους κορυφής: δεν ξέρει ποιον να πρωτοδιαλέξει για να αγοράσει οπτικά συστήματα. Τώρα, π.χ., η Γερμανία πιέζει να αγοράσουμε μία παρτίδα Eurofighter (75 εκ. ευρώ το ένα, με κόστος μίας ώρας πτήσης 23.000 ευρώ) ενώ από το 2006 έχει προκύψει ζήτημα με τέσσερα υποβρύχια που είχε παραγγείλει η Ελλάδα (κόστος 4 δισ. ευρώ) καθώς το πρώτο από αυτά αποδείχτηκε, όπως λέει το Πεντάγωνο, προβληματικό. Οι Γερμανοί έχουν εισπράξει το 80% των χρημάτων και απειλούν πως η εταιρεία Thyssen θα εγκαταλείψει τα ναυπηγεία Σκαραμαγκά (1.500 εργαζόμενοι). Παράλληλα, η Γαλλία του Σαρκοζί αναμένεται να αναλάβει την κατασκευή έξι φρεγατών ενώ ο μεγαλύτερος προμηθευτής μας, οι ΗΠΑ, πιέζει να πάρουμε ακόμη μία παρτίδα F-16. Από το παιχνίδι δεν απουσιάζουν ούτε η Ρωσία (τανκς με κόστος 1,2 δισ.) ούτε το Ισραήλ και η Σουηδία (μαχητικά Γκρίπεν). Κόστος εξοπλιστικού προγράμματος που ανακοινώθηκε τέλη 2008; Κοντά στα 8 δισ. ευρώ... και το πάρτυ των προμηθευτών, των εταιρειών όπλων, των μεσαζόντων έχει αρχίσει...

Γ. Παπαχριστοδούλου

....μιλώντας για αποικίες

Οι ταραχές που ξέσπασαν τον προηγούμενο Ιανουάριο στη Μαδαγασκάρη στοίχισαν τη ζωή σε εκατόν τριάντα πέντε ανθρώπους, έδιωξαν από την εξουσία τον Μαρκ Ραβολομανάνα και οδήγησαν στη θέση του προέδρου της μεταβατικής κυβέρνησης τον Αντρί Ραχοελίνα. Ο 34χρονος αρχηγός της αντιπολίτευσης, πρώην δήμαρχος και ντι τζέι, αλλά και ιδιοκτήτης του τηλεοπτικού σταθμού Viva TV, πήρε με το μέρος του το στρατό, κατέλαβε το προεδρικό Μέγαρο, αυτοαναγορεύτηκε σε πρόεδρο, υποσχέθηκε να οργανώσει εκλογές μέσα στον επόμενο χρόνο, να ξαναγράψει το σύνταγμα της χώρας και να χτίσει την «τέταρτη δημοκρατία», από το 1960 που αυτός ο παράδεισος, για πολλούς, του Ινδικού Ωκεανού έπαψε νάναι γαλλική αποικία.

Ο βίος και η πολιτεία του εκδιωχθέντα Ραβολομανάνα, ιδιοκτήτη του όμιλου Tiko, μιας αρχικά αγροδιατροφικής βιομηχανίας, που εξέλιξε σε αυτοκρατορία, με ξενοδοχεία, σουπερ μάρκετ, κατασκευές κλπ. ήρθαν στο φως το Νοέμβριο της περασμένης χρονιάς όταν οι Financial Times έγραψαν πρώτοι για τη συμφωνία που είχε συνάψει με τη νοτιοκορεατική εταιρία Daewoo Logistics. Ο πρώην πρόεδρος της Μαδαγασκάρης λοιπόν νοίκιασε στην εταιρία τη μισή γόνιμη γη του νησιού, 1,3 εκατομμύρια εκτάρια, για να καλλιεργήσει φοινικέλαιο και καλαμπόκι. Οι χωρικοί θα εργαζόνταν ως εργάτες γης στη Daewoo, ενώ υπεύθυνοι της εταιρίας δήλωναν ότι στόχος τους είναι να αξιοποιήσουν τη γη, να την κάνουν καλλιεργήσιμη και να δώσουν δουλειά στον τοπικό πληθυσμό. Το 70% των κατοίκων της χώρας ζει με λιγότερο από ένα ευρώ τη μέρα. Είναι οι ίδιοι άνθρωποι που καλλιεργούν την περίφημη βανίλια, τον καφέ, το γαρύφαλλο και ένα εξαιρετικής ποιότητας ρύζι, που ωστόσο είναι τόσο ακριβό ώστε αδυνατούν οι ίδιοι να το αγοράσουν. Ετσι η χώρα εισάγει από την Ασία πιο χαμηλής ποιότητας ρύζι, αρκετά δύσκολο τελευταία μετά τη μείωση των εξαγωγών λόγω της διατροφικής κρίσης. Σε αυτή την αφρικανική χώρα που ουσιαστικά δεν υπάρχει μεσαία τάξη, δύσκολα μπορεί να προμηθευτεί κανείς ακόμη και λάδι, γάλα ή κρέας με τα 25 ευρώ του μέσου μισθού. Και κάτω από αυτές τις συνθήκες ο Ραβολομανάνα επέλεξε να ξεπουλήσει τη γη, μια από τις μεγαλύτερες επενδύσεις, καθώς οι Κορεάτες μιλούν για 4,5 δις ευρώ σε 25 χρόνια. Η οργή του κόσμου οδήγησε στο πάγωμα της συμφωνίας που αν είχε ολοκληρωθεί, λαμβάνοντας υπόψη το εξαιρετικό οικοσύστημα της Μαδαγασκάρης, όπου το 80% της χλωρίδας και της πανίδας αποτελείται από μοναδικά είδη αντιλαμβάνεται κανείς τις συνέπειες που θα είχε για όλο τον πλανήτη.

Ταραχές στη Γαλλία

Περισσότεροι από τρία εκατομμύρια άνθρωποι βγήκαν στους δρόμους στις 19 Μαρτίου στη Γαλλία για να φωνάξουν την αντίδρασή τους στους χειρισμούς του Νικολά Σαρκοζί απέναντι στην κρίση, που έχει εκτοξεύσει τον αριθμό των ανέργων σε περισσότερο από δύο εκατομμύρια. Εκατοντάδες χιλιάδες ήταν οι διαδηλωτές στο Παρίσι ενώ στην πλατεία Place de la Nation, συγκρούστηκαν με την αστυνομία. Η κατάσταση στο Παρίσι είναι έκρυθμη από τις αρχές Μαΐου όταν ξέσπασαν επεισόδια στο προάστιο Μιρό, μετά το θάνατο ενός νεαρού από αστυνομικά πυρά. Ο πρόεδρος Σαρκοζί με το φόβο μην επαναληφθεί η εξέγερση του 2005 στα προάστια -μην ξεχνάμε τη σκληρή στάση που είχε υιοθετήσει τότε - απαίτησε από την υπουργό Εσωτερικών να παρουσιάσει σχέδιο δράσης για τη ένταση του αγώνα εναντίων των «βίαιων συμμοριών».

Αλλά δεν συμβαίνουν μόνο στα προάστια των μεταναστών οι ταραχές στη γαλλική πρωτεύουσα. Επεισόδια σημειώθηκαν και όταν φοιτητές πραγματοποιήσαν νυχτερινή πορεία από το Πανεπιστήμιο Tolbiac, στο Νότιο Παρίσι, έως τη Μονμάρτη. Οι διαδηλωτές συνεπλάκησαν επανειλημμένα με τις δυνάμεις της αστυνομίας ενώ το κέντρο Παρισιού, μετατράπηκε, όπως θάλεγαν και τα δελτία ειδήσεων σε πεδίο μάχης.

...ΟΙ ΞΕΝΟΙ

Από τη νέα σχολική χρονιά ένας νέος κανονισμός πρόκειται να εφαρμοστεί στη γειτονική Ιταλία, δήλωσε η υπουργός Παιδείας Μαρία Στέλλα Τζελμίνι. Ο κανονισμός αυτός θα περιορίζει την παρουσία αλλοδαπών μαθητών, στα ιταλικά σχολεία. Με το νέο μέτρο τα παιδιά των μεταναστών δεν θα μπορούν να ξεπερνούν το 30%, επί του συνόλου μαθητών της κάθε τάξης. Η κυρία Τζελμίνι αναφέρθηκε στην περίπτωση του δημόσιου δημοτικού σχολείου της Ρώμης, Κάρλο Γιζακάνε, στο οποίο, σε σύνολο 180 μαθητών, οι 165 προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, οι οποίοι σύμφωνα με την Ιταλίδα υπουργό πρέπει να μειωθούν, άγνωστο ακριβώς για ποιους λόγους. Οι μαθησιακές δυσκολίες που μπορούν να παρουσιάσουν τα παιδιά λόγω της γλώσσας μπορούν άνετα να ξεπεραστούν αν προσληφθούν δάσκαλοι και καθηγητές, που θα ασχοληθούν μαζί τους και σίγουρα η λύση δεν είναι να εκτοπίσει κανείς αυτά τα παιδιά υποχρεώνοντάς τα σε μια δεύτερη μετανάστευση από το ένα σχολείο στο άλλο. Οι ξένοι μαθητές στα ιταλικά σχολεία είχαν γίνει θέμα στην Ιταλία και τον περασμένο Οκτώβριο όταν η Λέγκα του Βορρά είχε ζητήσει τη δημιουργία χωριστών τάξεων, πρόταση που πάγωσε μετά τις αντιδράσεις που προκάλεσε. Είναι ένα θέμα πως θα εξηγήσει κανείς όχι μόνο στα παιδιά των μεταναστών αλλά και στα Ιταλάκια πως η όποια γνώση παίρνουν στα σχολεία τους έχει κι αυτή πατρίδα...

...Τρίτος Κόσμος

Η ιστορία στη Μαδαγασκάρη έφερε στο προσκήνιο μια λογική που επικρατεί διεθνώς τον τελευταίο καιρό καθώς οι ισχυροί του κόσμου προκειμένου να προστατεύσουν τη δική τους διατροφική ασφάλεια έχουν ξεκινήσει να ενοικιάζουν καλλιεργήσιμα εδάφη από τις πιο φτωχές χώρες. Η λογική της αποικιοκρατίας δεν τους εγκατέλειψε εξάλλου ποτέ.

Είτε ως χώρες είτε ως έδρες πολυεθνικών οι πλούσιες χώρες του Κόλπου, η Νότια Κορέα, η Ιαπωνία, η Κίνα, οι Ηνωμένες Πολιτείες φυσικά, αλλά και η Βρετανία, η Σουηδία, η Γαλλία ενοικιάζουν εδάφη σε αφρικανικές κυρίως χώρες όπως η Μαδαγασκάρη ή η Ουγκάντα, αλλά και χώρες της Λατινικής Αμερικής, της Ασίας ακόμη και της Ευρώπης όπως στην Ουκρανία.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι στη Ρωσία ο σουηδικός όμιλος Black Earth Farming απέκτησε 330.000 εκτάρια, στη Βραζιλία, όπου ήδη βρίσκεται εγκατεστημένος ο γαλλικός αγροδιατροφικός όμιλος Louis Dreyfus, αγόρασε χιλιάδες εκτάρια η αμερικανική τράπεζα Morgan Stanley για καλλιέργεια ζαχαροκάλαμου και κατασκευή διυλιστηρίων παραγωγής αιθανόλης. Το 10% της Αργεντινής ανήκει σε ξένους επενδυτές, με μεγαλύτερο τον ιταλικό όμιλο Benetton, που κατέχει 900.000 εκτάρια, τα οποία τον ανέδειξαν στο μεγαλύτερο ιδιώτη παραγωγό μαλλιού στον κόσμο.

Η παραχώρηση της γης εκτός από την άνοδο των τιμών οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια όχι μόνο στο θάνατο του μικροκαλλιεργητή, αλλά και των δασών του Αμαζόνιου, του Κονγκό και του Βόρνεο. Βλέπεις, ένα εκτάριο δάσους αντιστοιχεί σε κέρδος 4.000-5.000 ευρώ το χρόνο εάν φυτευτεί με φοινίκες που παράγουν λάδι, πολύ περισσότερο από όσο η εκμετάλλευση ξύλου.

Είναι αδύνατο να προβλέψει κανείς την εξέλιξη αυτής της ιστορίας, με μια δύση που δεν δείχνει να ευαισθητοποιείται ιδιαίτερα σε ένα θέμα που θεωρεί ότι δεν την αφορά, σα να πρέπει έτσι τα πράγματα νάναι, σα νάναι το πιο φυσικό οι ισχυροί του κόσμου να καταληστεύουν τους φυσικούς πόρους του πλανήτη και ο δυτικός κόσμος να εξακολουθεί να ζει σε βάρος του υπόλοιπου....

Μαρία Μάζη

Το φάντασμα του Ωνάση πλανιέται ακόμα πάνω από τα κεφάλια μας!

Ποιος άλλος από το νέο ισχυρό άντρα της οικονομίας, Α. Βγενόπουλο, θα μπορούσε να προσφέρει χέρι βοήθειας στην κυβέρνηση, αγοράζοντας την Ολυμπιακή και σώζοντας την παρτίδα λίγο πριν το οριστικό φιάσκο;

Η διαδικασία παραχώρησης της εταιρίας, έναντι 177,2 εκατομμυρίων ευρώ(!) στον κύριο MIG, ξεκινάει αρκετούς μήνες πριν, με την κυβέρνηση να στρώνει ουσιαστικά το έδαφος, βάζοντας σε εφαρμογή ένα καλοδουλεμένο σχέδιο συκοφαντίας, τρομοκράτησης των εργαζομένων και της «κοινής» γνώμης και διασποράς ψεύτικων στοιχείων για την οικονομική κατάσταση και τα αίτια της «κατάρρευσης» της Ολυμπιακής.

Το επιχείρημα του 1 εκατομμυρίου ευρώ που χάνουν καθημερινά οι φορολογούμενοι για τη συντήρηση των αερογραμμών, προκαλεί ένα φοβικό σύνδρομο αλλά απαντιέται άμεσα από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Αποκαλύπτεται ο ρόλος των διορισμένων διοικήσεων με τις καταστροφικές αποφάσεις τους, τα χρέη του δημοσίου, οι δωρεάν μετακινήσεις για λογαριασμό των κομμάτων και ουσιαστικά όλος ο καπιταλιστικός ορθολογισμός στο σχεδιασμό που δεν μπορεί να λάβει υπόψη του το μοιραίο του ανταγωνισμού και της ελεύθερης αγοράς.

Η Ολυμπιακή μπαίνει ουσιαστικά στο στόχαστρο των αρπαχτικών από το 1990. Η πρώτη απόπειρα «εξυγίανσης» γίνεται το '93 από τον Μητσοτάκη, που τρώει τα μούτρα του. Θα ακολουθήσουν οι προσπάθειες του ΠΑΣΟΚ το '94 και '98 αλλά το πιο ισχυρό χτύπημα θα έρθει το 2003 από τον Σημίτη, που προσπάθησε να επιβάλει ένα νέο εργασιακό καθεστώς με μειώσεις μισθών, αύξηση ωρών εργασίας και κατάργησης των συλλογικών συμβάσεων. Οι εργαζόμενοι θα απαντήσουν με μια δυναμική απεργία 3 μηνών περίπου που θα ακυρώσει όλα τα σχέδια των κρατούντων.

Πριν από ένα χρόνο γίνεται η τελευταία προσπάθεια ξεπουλήματος της εταιρίας με το άγριο φλερτ της κυβέρνησης με τον όμιλο Olympic Investors, που θα καταλήξει σε «χυλόπιτα». Οι παλιές αγάπες όμως δεν ξεχνιούνται και δεν θα αργήσει η ώρα του μεσσία. Ο Βγενόπουλος, παλιό αγαπημένο παιδί της ΝΔ, αποφασίζει να ανοίξει τα φτερά του... και σε νέους τομείς. Από τις τράπεζες, τον τουρισμό, τις θάλασσες, το ποδόσφαιρο επεκτείνεται και στους αιθέρες. Ο νέος Ωνάσης δεν θα χάσει την ευκαιρία να πάρει ένα καλό φιλέτο, να επιβάλει τους όρους του, ανατρέποντας τα υφιστάμενα εργασιακά δεδομένα. Η «νέα Ολυμπιακή», δια στόματος Βγενόπουλου θα αποβάλει όλες τις ακαθαρσίες των «προνομιούχων» (εθελούσια έξοδος παλιών εργαζομένων, που σημαίνει και οικονομική επιβάρυνση των ταμείων) και πρόσληψη νέων 600άρηδων και 700άρηδων, βολικών εργαζομένων στις απαιτήσεις του διεθνούς ανταγωνισμού.

Το έχει η μοίρα της εταιρίας να κάνει πάντα τη βρομοδουλειά των επιφανών εθνοσωτήρων. Μην ξεχνάμε πως ο «αυτοκράτορας» Ωνάσης την πάσαρε στο δημόσιο το 1975, με ισχυρά ανταλλάγματα, αφού πρώτα την είχε φτάσει στα όρια της καταστροφής, αρμέγοντας μάλιστα για χρόνια το δημόσιο με επιδοτήσεις που έφταναν μέχρι το 60% του κόστους συγκεκριμένων δρομολογίων. Έτσι εξηγούνται και τα περίφημα χρυσά κουταλάκια με τα οποία έτρωγαν οι επιβάτες.

Τάσος Χριστόπουλος

Αφεντικό μόνο ψάχνει...

Δουλεύουν με συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή έργου, η ζωή τους εξαρτάται από το ημερολόγιο της εποχικής απασχόλησης, ανήκουν σε εταιρείες που τους νοικιάζουν και τους μεταπωλούν, τραβιούνται με stage, επιδοτούμενες θέσεις εργασίας. Άλλοι πάλι, ζουν το μύθο του επιχειρηματία με το μπλοκάκι. Κι όλα αυτά σημαίνουν το ίδιο πράγμα: μερική απασχόληση, ανασφάλιστη/«μαύρη» δουλειά, αυξημένες πιθανότητες απόλυσης, ανεπαρκώς αμειβόμενη εργασία, σπαστά ωράρια, ευελιξία, ελαστικότητα, εντατικοί ρυθμοί, **ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΤΗΤΑ** και **ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΑ**. Αυτό είναι η επισφάλεια.

Κοντά 400.000 εργαζόμενοι-ες απασχολούνται σε θέσεις επισφαλούς εργασίας, ενώ 1 στους 3 από αυτούς-ες δουλεύει αδήλωτος-η. Χωρίς καμιά εργασιακή βεβαιότητα με σχεδόν ανύπαρκτη ασφαλιστική κάλυψη, με μισθούς χαρτζιλίκι, η κοινωνική προστασία και οι παροχές είναι για μας ανέκδοτο, ένα κακό ανέκδοτο που όμως περιγράφει τη μορφή της εργασίας που εργοδότες και κράτος ετοιμάζουν να επιβάλουν σε όσους-ες περιμένουν να ζήσουν από το μισθό. Ουσιαστικά είναι και πειραματόζωα.

«Πλάτες» δεν υπάρχουν. Όταν η ίδια η ΓΣΕΕ, πέραν όλων των άλλων, απασχολεί 50 εργαζόμενους με stage και μισθώνει συνεργείο καθαρισμού για τα γραφεία της, αυτό που υπάρχει δεν είναι άλλο από την ιερή συμμαχία κεφαλαίου, κράτους, κομμάτων και εργατοπατέρων, μια συμμαχία που στέκει απέναντί τους.

Το μυστικό της επιτυχίας τους είναι η εξατομίκευση. Όταν ο κάθε εργαζόμενος-η πρέπει μόνος-η να «συζητήσει» με το αφεντικό τους όρους εργασίας, όταν πρέπει κάθε μέρα να «συζητάει» με το αφεντικό το αν θα έχει και αύριο το μεροκάματο, τότε είναι προφανές πως η πορεία θα είναι μόνο προς τα κάτω. Ακόμα λιγότερα λεφτά, ακόμα περισσότερες ώρες, ακόμα πιο χύμα ωράρια, ακόμα λιγότερα ένημα. Στη διαδρομή τα θύματα της εκμετάλλευσης θα στραφούν το ένα ενάντια στο άλλο. Κάποιοι θα γίνει κολαούζος, κάποιοι

θα «δίνει αναφορά», κάποιοι θα πριονίσει τη θέση του άλλου, είναι αναπόφευκτο. Ακόμα και τα όποια κεκτημένα (που μην ξεχνάμε με πόσους αγώνες, συλλογικούς αγώνες εργαζομένων που έδρασαν οργανωμένα κατακτήθηκαν) θα χαθούν σε μια στιγμή μπρος στο δίλημμα του καθενός ανάμεσα στην επιβίωση και την αξιοπρέπεια.

Η προπαγάνδα για ελεύθερη και αυτορρυθμιζόμενη αγορά καταρρέει μέρα με τη μέρα. Η πραγματικότητα όμως που ζούμε δεν θα ανατραπεί από μόνη της, εκτός αν κανείς πιστεύει στον ανθρωπισμό και την «εταιρική ευθύνη» των εργοδοτών περιμένοντας πως θα επιλέξουν να κλέβουν λιγότερο από τον κόπο μας.

Για όσους δεν ελπίζουν σε κάτι τέτοιο, ο δρόμος της οργάνωσης είναι και ο μοναδικός δρόμος διεξόδου. Ένας νέος συνδικαλισμός πρέπει να γεννηθεί **τώρα**. Μακριά από την κοροϊδία των εργατοπατέρων και των κομματικών παραμάγαζων μέσα στους χώρους δουλειάς, **μαζί με τους ανθρώπους**

της τάξης μας, μ'αυτούς που κάθε μήνα μαζί, περιμένουμε τα ψίχουλα στα ταμεία των επιχειρήσεων. Ισότιμα, με αλληλεγγύη και συναδελφικότητα, αμεσοδημοκρατικά. **Τελικά έχουμε να διαλέξουμε ανάμεσα σε μια βέβαιη ήττα του καθενός-μιας χωριστά και σε ένα νέο αγώνα όλων μαζί.**

Αρκετή ανοχή και αντοχή επιδείξαμε. Αρκετά αποτύχαμε «κοιτώντας τη δουλειά μας». Η επισφάλειά μας είναι τα κέρδη τους, αλλά η οργάνωσή μας σίγουρα θα γίνει η ανασφάλειά τους. Ας κάνουμε μια αρχή.

- **ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΦΑΛΗ, ΜΑΥΡΗ, ΑΝΑΣΦΑΛΙΣΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**
- **ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΟΥ**
- **ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ**
- **ΓΙΑ ΣΤΑΘΕΡΗ, ΚΑΛΟΠΛΗΡΩΜΕΝΗ, ΑΞΙΟΠΡΕΠΗ ΔΟΥΛΕΙΑ**
- **ΓΙΑ ΑΥΤΟ-ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΑ ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ**

Τάσος Χριστόπουλος

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

Η κρίση διαλύει την κοινωνική ασφάλιση

Στη δίνη της οικονομικής κρίσης βρίσκονται τα ασφαλιστικά ταμεία, ενώ η έκρηξη της ανεργίας απειλεί με πλήρη αποδιάρθρωση το όποιο πηγάδι κοινωνικής ασφάλισης απέμεινε μετά την επιβολή των (αντι)ασφαλιστικών πολιτικών και της καταλήστευσης των αποθεματικών από τη μαφία κράτους και κεφαλαιοκρατών.

Οι λογιστικές απώλειες των ταμείων εξαιτίας του τζόγου των αποθεματικών τους στο ΧΑΑ είναι της τάξης των 4,4 δισεκατομμυρίων ευρώ μόνο τους τελευταίους 14 μήνες, ενώ οι μαζικές απολύσεις και η εκτεταμένη εφαρμογή του εξαναγκασμού σε παραίτηση δια της μεθόδου της εθελουσίας εξόδου επιβαρύνουν τα μεγάλα ταμεία με απώλεια πόρων που ξεπερνούν τα 3,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Χαρακτηριστικό είναι ότι μέσα στο 2009, το ΙΚΑ εκτιμάται ότι θα χάσει 1 δισεκατομμύριο ευρώ από τα επίσημα ή ανεπίσημα προγράμματα εθελουσίας εξόδου στα οποία θα ενταχθούν 25.000 εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα, των τραπεζών και των ΔΕΚΟ.

Από τις 100.000 απολύσεις που προγραμματίζονται την φετινή χρονιά εξάλλου, το Ίδρυμα θα χάσει επιπλέον εισφορές ύψους 600 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ σε 400 εκατομμύρια ευρώ υπολογίζονται οι χαμένες εισφορές από την παραπέρα αποδιάρθρωση των εργασιακών σχέσεων και την εκ περιτροπής εργασία. Η αύξηση της μαύρης εργασίας κατά 20% θα προσθέσει στο λογαριασμό των χαμένων εισφορών ακόμη 600 εκατομμύρια ευρώ.

Την ίδια ώρα, η προβλεπόμενη μείωση του ΑΕΠ που αναμένεται να φθάσει τα χαμηλότερα επίπεδα της τρέχουσας δεκαετίας, θα οδηγήσει στη συρρίκνωση των πόρων που διατίθενται για την στήριξη του ΙΚΑ. Αποτέλεσμα είναι το μεγαλύτερο ταμείο εργαζομένων να χάσει 100 εκατομμύρια ευρώ αφού θα μειωθούν οι πόροι ενίσχυσης που βάσει του νόμου Ρέππα αντιστοιχούν στο 1% το ΑΕΠ κάθε χρόνο. Η κρίση λοιπόν έρχεται να αποτελειώσει το ΙΚΑ που έχει επιβαρυνθεί με την αναγκαστική ένταξη των ειδικών ταμείων, και ήδη φέτος παρουσιάζει έλλειμμα ύψους 1,5 δισεκατομμυρίου ευρώ.

Τα λουκέτα σε μικρές επιχειρήσεις και η εκτεταμένη εισφοροδιαφυγή έχουν οδηγήσει στα πρόθυρα της διάλυσης και τον Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών. Η εισφοροδιαφυγή, που εμφάνισε τους δύο πρώτους μήνες του χρόνου αύξηση κατά 15%, προκαλεί απώλειες περίπου 500 εκατομμυρίων ευρώ, ενώ η πρόβλεψη για κλείσιμο 50.000 μικρομάγαζων τους επόμενους μήνες απειλεί με πλήρη διάλυση το δεύτερο μεγαλύτερο ταμείο, καθώς θα χάσει 200 εκατομμύρια ευρώ. Αποτέλεσμα είναι ο ΟΑΕΕ να χρειάζεται έκτακτη επιχορήγηση της τάξης των 600-700 εκατομμυρίων ευρώ για να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις του προς τους ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους.

Εκτός από τους κλάδους σύνταξης, και οι κλάδοι υγείας των ταμείων αντιμετωπίζουν οικονομικά προ-

βλήματα και είναι χαρακτηριστικό ότι ΙΚΑ, ΟΑΕΕ, ΟΓΑ και ασφαλιστικός οργανισμός του Δημοσίου οφείλουν στα νοσοκομεία 3 δισεκατομμύρια ευρώ.

Δύσκολα είναι τα πράγματα όμως και για το Ταμείο Πρόνοιας Δημωσίων Υπαλλήλων που αδυνατεί να καταβάλλει το εφάπαξ με αποτέλεσμα ήδη, να εκκρεμούν οι αιτήσεις 17.000 ασφαλισμένων που βγαίνουν στη σύνταξη με καθυστέρηση έως και 3 χρόνια εξαιτίας της έλλειψης χρημάτων, ενώ το κύμα των ιδιωτικοποιήσεων εκτινάσσει το έλλειμμα του επικουρικού ταμείου των εργαζομένων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα στα 100 εκατομμυρίων ευρώ.

Λουκέτο σε δύο χρόνια αναμένεται να βάλει τέλος, το πολυδιαφημισμένο Ενιαίο Ταμείο Τραπεζοϋπαλλήλων, καθώς εξαιτίας των μαζικών προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου και της ανάθεσης των τραπεζικών εργασιών σε ενοικιαζόμενο προσωπικό θα συρρικνωθεί έως εξαφανίσεως ο αριθμός των ασφαλισμένων.

Την ώρα πάντως που η κοινωνική ασφάλιση βρίσκεται στα πρόθυρα της οριστικής διάλυσης, η ΓΣΕΕ και οι κρατικοσυνδικαλιστές των κλαδικών ομοσπονδιών, προτείνουν μαζί με το φορέα των αφεντικών, τον ΣΕΒ, μείωση εισφορών για ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων και σχέδια για «την απορρόφηση» των χιλιάδων απολυμένων.

Δηλαδή στηρίζουν τις επιδιώξεις των κεφαλαιοκρατών για μείωση των εργοδοτικών εισφορών και μαζικές απολύσεις αρκεί οι άνεργοι να εντάσσονται σε προγράμματα κατάρτισης που κατά κανόνα αναλαμβάνουν να εκτελέσουν ημέτεροι και ενίοτε επιφανή στελέχη της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας.

Μαρία Γερογιάννη

ΔΙΑΡΚΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑ

Η εκμετάλλευση σκοτώνει

Χαρακτηριστικά μαζικής εξολόθρευσης των εργαζομένων λαμβάνει πλέον η εργοδοτική ασυδοσία και αδιαφορία που σκοτώνει σχεδόν καθημερινά εργάτες χωρίς να θορυβηθεί ούτε το ευαίσθητο κομματικό κατεστημένο, ούτε ο κρατικός μηχανισμός που ασχολείται αυτό τον καιρό με την επαναφορά του ιδιώνυμου για την κουκούλα και την –δια της ποινικοποίησης– διαφύλαξη της ψυχικής ηρεμίας των οργάνων του που «πληγώνονται» όταν τα αποπαίρνουν οι απεργοί και οι διαδηλωτές.

Τους 33 έφθασαν οι νεκροί σε χώρους δουλειάς από την αρχή της χρονιάς, ενώ κανείς δεν περιμένει στα σοβαρά να αποδοθούν ευθύνες στους υπαίτιους για αυτές τις δολοφονίες. Άλλωστε, το πρόσφατο πόρισμα για το θάνατο οκτώ εργατών στη Ζώνη, έδειξε ότι αυτοί που σκοτώνουν για να πλουτίσουν χαίρουν ιδιαίτερης μεταχείρισης από το καθεστώς, καθώς αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του μηχανισμού του.

Ανενόχλητοι, εξάλλου, συνεχίζουν την επιχειρηματική τους δράση και οι υπεύθυνοι για το θάνατο 1.221 εργαζομένων από τις αρχές του 2000. Η στατιστική του θανάτου καταγράφει ένα διαρκές έγκλημα που μόνο το 2008 στοίχισε τη ζωή 127 εργαζομένων, ενώ το ίδιο διάστημα, περισσότεροι από 1.000 εργάτες υπολογίζεται ότι σακατεύτηκαν την ώρα της δουλειάς και αρρώστησαν από ασθένειες που σχετίζονται με το επάγγελμά τους.

Το πρώτο δεκαήμερο του περασμένου μήνα, σκοτώθηκαν τρεις εργάτες σε τρεις μέρες, γεγονός που μαθεύτηκε στους οικείους τους και σε ελάχιστους άλλους, αφού η σχετική είδηση πέρασε στα ψιλά του αστικού τύπου και δεν απασχόλησε καθόλου τα τηλεοπτικά δελτία αποβάκωσης.

Την τελευταία του πνοή άφησε στα Χανιά 43χρονος εργάτης της ΔΕΗ που εκτελούσε εργασίες σε κολώνα του δικτύου. Η ΓΕΝΟΠ ανακοίνωσε το γεγονός με μια μέρα καθυστέρηση, ενώ η εταιρία εξέφρασε την λύπη της και καθάρισε. Συνάδελφοι του εργάτη καταγγέλλουν ότι δεν σκοτώθηκε από ηλεκτροπληξία, αλλά ο θάνατός του προήλθε από εισπνοή ψυκτικού αερίου που χρησιμοποίησε προηγούμενο συνεργείο εργολάβου μισθωμένου από την επιχείρηση.

Σκοτώθηκε όταν γκρεμίστηκε από σκαλωσιά χωρίς προστατευτικά 38χρονος εργάτης που επισκεύαζε κτίσμα στο 13^ο χιλιόμετρο της Εθνικής Οδού Καρδίτσας-Τρικάλων. Ο άτυχος εργάτης ήταν μετανάστης από την Αλβανία που εργαζόταν κάτω από καθεστώς σκληρής εκμετάλλευσης και την ώρα της πτώσης συνάδελφοί του αναφέρουν ότι στην περιοχή έπνεαν πολύ ισχυροί άνεμοι με αποτέλεσμα να βρεθεί στο κενό όταν έχασε την ισορροπία του καθώς δεν είχε από πού να κρατηθεί.

Απλήρωτος τρεις μήνες, δούλευε για περισσότερες από 10 ώρες τη μέρα ο 53χρονος μεταλλεργάτης που πέθανε από ανακοπή την ώρα της βάρδιας. Ο Ανέστης Καλαμπάλικης δούλευε στους «Χάλυβες Καραλή» σαν ηλεκτροσυγκολλητής και ήταν πατέρας δύο παιδιών. Ο ίδιος, όπως και οι 60 συνάδελφοί του στην επιχείρηση, δεν είχαν πληρωθεί εδώ και ένα τρίμηνο, ενώ η εργοδοσία τους οφείλει υπερωρίες και αναδρομικά πολλών μηνών με αποτέλεσμα να βρίσκονται σε οικονομικό αδιέξοδο, κάτι που προφανώς ο αδικοχαμένος εργάτης δεν άντεξε.

Στην πάγια εγκληματική πολιτική κράτους και εργοδοσίας που σκοτώνει και σακατεύει εκατοντάδες εργάτες κάθε χρόνο εξαιτίας της παντελούς έλλειψης μέτρων προστασίας, προστίθεται πλέον και μια νέα αιτία θανάτου που σχετίζεται άμεσα με την εργασιακή ανασφάλεια, την εντατικοποίηση και την άγρια εκμετάλλευση.

Μαρία Γερογιάννη

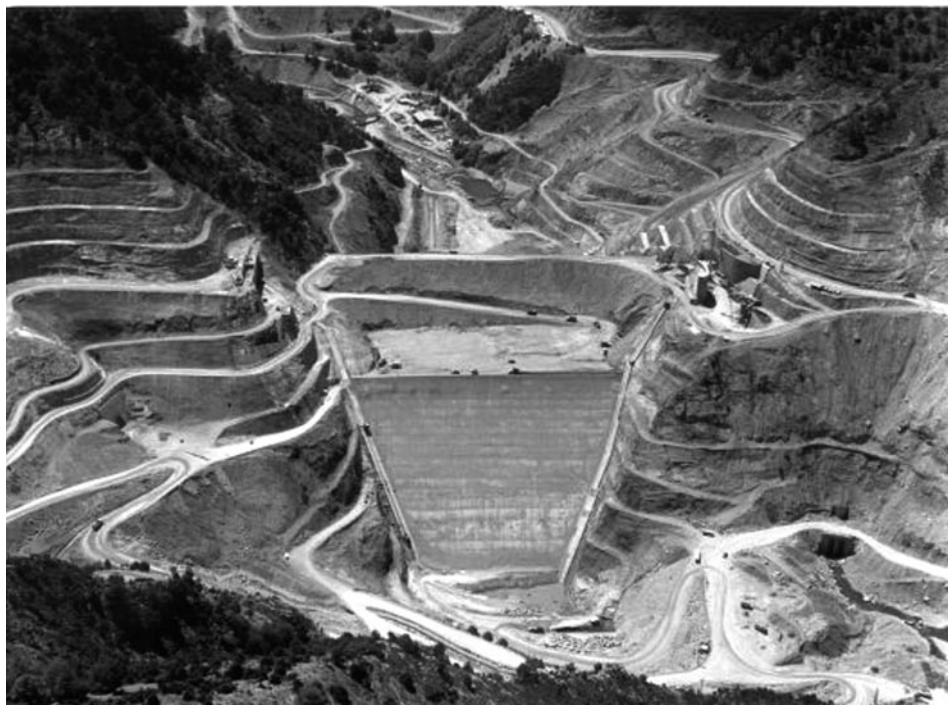
ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΣΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΦΡΑΓΜΑΤΑ
ΜΕ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΔΙΑΓΕΓΡΑΜΜΕΝΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Κατασκευάζοντας συναίνεση

Η απόπειρα των εταιρειών να κυριαρχήσουν εξ' ολοκλήρου στο νερό και τους ενεργειακούς πόρους απαιτεί, πριν επιτευχθεί η περιπόθητη συναίνεση της κοινωνίας στα σχέδια τους, τη στήριξη του επιστημονικού και τεχνικού κόσμου.

Σε αυτό το πλαίσιο, τα όσα ακούστηκαν από την πλειοψηφία των ομιλητών στο προσυνέδριο του Τεχνικού Επιμελητηρίου (ΤΕΕ) για τη «συμβολή των υδροηλεκτρικών έργων στον ενεργειακό σχεδιασμό της χώρας» (διεξήχθη 20-21 Μαρτίου στα Γιάννενα) αποτελούν ακόμη μία εκδίπλωση του σχεδίου που ανακοινώθηκε από τον υπουργό ΠΕΧΩΔΕ Γ. Σουφλιά τον Μάρτιο του 2008 και παρουσιάζει ως ανάγκη την κατασκευή ακόμη 20 μεγάλων φραγμάτων και 250 μικρών υδροηλεκτρικών. Από τον τίτλο του συνεδρίου γίνεται, εξάλλου, σαφής η συσχέτιση της απόπειρας «φραγματοποίησης» μεγάλων ποταμών με τον ενεργειακό σχεδιασμό που έχει εξ' ολοκλήρου αφεθεί στα χέρια των μεγάλων εταιρειών όπως προβλέπεται στον μακροχρόνιο σχεδιασμό 2006-2020.

Πιο χαρακτηριστική από τις τοποθετήσεις ήταν αυτή της κ.. Τσιγκάνκου, που στο πρόγραμμα παρουσιαζόταν, έτσι αθώα, ως πολιτική μηχανικός αλλά αργότερα, έπειτα από ερώτηση δημοσιογράφου, αποκάλυψε ότι εργάζεται για την εταιρεία ΤΕΡΝΑ. «Πρέπει να πάψουμε να μιλάμε με συνθήματα» είπε για να απαντήσει στις αιτιάσεις μελών του Συλλόγου Προστασίας Αράχθου για τις ανυπολόγιστες συνέπειες που προκαλεί ένα φράγμα στο οικοσύστημα ενός ποταμού από τις πηγές έως το δέλτα, και πρόσθεσε εκβιαστικά: «Δεν θέλετε το λιγνίτη, δεν θέλετε τα φράγματα, οπότε θα μας επιβάλουν χωρίς να το καταλάβουμε άλλες λύσεις (εννοώντας την πυρηνική ενέργεια)». Η συνέχεια ήταν πιο κατατοπιστική: «Τα φράγματα είναι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και θα αντιμετωπίσουν την ανεργία», «είναι ντροπή που δεν έχει λειτουργήσει το φράγμα της Μεσοχώρας» (αλήθεια, για τα δισ. που πληρώνουμε δεν κοκκινίζει;), «η κυβέρνηση πρέπει να θωρακίσει νομικά τις επιλογές της» (σ.σ. το έκανε ο Γ. Σουφλιάς περνώντας με τροπολογία από τη βουλή, καλοκαίρι του 2006, τους περιβαλλοντικούς όρους της μερικής εκτροπής του Αχελώου για να αποφύγει στο

ΣΤΕ), «υπάρχουν 12 δισ. ευρώ παγωμένα που περιμένουν να επενδυθούν».

Αντίστοιχη ήταν η παρουσία του κ. Γ. Ανδριώτη που υποστήριξε ότι έχει αξιοποιηθεί μόνο το 40% του υδάτινου δυναμικού της Ηπείρου και τάχτηκε υπέρ των μεγάλων φραγμάτων. Ο κ. Ανδριώτης προσκλήθηκε ως πολιτικός μηχανικός αλλά στη διάρκεια της συζήτησης αποδείχτηκε ότι εργάζεται ως τεχνικός σύμβουλος του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Εκτός από τις μάσκες που έπεσαν, παρουσιάστηκαν τα πορίσματα του 1ου συνεδρίου μεγάλων φραγμάτων που διεξήχθη τον Νοέμβριο του 2008 στη Λάρισα από το τοπικό ΤΕΕ και είχε σαφέστατα στόχο να δημιουργήσει, με την πάντοτε πρόθυμη συμβολή της δήθεν ανεξάρτητης επιστημονικής κοινότητας, ευνοϊκό κλίμα υπέρ των μεγάλων φραγμάτων (δες και «Β», τεύχος Οκτώβριος 2008). Ιδού τι δήλωσε ο Δημ. Κουτσογιάννης, καθηγητής Υδατικών Πόρων στο ΕΜΠ, ένας εκ των εισηγητών εκείνου του συνεδρίου με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα για το νερό (22/3) στην εφημ. Έθνος: «Χάνουμε τα νερά γιατί δεν έχουμε πού να τα αποθηκεύσουμε. Μόλις όμως πάμε να κάνουμε φράγματα, οι οικολόγοι διαμαρτύρονται». Προφανώς ο εν λόγω καθηγητής είναι οικονομολόγος... Να σημειωθεί εδώ ότι ο πρόεδρος του ΤΕΕ Αιτ/νίας κ. Παπαναστασίου στο χαιρετισμό του απέφυγε να αναφερθεί στον Αχελώο ενδεχομένως επειδή, όπως αναφέρουν πληροφορίες της «Β», το τοπικό τμήμα παζαρεύει

τα υποσχόμενα αντισταθμιστικά οφέλη από την εκτροπή.

«Πρέπει να διαμορφωθεί συναντίληψη μεταξύ κρατών, εταιρειών, κοινωνίας για την ενέργεια» ανέφερε εξάλλου στο συνέδριο των Ιωαννίνων ο σύμβουλος του Συμβουλίου Ενεργειακής Στρατηγικής κ. Μηταφίδης, υπονοώντας σαφώς ότι πρέπει να υφαρπαγεί με κάθε μέσο η συναίνεση των τοπικών κοινωνιών στα εφιαλτικά σχέδια των εταιρειών ενέργειας.

Το κλίμα συναίνεσης εντός του συνεδρίου χάλασε με τοποθετήσεις μελών του Συλλόγου Προστασίας Αράχθου που αναφέρθηκαν στις επιπτώσεις από τα δύο φράγματα της ΔΕΗ στον ποταμό (π.χ. υφαλμύρωση Αμβρακικού, εκπομπές CO₂) εκφράζοντας την αντίθεσή τους στην απόπειρα να φραγματοποιηθούν μεγάλοι ποταμοί όπως προβλέπει το σχέδιο Σουφλιά (στην Ήπειρο απειλούνται Αραχθός, Καλαμάς, Αώος) ενώ ο Γιάννης Παπαδημητρίου, εκ μέρους του ΣΥΡΙΖΑ, τόνισε ιδιαίτερα την έννοια του τοπίου για την προστασία του οποίου δεν έχει ακόμη κυρώσει η Ελλάδα τη σχετική ευρωπαϊκή σύμβαση που θα προσέθετε ακόμη ένα όπλο στην προσπάθεια των κοινωνιών να αντισταθούν στην αλλοίωση του φυσικού τοπίου που προκύπτει από αλόγιστες χωροθετήσεις είτε φραγμάτων είτε ήπιων μορφών ενέργειας (αιολικά, φωτοβολταϊκά) και θα αποτελούσε όρο της δημόσιας συζήτησης.

Γ. Παπαχριστοδούλου

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης, η εκτροπή του Αχελώου & η Μεσοχώρα

Εδώ και δεκαετίες, γνωρίζουν όλοι όσοι ασχολούνται με το ζήτημα, ότι όταν οι πολιτικοί πάνε στη Θεσσαλία μιλάνε υπέρ της εκτροπής. Όταν περνάν τ' αυλάκι μιλάνε κατά της εκτροπής. Το ίδιο έκανε και ο Κυριάκος Μητσοτάκης στην Αιτ/νία μιλώντας κατά της εκτροπής. Δεν τον είδαμε βεβαίως να κάνει το ίδιο στην Καρδίτσα ή τη Λάρισα και ούτε θα τον δούμε.

Εξάλλου το τελευταίο διάστημα το ΥΠΕΧΩΔΕ και η ΔΕΗ κεντράρουν στη λειτουργία του φράγματος Μεσοχώρας που θεωρούνταν ως τώρα τμήμα των έργων της εκτροπής του Αχελώου. Βλέποντας ότι χάνουν έδαφος στη διεκπεραίωση του φαραωνικού έργου, προσπαθούν υπόκωφα να αποδεσμεύσουν το υδροηλεκτρικό φράγμα από τα έργα εκτροπής παρουσιάζοντας ως αναγκαία τη λειτουργία του ως ΑΠΕ. Εκτός από την καταστροφή που θα επιφέρουν και τα δυο (μαζί με τις Συκιές) στα οικοσυστήματα της Νότιας Πίνδου, το φράγμα της Μεσοχώρας θα εξαφανίσει έναν αιωνόβιο κοινοτικό πολιτισμό, πνίγοντας σπίτια, χωράφια, μνήμες. Πνίγοντας το ποτάμι και τη ζωή γύρω του.

Στη Μεσοχώρα αυτό το διάστημα δίνεται μια σκληρή μάχη των κατοίκων - πολιτών της με τη ΔΕΗ. Επιχειρείται η κτηματογράφηση των περιουσιών για να προχωρήσει η αναγκαστική απαλλοτρίωση ώστε να αρχίσει ο σχηματισμός της τεχνητής λίμνης. Η ΔΕΗ έχει τη βοήθεια της αστυνομίας στο έργο της, όμως οι Μεσοχωρίτες έχουν την αλληλεγγύη χιλιάδων ανθρώπων από όλη την Ελλάδα. Το κίνημα ενάντια στην εκτροπή του Αχελώου είναι κίνημα υπέρ της καταστροφής του φράγματος της Μεσοχώρας.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης δεν θα μπορούσε να μας πει κάτι πάνω σ' αυτά. Εμείς αντιθέτως έχουμε να πούμε και να κάνουμε πολλά. Το φράγμα της Μεσοχώρας και η εκτροπή του Αχελώου θα έχουν πάντα μπροστά τους την κοινωνική αντίσταση ώστε να μη λειτουργήσουν ποτέ!

Νίκος Ιωάννου

ΘΡΙΑΣΙΟΝ ΠΕΔΙΟΝ Πεδίον ανεξέλεγκτων ρύπων

Δεκαπέντε χιλιόμετρα από το Χαϊδάρι, λίγα παραπάνω από το κέντρο της Αθήνας. Το Θριάσιο πεδίο, δηλαδή, η Ελευσίνα, η Μαγούλα, η Μάνδρα, αστικές περιοχές ταυτισμένες με την υποβάθμιση και τις ρυπογόνες μονάδες των διυλιστηρίων και βιομηχανιών αντιστέκονται στην επέκταση της ΠΕΤΡΟΛΑ καθώς και στην εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ενέργειας με καύση φυσικού αερίου.

Στις 15 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε ανοιχτή συζήτηση στην Ελευσίνα με πρωτοβουλία του Παναττικού Δικτύου κινημάτων πόλης και της επιτροπής αγώνα Θριασίου όπου επιχειρήθηκε η σύνδεση με τις κινήσεις της Κορινθίας, της Βοιωτίας και της Εύβοιας για την ενέργεια, καθώς και η αποδόμηση του ενεργειακού σχεδιασμού που συντελείται με την κραυγαλέα απουσία της δημόσιας διαβούλευσης.

Αφού συζητήθηκαν εξαντλητικά οι επιπτώσεις των επιπλέον παρεμβάσεων στην περιοχή και ο επηρεασμός από αυτές συνολικά της Αττικής, διερευνήθηκε η δυνατότητα κινητοποίησης ενόψει της εξέτασης της υπόθεσης του Θριασίου στο ΣτΕ στις 3 Απριλίου. Τέλος, τονίστηκε η ανάγκη σύνδεσης των ζητημάτων ενέργειας με τις κινήσεις πόλης της Αττικής η οποία αποτελεί τον πιο ενεργοβόρο αστικό χώρο της Ελλάδας.

Ν. Δρεπανιάρης

Το κίνημα για την ενέργεια διευρύνεται και συντονίζεται

Συνάντηση φορέων και κινήσεων για την ενέργεια πραγματοποιήθηκε το Σάββατο 28 Μαρτίου σε αίθουσα του ΤΕΕ στην Αθήνα. Το δίκτυο Πολίτες κατά του λιθάνθρακα, το δίκτυο Οικολογικών Οργανώσεων Αιγαίου, η επιτροπή αγώνα Θριασίου, η Πανελλαδική Κίνηση ενάντια στην εκτροπή του Αχελώου, ο σύλλογος προστασίας Αράχθου, η πρωτοβουλία επιστημόνων, κάτοικοι της Μαυροπηγής Κοζάνης και της απειλούμενης με κατακλυσμό Μεσοχώρας βρέθηκαν στο ίδιο τραπέζι για να συζητήσουν την κοινή πορεία τους στο ζήτημα της ενέργειας. Συμφώνησαν στην απόρριψη της παραγωγής ενέργειας από τα ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένης της πυρηνικής, και στην προώθηση των ΑΠΕ με έναν όμως αποκεντρωμένο σχεδιασμό που δεν θα πλήττει τις τοπικές κοινωνίας και το περιβάλλον. Επίσης συμφώνησαν ότι τα μεγάλα φράγματα δεν πρέπει να θεωρούνται ΑΠΕ αλλά εγκαταστάσεις που καταστρέφουν ολόκληρους κοινοτικούς πολιτισμούς.

Θεωρήθηκε απαραίτητη η παρέμβαση στα περιφερειακά συνέδρια του ΤΕΕ όπως αυτό που γίνεται στη Χαλκίδα 10-11 Απριλίου για τα αιολικά πάρκα.

Αποφασίστηκε η έκδοση κοινού κειμένου για τον ενεργειακό σχεδιασμό που, μετά την απόρριψη του λιθάνθρακα, εξετάζεται εκ νέου. Επίσης συζητήθηκε η στήριξη κινημάτων όπως αυτά του Θριασίου, του Αχελώου, της Βοιωτίας αλλά και η διοργάνωση κεντρικών εκδηλώσεων τον προσεχή Οκτώβριο κατά τη διάρκεια του παγκόσμιου συνεδρίου ρυθμιστικών αρχών ενέργειας που θα γίνει κατά πάσα πιθανότητα στην Αθήνα.

Σοφία Παπαγιαννάκη

...και έρχεται η άνοιξη στην πόλη

Το πάρκινγκ τους πάρκο μας είπαν και τόκαναν. Στις 7 Μαρτίου στη συμβολή των οδών Χαριλάου Τρικούπη, Ναυαρίνου και Ζωοδόχου Πηγής, πολίτες της Αθήνας μπήκαν στο πάρκινγκ που ανήκει στο ΤΕΕ, με κομπρεσέρ, αξίνες, τάβλες και μουσικές και χώμα έσπασαν το τσιμέντο, φύτεψαν δέντρα, έφτιαξαν παγκάκια και

κούνιες δημιουργώντας όλοι μαζί ένα αυτοδιαχειριζόμενο χώρο πρασίνου μέσα στα Εξάρχεια. Πρασίνου και ζωντανίας, καθώς στο πάρκο τα Σαββατοκύριακα που συνεχίζονται οι δουλειές γίνεται γιορτή, με καραγκιόζη και παιχνίδια και ζωγραφικές και μουσικές, ενώ τις καθημερινές στις συνελεύσεις από όλους μαζί αποφασίζεται το πώς θα συνεχιστεί η κατάσταση. Μαζί με άλλες συνελεύσεις ελεύθερων χώρων, η συνέλευση του πάρκου της Ναυαρίνου κάλεσε σε διαδήλωση τη Δευτέρα 30 Μαρτίου από το παρκάκι προς το Δήμο Αθηναίων, «απαιτώντας την παραίτηση του Δήμου από τα σχέδια εμπορευματοποίησης, εκμετάλλευσης και δόμησης των τελευταίων εναπομειναντων ελεύθερων χώρων. Τον χαρακτηρισμό τους σε χώρους υψηλού πρασίνου και την απόδοση τους στους κατοίκους των περιοχών», καλώντας παράλληλα τους κατοίκους της Αθήνας να προχωρήσουν σε αυτοοργανωμένες δράσεις υπεράσπισης των χώρων τους, καθώς οι δημόσιοι χώροι τους ανήκουν, ενώ η παράδοσή τους στην τσιμεντοποίηση και την εκμετάλλευση είναι παράνομη.

Μαρία Μάζη

Παρκάκι Κύπρου & Πατησίων

Οι Κυψελιώτες χρειάζονται ένα ακόμη πάρκινγκ. Θα του καταθέτουν βέβαια ένα σεβαστό ποσό, αλλά το χρόνο που θα κερδίσουν από τη μάταιη αναζήτηση πάρκινγκ θα τον επενδύσουν για να οργάνουν καθημερινά το λεκανοπέδιο σχεδόν ασταμάτητα. Επιπλέον, θα έχουν περίσσιο χρόνο για να περιμένουν σε φανάρια, βενζινάδικα, μπουτιλιαρίσματα, διόδια, γκαράζ, πλυντήρια αυτοκινήτων κι επίσης να διεξάγουν έρευνα για την επόμενη αγορά οχήματος. Κι όλα αυτά στην καλή περίπτωση... γιατί στην άλλη απαιτείται επιπλέον χρόνος για επισκέψεις σε ασφαλιστικές, δικαστήρια, γιατρούς και νοσοκομεία.

Χρόνος χαμένος αλλά και χρόνος απαραίτητος για να πάνε στις δουλειές τους και να κερδίσουν χρήματα για να πληρώσουν τις δόσεις του οχήματος, τη βενζίνη, τα διόδια, τα ασφάλιστρα, τις κλήσεις, τα έξοδα του πάρκινγκ και τους φόρους για νέους αυτοκινητόδρομους και καινούρια πάρκινγκ. Από αυτή τη σκοπιά, κάθε επένδυση στην αυτο-μηχανο-κινούμενη μεταφορά μοιάζει επιβεβλημένη και, κατά συνέπεια, κάθε επέμβαση στη φύση αποτελεί αναγκαίο κακό.

Ευτυχώς, όμως, ο ασθενής μετά την επέμβαση, αν και με κατεστραμμένα όλα τα ζωτικά του όργανα, φαίνεται να αναπνέει περισσότερο από πριν: το —“χωρίς μορφή” αλλά “με πρόσωπο”— παρκάκι αναμορφώνεται συνέχεια για να φιλοξενήσει συνελεύσεις - παραστάσεις - εκθέσεις - συζητήσεις - συναντήσεις - προβολές κι αυτοσχέδιες κατασκευές. Πράγμα που επιβεβαιώνει ότι η αισθητική ενός χώρου δεν είναι μοναδική κι απαραίτητη συνθήκη —αλλά η απώλειά της μπορεί να αποτελέσει το ελατήριο— για μια πιο ουσιαστική αξιοποίηση ενός χώρου, που δεν αναπαράγει έκπνιπα μοντέλα ζωής, αλλά αντίθετα προβάλλει νέες μορφές συνεννόησης και συνύπαρξης.

Σοφία Παπαγιαννάκη

Μία φωτιά για την Όαση

Είναι έθιμο στα Γιάννενα, από τον καιρό των Οθωμανών, την Κυριακή των Αποκριών να ανάβουν φωτιές σε κάθε γειτονιά, οι λεγόμενες τζαμάλες. Σαν κάθε έθιμο, με τον καιρό απογυμνώθηκε από κάθε κοινωνικό νόημα και κατάντησε φολκλόρ παράδοση για τουριστικούς οδηγούς και επτεειακά αφιερώματα.

Εφέτος όμως, μία τζαμάλα ξεχώρισε. Ήταν η τζαμάλα που οργανώθηκε από τους “Πολίτες για την Όαση και το δημόσιο χαρακτήρα της”, την αμεσοδημοκρατική συνέλευση πολιτών που αποφάσισε να αντιτεθεί στη λογική της ιδιωτικοποίησης και το ξεπούλημα των δημόσιων χώρων. Για την υπόθεση της Όασης έχουν δημοσιευθεί αρκετά κείμενα και στη Βαβυλωνία. Το πάλαι ποτέ δημοτικό καφενείο και ο ελεύθερος περιβάλλον χώρος έχουν από χρόνια γνωρίσει τι σημαίνει κερδοσκοπία, αφού ξεπουλήθηκαν από τον δήμο Ιωαννιτών για να απομονωθούν, να περιχαρακωθούν και να ερημώσουν, εγκαταλελειμμένα στον τυχοδιωκτισμό του ιδιωτικού κεφαλαίου.

Οι πολίτες λοιπόν, αποφάσισαν να “ντύσουν” το ερειπωμένο κτίριο του αρχιτέκτονα του μοντερνισμού Κωνσταντινίδη με τα χρώματα και τους ήχους μιας γιορτής για την κοινωνία από την κοινωνία. Χιλιάδες κόσμος πέρασαν από τη τζαμάλα στο κέντρο της πόλης, από μασκαρεμένα παιδάκια μέχρι γέροντες, και είχαν την ευκαιρία να επικοινωνήσουν, να μάθουν, να θυμηθούν το παρελθόν της πόλης, να νιώσουν μία ανάσα ελευθερίας και να ζωντανέψουν τη νύχτα. Μία όαση κοινωνικής ελευθερίας στήθηκε στα ερείπια της “Όασης” και, διόλου τυχαία, μετά τη τζαμάλα είδαμε δημοτικούς συμβούλους και παρατάξεις να χρησιμοποιούν το σύνθημα «Όχι άλλο καφενείο, όχι άλλο φαστ-φουντ» που πρώτη άρθρωσε η κίνηση των πολιτών.

Πλέον ο δήμος Ιωαννιτών βρίσκεται στριμωγμένος στα σχοινιά. Κανείς δεν μπορεί να μιλήσει για την Όαση, παρά μόνο επιβεβαιώνοντας τα αιτήματα των πολιτών. Καμία ιδιωτικοποίηση του χώρου. Αποκατάσταση του κτηρίου στην αρχική του μορφή. Δημιουργία χώρου δημόσιου, ελεύθερου, κοινωνικού, με ελεύθερη πρόσβαση από όλους.

Οι πολίτες για την Όαση συνεχίζουν τον αγώνα τους και στα τέλη Απριλίου διοργανώνουν εκδήλωση ενημέρωσης με καλεσμένους αρχιτέκτονες, πολιτικούς μηχανικούς και όλη την τοπική κοινωνία.

Αλέξανδρος Σχισμένος

Συνέντευξη με μια τραβεστί

Καταρχάς, θα ήθελα να ρωτήσω σε ποιο γένος θέλεις να σου αναφέρομαι;

Στο θηλυκό.

Ποια ταυτότητα σε εκφράζει; Παρενδυσίας, cross dresser, τραβεστί, γυναίκα ή κάτι άλλο;

Είμαι τραβεστί. Αν θες να πούμε για ταυτότητες, για ορισμούς, πιστεύω πως μια cross dresser είναι επίσης τραβεστί. Αυτό που κάνει τη διαφορά και μας υποχρεώνει να ξεχωρίζουμε είναι το ότι μια cross dresser ντύνεται γυναικεία ίσως μόνο για να κάνει σεξ, σχεδόν πάντα σε κλειστό, ιδιωτικό χώρο, αλλά το γεγονός παραμένει, η μετένδυση δηλαδή και η επιτέλεση του ρόλου της τρανς. Ο όρος «παρενδυσία» είναι εφεύρεση του... σατανά, της κλασικής ψυχιατρικής, η οποία μας θεωρεί άντρες που παρεκκλίνουμε λόγω ψυχοκοινωνικών προβλημάτων. Γι' αυτό και διατηρεί το αρσενικό γένος. Ο όρος «τραβεστί», ενώ σημαίνει κυριολεκτικά το ίδιο αν μεταφραστεί, είναι ήδη κάτι άλλο, έχει ξεφύγει από τη γλώσσα των ψυχιάτρων, έχει γίνει κτήμα της κοινωνίας και μάλιστα με μια ενισχυμένη τάση να παίρνει θηλυκό άρθρο. Έχω ακούσει να λένε «το τραβεστί» ή «ο τραβεστί», αλλά η χρήση του θηλυκού άρθρου νομίζω ότι είναι η πλέον συνηθισμένη. Ουδέτερα είναι τα τραβέλια, που λένε ακόμα και πολλοί από αυτούς που θα διαβάσουν αυτήν τη συνέντευξη, όπως και τα μουνάκια. Εκφράζομαι, λοιπόν, από την ταυτότητα της τραβεστί. Και είναι πολύ γυναικεία αυτή η ταυτότητα. Γιατί τελικά ενοποιούμαστε υπό την ηγεμονία του γυναικειού, του μη αντρικού. Αυτό έχει πολιτική σημασία.

Συνήθως, όταν ακούν τον όρο «τραβεστί», οι περισσότεροι-ες σκέφτονται ένα αγοράκι που από μικρή ηλικία φοράει τα τακούνια και το κραγιόν της μαμάς του. Δεν θα σε ρωτήσω τι φορούσες όταν ήσουν μικρή, αλλά θα ήθελα να μου πεις τι αισθάνεσαι όταν φοράς γυναικεία ρούχα, όταν χτενίζεις τα μαλλιά σου και βάφεις. Έχω παρατηρήσει ότι με το που φοράς κάτι θηλυκό αυτόματα η φωνή σου γίνεται γυναικεία. Είναι μια επιτέλεση για σένα η ταυτότητα της τραβεστί; Ένας ρόλος που τον φοράς και τον βγάζεις όποτε εσύ επιθυμείς;

Αυτό δεν είναι τόσο απλό. Είναι ένας ρόλος που επιτελείται, όμως είναι πολύ βαθύς, πολύ βασικός για τη ζωή μου. Είναι κεντρική επιτέλεση, που επηρεάζει καθοριστικά όλα τα βήματα της ζωής, όλες τις επιμέρους ταυτότητες και επιτελέσεις, για να το πούμε επιστημονικά – ή αν το θες, το 'χεις στο αίμα σου, που λένε. Το ήξερα από παιδί, το ήθελα, κι εδώ έχουν δίκιο όσες-οι λένε για αγοράκια με κραγιόν και φούστες. Μου πήρε χρόνια να το κάνω πράξη, μου πήρε άλλο τόσο να το κάνω καθημερινότητα. Και ας στενοχωρηθούν κάποιες από τις φεμινίστριες, θα σου πω ότι όταν ντύνομαι, όταν βάφομαι, όταν περπατώ στο δρόμο ή οτιδήποτε άλλο κάνω μέσα από το γυναικείο παρουσιαστικό με γεμίζει μ' ένα απεριόριστο συναίσθημα ολοκλήρωσης, μια γλυκιά ερωτική διάθεση που ακτινοβολεί. Και αυτό το παίρνω πίσω από τους ανθρώπους, αυτούς που με συμπαθούν και πιο πολύ απ' αυτούς που με ποθούν. Δεν παίζω ρόλο σε παράξενη σκηνή, που λέει κι ο Παπάζογλου για μας τις τραβεστί. Είμαι απλώς –κι επιτέλους– αν όχι γυναίκα, σίγουρα θηλυκό.

Πριν από κάποιον καιρό μου ανέφερες ότι πέταξες όλα τα αντρικά σου ρούχα. Τι σήμαινε για σένα αυτή η πράξη;

Αναμέτρηση με το παρελθόν, με τις ήττες και τις απογοητεύσεις. Απόφαση. Το να είσαι τραβεστί έχει κόστος. Ή αναμετρήσεις με το κόστος και δίνεις τη μάχη της ζωής σου ή κλείνεις και υποφέρεις, αποκτάς περίεργες συμπεριφορές, προβλήματα. Έχω κάνει και τα δύο στη ζωή μου μέχρι τώρα. Φοβόμουν και ξεθάρρευα, αλλά πάντα πήγαινα μπροστά. Τα πέταξα για να

ελευθερωθώ και πρακτικά από το αντρικό φορτίο. Δεν το ήθελα πια, δεν ήθελα τις δύο ζωές. Ήθελα μία –τη δική μου–, αυτήν που ονειρευόμουν πάντα από μικρό παιδί.

Όταν γεννιέται ένα παιδάκι, η πρώτη ερώτηση που κάνουμε είναι αν είναι αγόρι ή κορίτσι. Γιατί έχει τόση σημασία το φύλο του παιδιού και πώς έχεις αισθανθεί ότι αντιμετωπίζει η κοινωνία την αναντιστοιχία βιολογικού και κοινωνικού φύλου;

Αν πούμε για την ελληνική κοινωνία, ευτυχώς έχουμε σταματήσει να αντιμετωπίζουμε την κόλαση του κραξίματος που έζησαν οι παλιότερες. Είμαι 30 χρόνων και μ' έχουν κράξει μόνο μία φορά στη ζωή μου. Πέφτει κράξιμο, βέβαια, και μάλιστα εκεί όπου πονάει, στη Συγγρού και την Καβάλας, εκεί όπου δουλεύουν τα κορίτσια καθώς, και στο δρόμο, έχει όμως περιοριστεί. Η Ελλάδα είναι σε μεταίχμιο και σε πολλά θέματα αμήχανη. Αυτή είναι καλή ευκαιρία για να κερδίσουμε έδαφος. Είναι αυτό που είπαμε και νωρίτερα, με δέχονται ως «η τραβεστί». Έτσι καλύπτουν την υποτιθέμενη αναντιστοιχία. Τώρα, για το θέμα του φύλου, αυτό είναι κεντρική ταξινόμηση, σύμφυτη με την ταξική, ιεραρχική κοινωνία. Απλώς στην εποχή των αστών έχει ντυθεί με επιστημονικό, βιολογικό περίβλημα. Η ιδεολογία, λοιπόν, του φύλου είναι αντιδραστική. Όπως οι εργάτριες και οι εργάτες μπορούν να κάνουν κουμάντο στην κοινωνία ακόμα και σήμερα, έτσι κι εγώ μπορώ να είμαι γυναίκα και ας μην έχω

μουνί. Το φύλο το αντιπαλεύουμε, όπως και όλες τις ιεραρχικές διακρίσεις, και είμαι σίγουρη ότι σε μια κομμουνιστική κοινωνία απλώς το φύλο θα ηττηθεί ως αξία, θα εξαφανιστεί ως κατηγορία παραγωγής ανταγωνιστικών αντιθέσεων.

Από τη δική σου εμπειρία η οικογένεια αποδέχεται πως το αγοράκι της στην πορεία μπορεί να αισθάνεται και να θέλει να είναι κοριτσάκι;

Δεν το δέχονται σε ποσοστό 99,9%. Δεν έχω ακούσει ποτέ στην Ελλάδα να δέχτηκε αμαχητί μια οικογένεια κάτι τέτοιο. Στο τέλος, βέβαια, συχνά υπάρχει υποστήριξη – από τη μάνα πιο πολύ. Αλλά πονάει πολύ αυτή η ιστορία, λόγω της αντίθεσης εγκαταλείπονται τα κορίτσια και γίνονται αναγκαστικά πουτάνες. Στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αμερική είναι αλλιώς. Η οικογένειά μου είναι, σε γενικές γραμμές, όχι απλώς προοδευτική, αλλά ριζοσπαστική. Ε, λοιπόν, δεν το δέχονται με τίποτα, νομίζουν πως είμαι τρελή. Νομίζουν ότι το κάνω για να δουλεύω ως πουτάνα. Μαύρα μεσάνυχτα δηλαδή. Γι' αυτό κι εγώ, όπως σχεδόν όλες, τα έσπασα με την οικογένειά μου.

Ποια η γνώμη σου για την αλλαγή φύλου; Θα έκανες; Έχω ακούσει από τρανσέξουαλ πως η αλλαγή φύλου τις κάνει να αισθάνονται πιο ολοκληρωμένες γυναίκες.

Δεν θα έκανα αλλαγή φύλου, δεν είναι σωματικό το θέμα, αλλά κοινωνικό. Λες αυτό για τις τρανσέξουαλ και θα σου πω, από την άλλη, πως αποτελεί ερώτημα το αν έχουν οργασμό. Δεν ξέρω. Σέβομαι και αγαπώ τις τρανσέξουαλ, είναι αδερφές μου, αλλά δεν θέλω να βάλω το λύκο να φυλάει τα πρόβατα, δεν εμπιστεύομαι την ιατρική και τη βιολογία, τις θεωρώ στο συγκεκριμένο θέμα εχθρικές ιδεολογίες. Προτιμώ να είμαι όπως είμαι, χωρίς ορμόνες, χωρίς μουνί, και δεν νομίζω ότι είμαι λιγότερο γυναίκα από τη μαμά μου ή εσένα. Παλιότερα το σκεφτόμουν, βέβαια, αλλά το απέρριψα.

Στην Ελλάδα μπορεί μια τραβεστί να ζει κανονικοποιημένη ζωή; Κάποτε μου είχες πει πως ο μόνος δρόμος γι' αυτήν είναι η Συγγρού. Ισχύει αυτό;

Αν δεν είσαι πλούσια ή εξαιρετικά πεισματάρη, ναι, ο μόνος δρόμος είναι το πεζοδρόμιο. Είμαι και η ίδια περιστασιακή πουτάνα. Να οι κλασικές ατάκες: «ποιος θα πάρει για δουλειά μια τραβεστί;», «πώς θα σταθεί μια τραβεστί σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον, όπου ακόμα κι αν λείπει το κράξιμο, περισσεύουν το θάψιμο και η κουτοπονηριά των περισσότερων στρέιτ». Το ξέρεις ότι ακόμα και από τους γκέι αντιμετωπίζουμε διακρίσεις γιατί παραβαίνουμε την κανονικότητα; Οπότε βγαίνω στο πεζοδρόμιο, έρχονται οι πελάτες –μέσα στην ενοχή τους τις πιο πολλές φορές– κι εξασφαλίζω τα προς το ζην. Ή φεύγω από τη χώρα. Όπως έκανα εγώ. Γιατί στη χώρα που ζω, ναι, μπορώ να έχω μια κανονικοποιημένη ζωή. Μπορώ να δουλέψω, να έχω σχέσεις ελεύθερα. Στην Ελλάδα είναι δύσκολο, αλλά όχι ακατόρθωτο.

Ποια η σχέση των τραβεστί και των τρανσέξουαλ στην Ελλάδα; Υπάρχουν αλληλεγγύη και αλληλοκατανόηση; Το Σωματείο των Τραβεστί - Τρανσέξουαλ Ελλάδας διεκδικεί δικαιώματα;

Έχω ζήσει όλο το φάσμα των πιθανών σχέσεων με τρανς στην Ελλάδα. Από έρωτες μέχρι φιλίες και από κει στην αδιαφορία και τη –λεκτική– βία. Υπάρχουν τα πάντα. Όταν προσπάθησα να ζητήσω υποστήριξη από θεσμούς, συνάντησα εχθρότητα. Και απογοητεύτηκα. Μετά σκέφτηκα ότι είναι ο σκληρός κόσμος της νύχτας και του πεζοδρομίου. Κι έτσι μαλάκωσε η απογοήτευσή μου. Για το σωματείο δεν έχω την καλύτερη γνώμη, μάλιστα αντιμετώπισα εχθρότητα. Θα μπορούσε να είναι πολύ καλύτερο.

Δεν είναι· και το κόστος μετριέται με την αποτελεσματικότητα. Τα αιτήματά του είναι σωστά, όμως λείπουν η πολιτικοποίηση, η μαζική (είμαι και κομμουνίστρια, τρομάρα μου) διεκδίκηση. Κι έτσι υπάρχουν λίγες ελπίδες. Εκτός κι αν μας σώσει η ερχόμενη σοσιαλιστική κυβέρνηση του Γιωργάκη... Ίσως. Είναι και η ζωή του περιθωρίου που δυσκολεύει τα πράγματα. Άντε να ακουστεί η τρανς πουτάνα στην Ελλάδα. Εδώ μας κοιτούν περίεργα άνθρωποι που αυτοχαρακτηρίζονται –και είναι σε μεγάλο βαθμό– επαναστάτες.

Υπάρχουν πολλοί άντρες, ακόμα και παντρεμένοι, που συχνάζουν στη Συγγρού και κλείνουν μέσω Ίντερνετ ραντεβού για σεξουαλικές συνεντεύξεις με τραβεστί. Γιατί πιστεύεις ότι, ενώ στην πραγματικότητα επιδίδονται σε ομόφυλο σεξ, αυτοί οι άντρες θεωρούν τον εαυτό τους ετεροφυλόφιλο;

Δεν θεωρούν εαυτόν ετεροφυλόφιλο, απλώς δεν λένε ότι τους αρέσει ο πούτσος, δεν το παραδέχονται δημόσια. Αυτό εσωτερικεύεται και τελικά δέχονται να γαμηθούν μόνο από κάποιο άτομο που επιτελεί το γυναικείο φύλο. Υπάρχει, όμως, διαφορά. Αυτοί που θέλουν να είναι παθητικοί και αυτοί που είναι ενεργητικοί. Οι δεύτεροι είναι πιο ξεκάθαροι, να στο πω έτσι. Τους αρέσουν οι τρανς, η ιδέα και η αίσθηση του μεταίχμιακού. Αλλά δεν είμαι σίγουρη αν μπορούμε να μιλήσουμε για ομόφυλο σεξ. Όπως σου είπα, δεν είμαστε άντρες. Το σίγουρο είναι ότι όποιος ντρέπεται να γαμηθεί από τον κύλο με άντρα έρχεται σε μας. Του έρχεται πιο μαλακά έτσι, γεύεται την ηδονή, αλλά όχι από άντρα! Κι έτσι δεν αισθάνεται ότι είναι πούστης. Καλό, ε;

Ποια είναι συνολικά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει μια τραβεστί στην Ελλάδα; Πιστεύεις πως για μια τρανσέξουαλ τα πράγματα είναι διαφορετικά;

Τα είπα και πιο πάνω. Ταυτότητα, δουλειά, κανονική ζωή, ηρεμία. Για το κράτος είμαστε άντρες, για την κοινωνία τραβέλια, για τον εαυτό μας... Τι να σου πω; Η τρανσέξουαλ λύνει το πρόβλημα

της ταυτότητας, αλλά αν είναι –που συνήθως είναι– μέσα στην πορνεία, τότε έρχονται τα συνοδευτικά προβλήματα. Πάλι η ζωή δεν είναι κανονική. Είχα μια γνωστή, ετοιμαζόταν να κάνει επέμβαση αλλαγής φύλου κι έκλαιγε απαρνηγόρητα γιατί θα κλεινόταν σε μπουρδέλο. Χωρίς πούτσο δεν θα μπορούσε πια να κάνει πεζοδρόμιο. Τι προβλήματα της έλυσε η επέμβαση; Ότι άλλαξε ταυτότητα στους μπάτσους. Σιγά τ' αβγά. Αλλά το ήθελε η φτωχή. Και τράβηξε το δρόμο της.

Σου αρέσουν περισσότερο οι άντρες ή οι γυναίκες; Το σεξ, η ηδονή και ο έρωτας διαφοροποιούνται ανάλογα με το φύλο με το οποίο ερχόμαστε σε επαφή ή δεν έχει καμία σημασία;

Πολύ σημαντική ερώτηση. Το φύλο είναι άλλο πράγμα από τη σεξουαλικότητα. Το λέει η επιστήμη, το επιβεβαιώνω κι εγώ – μαζί με αμέτρητες περιπτώσεις ανθρώπων που τα βλέπουν ξεχωριστά. Εγώ είμαι αμφισεξουαλική. Έχω κάνει στη ζωή μου σχέσεις και με γυναίκες, και με άντρες – πιο πολλές μάλιστα με γυναίκες. Λέω να ξεχωρίσουμε το φύλο από τη σεξουαλικότητα. Γιατί όταν δύο σώματα ενώνονται, δεν παίζει μεγάλο ρόλο τι έχουμε ανάμεσα στα πόδια μας. Αυτό που έχουμε –ότι κι αν είναι– δίνει ηδονή. Και αυτή ζητάμε τελικά. Βέβαια, ακόμα κι αυτήν τη συνδέουμε με ρόλους, δηλαδή με την κοινωνικότητα. Αλλά όσο πιο πολύ καταστέλλουμε την έμφυλη ταυτότητα στον έρωτα τόσο πιο ελεύθερα απολαμβάνουμε, πάντα κατά τη γνώμη μου. Μη βγάλουν σπυριά οι αναγνώστες-ριες με την καταστολή, δεν είναι πάντα κακό πράγμα. Όμως δεν είμαστε και φαινόμενα, εδώ μεγαλώσαμε, με τα υλικά που βρίσκουμε φτιάχνουμε τη ζωή μας. Έτσι, αλλιώς κάνω σεξ με άντρες, αλλιώς με γυναίκες, χωρίς όμως να χωρίζει τις δύο καταστάσεις τεράστιο χάσμα.

Και μια τελευταία ερώτηση, κάπως αδιάκριτη, «πόσο πάει»;

Πενήντα ευρώ η μισή ώρα και 80 η μία ώρα στο σπίτι μου. Αν θες τίποτα ιδιαίτερο, να μου το πεις. Έρχεσαι;

Γυρεύω ακόμα το φιλί;

Το ραντεβού ήταν για τις 7, έξω από τη Λυρική. Και ήταν μία από τις ελάχιστες φορές που πήγαινα σε ραντεβού με απόλυτη ηρεμία και καθόλου άγχος. Στις σκάλες του μετρό άκουσα ένα αγόρι και ένα κορίτσι που συζητούσαν. Κάπου το έμαθαν, μάλλον στο ίντερνετ, και ήθελαν να έρθουν και αυτοί. Χαμογέλασα. Ας έρθουν.

Ο λόγος για το Μαραθώνιο Φιλιών, μια παρέμβαση δρόμου που σχεδιάστηκε ως απάντηση στην ομοφοβική συμπεριφορά της ορχήστρας της Λυρικής στην όπερα «Ρούσalka» του Dvorzak. Η δράση αποφασίστηκε την Πέμπτη στο στέκι των Μεταναστών, από μια ομάδα ανθρώπων διαφορετικών απόψεων/θέσεων και διαθέσεων. Όμως όλοι μας συμφωνούσαμε πως δεν μπορούσαμε να κάτσουμε με σταυρωμένα τα χέρια. Βρεθήκαμε, συζητήσαμε, διαφωνήσαμε, συζητήσαμε κι άλλο, δώσαμε τα χέρια, φιληθήκαμε και κλείσαμε ραντεβού για το Σάββατο. Άλλωστε, το λογοκριμένο φιλί μεταξύ των δύο αντρών –που κάποιοι μουσικοί της ορχήστρας αναθεμάτισαν ως «ακραία ομοφυλοφιλική πράξη»– παρέμενε λογοκριμένο ακόμη και μετά την πρώτη παρέμβαση που προσπαθήσαμε να κάνουμε. Τότε, σε αυτήν την πρώτη παρέμβαση, λουστήκαμε για τα καλά το φασισμό της ορχήστρας της Λυρικής: προσπάθησαν να μας δώσουν άρον άρον, αρνούμενοι να μας δώσουν μικρόφωνο για να διαβάσουμε την απάντησή μας στο ομοφοβικό κείμενο που μοίραζαν στους θεατές της παράστασης. Έπεσε και ξύλο. Δεν μας έμενε άλλη επιλογή, παρά μόνο να πολεμήσουμε. Και το κάναμε με το δικό μας τρόπο.

Μαζευτήκαμε μια διακοσαριά άτομα και προσφέραμε στους θεατές της Λυρικής το θέαμα που κάποιοι προσπάθησαν να αφανίσουν. Κι όλα αυτά γιατί; Οι «προβληματισμοί» του κειμένου που υπέγραφαν ήταν απροκάλυπτη ομοφοβία και τίποτα άλλο παρά, τουλάχιστον, προσβλητικά σχόλια. Συνειρμικά στο μυαλό μου ήρθαν οι γνωστοί σίτχοι, που είχε γράψει κάποτε, στις αρχές του 20^{ου} αιώνα, ο Ναπολέων Λαπαθιώτης – ο ποιητής σκιά:

«Ας είναι ωστόσο, τι ωφελεί; Γυρεύω πάντα το φιλί,
στερνό φιλί, πρώτο φιλί, και με λαχτάρα πόση!

Γυρεύω πάντα το φιλί, που μου το τάξανε πολλοί,
κι όμως δεν μπόρεσε κανείς ποτέ να μου το δώσει.

Ίσως μια μέρα, όταν χαθώ, γυρνώντας πάλι στο βυθό,
και με τη Νύχτα μυστικά γίνουμε πάλι ταίρι,
αυτό το ανεύρετο φιλί, που το λαχτάρησα πολύ,
σα μια παλιά της οφειλή να μου το ξαναφέρει!»

Μόνο που δεν περιμένουμε τη Νύχτα πια και κανείς δεν θα μας στερήσει το αυτονόητο και ανθρώπινο δικαίωμα στην ευτυχία ζητώντας μας να μείνουμε στο σκοτάδι, ή και να χαθούμε από προσώπου γης. Εκείνο το Σάββατο βγήκαμε από τις σκιές, αγόρια που φιλάν αγόρια και κορίτσια που φιλάν κορίτσια. Είμαστε άνθρωποι που ζούμε, ερωτευόμαστε, φιλιόμαστε, γελάμε, πονάμε και αντιστεκόμαστε, δείχνοντας καμία απολύτως ανοχή στα ρατσιστικά παράλογα. Και ενώ εμείς φιλιόμασταν στο δρόμο φανερά και δημόσια, εντός της Λυρικής Σκηνής οι χορευτές ένωναν δυνάμεις μαζί μας αφήνοντας το «κείμενο» και δίνοντας περισσότερα από το ένα προγραμματισμένο φιλί.

ΥΓ: Με την ευκαιρία, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους ομοφοβικούς μουσικούς της ορχήστρας που μας εξανάγκασαν να διεκδικήσουμε τα προφανή. Τους περιμένω να τους φιλήσω.

Οδηγώντας στις κοιλάδες της **Ευτοπίας**

Μόλις ξημερώνει, κι οι πρώτες αχτίδες του ήλιου αγκαλιάζουν την πρώτη βουνοκορφή στον ορίζοντα, κι αρχίζουν να κατρακυλάνε στην κοιλάδα, ξεθάβοντας απ' το σκοτάδι ένα πανέμορφο τοπίο. Με δυσκολία κρατώ απ' την κούραση τα μάτια, αλλά η προσμονή μου να συναντήσω τη νέα μέρα σ' αυτό τον όμορφο τόπο, με κρατά. Η κοιλάδα ανοίγεται μπροστά μου μ' όλη της την ομορφιά, αγκαλιασμένη από τα πανύψηλα βουνά.

Αρχές της άνοιξης, τέλη του Μάρτη, κι οι οπωρώνες είναι ολάνθιστοι. Δεν χρειάζεται εξασκημένο μάτι, για να διακρίνεις τις αποχρώσεις του ροζ και λευκού στις βερικοκιές, τις ανθοδέσμες στις αχλαδιές και μηλιές, τις διάσπαρτες αμυγδαλιές με το νέο τους φύλλωμα να παρεμβάλλονται σαν μεγάλες παρενθέσεις, ενώ κυδωνιές, φουντουκιές και λίγο ψηλότερα κερασιές και βυσσινιές να διακρίνονται αυθάδικα γυμνές ακόμα από άνθη και φύλλα, φορτωμένες από φουσκωμένα μπουμπούκια γεμάτες υποσχέσεις.

Αυτή η κοιλάδα, διαθέτει μια περίεργη ομορφιά, που την ξεχωρίζει από όσες γραμμικά καλλιεργημένες εκτάσεις έχω επισκεφθεί. Διαθέτει μια επιτηδευμένη αφροντισιά, που συνθέτει αυτή την πανδαισία χρωμάτων και εικόνων, δίνοντας την αίσθηση ενός άναρχου τοπίου, όπου η φύση κυριάρχησε πάνω στον άνθρωπο και όχι το αντίθετο.

Οι οπωρώνες, διαδέχονται μικρούς κήπους λαχανικών και σε πολλούς απ' αυτούς διακρίνονται συγκαλλιέργειες, ενώ δασικά φυτά, κέδροι, κυπαρίσσια και μεγάλες βελανιδιές ανακατεύονται αρμονικά ακολουθώντας ελεύθερες γραμμές σχεδιασμού. Λευκές και ιπές κλαίουσες, συνοδεύουν το ποτάμι που φιδίσια διασχίζει την κοιλάδα. Τα σπίτια από ξύλο είναι από υλικά της περιοχής, είναι διάσπαρτα και χάνονται μέσα στην αγκαλιά της και μόνο οι πλάκες της σκεπής τους, απ' αυτή τη μαύρη χαρακτηριστική σχιστολιθική πέτρα και τα φωτοβολταϊκά, που καλύπτουν τα περισσότερα απ' αυτά, σου δίνουν την αίσθηση της ανθρώπινης ύπαρξης.

Έχοντας πληροφορίες για την περιοχή, αναζήτησα με όση ορατότητα μου επέτρεπε ο ήλιος που 'χε κάσει ευθεία μπροστά μου, την περίφημη ενεργειακή αυτάρκεια. Πράγματι, τα είχαν καταφέρει περίφημα, έχοντας επιλέξει έναν γυμνό τόπο, ψηλά στις βουνοκορφές (στο «φαλακρό βουνό», όπως ονομαζόταν), με κοινοτικούς ανεμόμυλους, κτισμένους με πέτρα των βουνών, κάνοντας τη διαφορά με τις ψυχρές μεταλλικές κατασκευές των γνωστών ανεμογεννητριών. Λίγο πιο κάτω, στα μισά της απόστασης απ' την κοιλάδα, ξεχώριζε η μεγάλη ξύλινη ρόδα της νεροτριβής, καθώς και σε μικρή απόσταση το μικρό υδροηλεκτρικό φράγμα, μια ακόμα κοινοτική κατασκευή, που ολοκληρώθηκε πρόσφατα. Η πρώτη μου άποψη για την περιοχή αγκάλιασε

τις αισθήσεις μου. Απομένει η νοητική επαφή με την κοινωνία αυτής της οικοκοινότητας, που αποτελεί μια ισότιμη μονάδα ομοσπονδιοποιημένων κοινοτήτων και μικρών πόλεων, που έχουν παραχωρήσει όλες τις κοινωνικές και πολιτικές δραστηριότητές τους στο ευρύ δίκτυο μιας οριζόντιας αυτοδιαχείρισης με θαυμαστά αποτελέσματα.

Κατηφορίζοντας προς τον κάμπο στ' αριστερά μου, απλώνονται λιβάδια σπαρμένα με αγρωστώδη και ψυχανθή, συγκαλλιέργεια πλέον πολύ διαδεδομένη, για την ενίσχυση της τοπικής κτηνοτροφίας, που εναλλάσσονται με βοσκότοπους, που φιλοξενούν όλα τα είδη της παραδοσιακής εκτροφής ζώων, με ράτσες που, απ' ό,τι διάβασα στα φυλλάδιά τους, κινδύνευαν να χαθούν. Διασταυρώθηκα με τα πρώτα κοινοτικά δασικά φορτηγά που κουβαλούσαν τους δασεργάτες της κοινότητας (καθαρίζουν όλο το χειμώνα και την άνοιξη το δάσος, απομακρύνοντας τη γερασμένη κι απαραίτητη ξυλεία για την κοινότητα και τις ανάγκες ανταλλαγής φροντίζοντας την συνεχή αναζωογόνησή του). Χαιρετήθηκα και με τους θηροφύλακες και δασοφύλακες της κοινότητας, σώμα εθελοντικό, που ανέβαινε για αλλαγή βάρδιας.

Θα ήμουν απ' ό,τι φαίνεται ακριβής στο ραντεβού μου, φθάνοντας στην πρωινή συνέλευση των ενηλίκων κατοίκων της κοινότητας που, απ' ό,τι πληροφορήθηκα στο συνεταιριστικό αρτοποιείο που σταμάτησα μπαίνοντας στο χωριό για ανεφοδιασμό, γίνεται στην πλατεία, απέναντι από το πρώην κτήριο της αστυνομίας, που εδώ και χρόνια φιλοξενεί θέατρο σκιών.

Ένα παραδοσιακό οίκημα, το πρώην δημαρχείο, στεγάζει τη διαρκή συνέλευση των κατοί-

κων της κοινότητας, που 'ναι και ο μοναδικός άρχων της περιοχής. Σ' αυτή συμμετέχουν (όπως και στις περισσότερες Οικοκοινότητες της Ομοσπονδίας) όλοι οι εκπρόσωποι των ελεύθερων ενώσεων (αγροτοδασικοί και κτηνοτροφικοί συνεταιρισμοί, μεταποιητικοί, οικοδομικοί, καταναλωτικοί...). Εκπρόσωποι των επιτροπών της πόλης που 'ναι επιφορτισμένες για το σχεδιασμό των αναγκών της παραγωγής, τη διανομή υπηρεσιών και αγαθών, της πυρασφάλειας και της ανταλλαγής αγαθών και πληροφοριών με το υπόλοιπο δίκτυο κοινοτήτων. Στη διαρκή και ανοιχτή συνέλευση συμμετέχουν εκπρόσωποι και των δύο κολεκτίβων (έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου) καθώς και οι εκπρόσωποι του επιστημονικού συμβουλίου που ασχολείται με τα θέματα εκπαίδευσης ενηλίκων (αγροτικός σχεδιασμός και διαχείριση, νέα συστήματα πληροφόρησης και καινοτομίας και εναρμονισμένης στην οικοκοινότητα τεχνολογίας), αλλά και ανηλίκων, στα καθιερωμένα πλέον προγράμματα ελευθεριακών σπουδών και πολιτισμού που πραγματοποιούνται με την ενεργή συμμετοχή και των γονέων.

Από τότε που μειώθηκε ο χρόνος της διαδικασίας επιβίωσης για τον κάθε άνθρωπο του ελεύθερου δικτύου Οικοκοινοτήτων, αυξήθηκε ο χρόνος της δημόσιας διαβούλευσης, της αληθινής επικοινωνίας, απλοποιώντας εξαιρετικά την καθημερινότητα και δίνοντας χώρο και στην πολυσυμμετοχικότητα και στην εθελοντική χρήσιμη εργασία.

Ανέβηκα δύο πέτρινα σκαλοπάτια και άνοιξα την πόρτα στο χώρο της συνέλευσης. Συνάντησα τη νέα μέρα σ' έναν ακόμα ελεύθερο τόπο, όπου η μνήμη της εθελοδοουλίας έχει αδυνατίσει φανερά. Οι άνθρωποι της συνέλευσης ήταν ήρεμοι, αποφασισμένοι, πρα-

κτικοί και προπάντων αυτάρκεις. Εξάλλου βίωναν την Αυτοκυβέρνηση αρκετά χρόνια τώρα.

Όνειρο ή πραγματικότητα, μέλλει ν' αποδειχθεί.

Αν θελήσετε να σχεδιάσουμε το μέλλον μιας ελευθεριακής κοινωνίας μέσα στη φύση και να οργανώσουμε τη ζωή μας με όρους ανιεξουσίας, θα συναντηθούμε στο φεστιβάλ της Βαβυλωνίας στα τέλη Μαΐου.

Γιώργος Φούφας
Μέλος της Ελευθεριακής Κίνησης
Βιοκαλλιεργητών

ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

- Απρίλιος είναι ο πλέον ζωογόνος μήνας της Άνοιξης. Οι χυμοί στα φυτά κυκλοφορούν ελεύθερα, προετοιμάζοντας τις ανθοφορίες και τα γεννήματα του Μαΐου

- Κηπευτικά: Σπορά και φυτεύσεις (πρώιμες) των θερινών καλλιεργειών, ακολουθώντας τις βασικές αρχές της οικολογικής Γεωργίας.

- Οργανική λίπανση (κομπόστ), χρήση ενεργών μικροοργανισμών (Ε.Μ.).
- Χλοοκοπή για την αντιμετώπιση της αυτοφυούς βλάστησης.

- Συγκαλλιέργεια συντροφικών φυτών, π.χ. κατηφές και βασιλικός με σολανώδη (τομάτα, μελιτζάνα, πιπεριά) ή κρεμμύδι με φυλλώδη λαχανικά (σαλάτα, μαρούλια).

- Εναλλαγή καλλιέργειας βαθύριζων και επιπολαιόριζων φυτών, π.χ. μελιτζάνα (θερινή) αντικαθιστά σπανάκι (χειμερινό).

- Αμπελοειδή-Οπωροφόρα: Με την έκπτυξη των οφθαλμών συνίσταται φυτοπροστασία με χαλκούχα (Βορ-δινάλειος πολτός ή Οξυχλωριούχος χαλκός) της πρώτης βλάστησης αλλά και των σχηματισμένων καρπιδίων.
- Από τα μέσα του Απριλίου, σε αμώδη και ξερικά εδάφη ξεκινούν αρδεύσεις (κατά προτίμηση στάγδην). Πραγματοποιούνται οι οργανικές λιπάνσεις και οι χλοοκοπές όπως και στα κηπευτικά.

- Ο Απρίλιος, είναι ο μήνας που ωριμάζει τις ανοιξιότικες εξεγέρσεις, σύντροφοι αγρότες γρηγορείτε.

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
BABYLONIAΦΕΣΤΙΒΑΛ BABYLONIAS
27- 31 ΜΑΪΟΥ

Η κανονικότητα στην Ελλάδα δε θα είναι ποτέ ξανά ίδια, μετά τις μαγικές μέρες του Δεκέμβρη. Τα γεγονότα που ακολούθησαν τη δολοφονία του 15χρονου Αλέξη από το κράτος αποτελούν μία παρακαταθήκη ελευθερίας και αξιοπρέπειας. Μία ολόκληρη γενιά κατάλαβε πραγματικά τι σημαίνει να βγαίνεις στους δρόμους, να εγκαταλείπεις την απάθεια του καναπέ και να συνδιαμορφώνεις το κοινωνικό φαντασιακό και την Ιστορία. Η εξέγερση πρόταξε την αυτοδιαχείριση, την άμεση δημοκρατία και τη δύναμη του συλλογικού ατόμου. Ο περασμένος δεκέμβρης είναι πλέον ο Δεκέμβρης του 2008 όπου το άτομο αυτοκαθορίζεται ως πολιτικό ον και επανακαταλαμβάνει το χώρο του στη δημόσια σφαίρα.

Με τη φλόγα του Δεκέμβρη να καίει ακόμη ζεσταίνοντας την επιθυμία για ρωγμές λόγου και δράσης που θα θρυμματίζουν το παραδοσιακό και θα αποδομούν το σήμερα, η Αντιεξουσιαστική εφημερίδα BABYLONIA διοργανώνει διεθνές, αντιεξουσιαστικό Φεστιβάλ στις 27-31 Μαΐου στη Σχολή Καλών Τεχνών. Η BABYLONIA εκδίδεται από το 2003 βασιζόμενη στις αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες και την αντι-ιεραρχία, και ικανοποιεί την ανάγκη της αδιαμεσολάβητης αντιπληροφόρησης της ελληνικής κοινωνίας. Διεθνοποιήθηκε τον Ιούλη του 2008, συνεργαζόμενη με τον πιο ανατρεπτικό λόγο της Αμερικής, όπως αυτός αρθρώνεται από το δίκτυο ZNET. Σε επιστέγασμα της συνεργασίας, ριζοσπάστες διανοούμενοι και ακτιβιστές του δικτύου, όπως ο Μάικλ Άλμπερτ, ο Χάουαρντ Ζιν, ο Νόαμ Τσόμσκι και ο Κρις Σπανός, έρχονται για να μοιραστούν μαζί μας εμπρηστικές σκέψεις και προτάσεις. Στο επίκεντρο του B-FEST βρίσκεται η πολιτική με ομιλίες και εργαστήρια πολιτικής ζύμωσης, που παίρνουν χρώμα και ήχο από τις πλούσιες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Το πολιτικό πρόγραμμα του φεστιβάλ θα είναι το εξής:

1. ΤΕΤΑΡΤΗ 27 ΜΑΪΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΥΠΑΚΟΗ

ΟΜΙΛΙΕΣ

17:00: **ΑΝΤΡΕΪ ΓΚΡΟΥΜΠΑΣΙΤΣ** (ΣΥΖΗΤΗΣΗ): ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΔΡΑΣΗΣ

20:40: ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΑΝΑ

21:00: **ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΖΙΝ**: ΑΞΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΥΠΑΚΟΗΣ

• ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΖΥΜΩΣΗΣ

* ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ
* ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΗΓΕΜΟΝΙΑΣ ΣΤΑ ΝΕΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ

* ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΖΙΝ: «ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΙΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ»

2. ΠΕΜΠΤΗ 28 ΜΑΪΟΥ
ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ & ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

ΟΜΙΛΙΕΣ

17:00: **ΑΝΝΑ ΛΥΔΑΚΗ**: ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ

21:00: **ΜΑΪΚΛ ΑΛΜΠΕΡΤ**: ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ-ΚΡΙΣΗ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

• ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

* ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ – ΕΥΡΩΠΗ ΦΡΟΥΡΙΟ

* ΑΝΑΠΗΡΟΙ

* ΨΥΧΙΚΕΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ

* ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟ- ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΖΗΤΗΜΑ

3. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 29 ΜΑΪΟΥ
ΓΗ & ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΟΜΙΛΙΕΣ

17:00: **ΚΡΙΣ ΣΠΑΝΟΣ**: ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΠΟΛΗ & ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

21:00: **ΒΑΝΤΑΝΑ ΣΙΒΑ**: ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΦΥΣΗ

• ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

* ΑΣΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

* ΕΝΕΡΓΕΙΑ

* ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ-ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

4. ΣΑΒΒΑΤΟ 30 ΜΑΪΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ: ΚΙΝΗΜΑΤΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΟΜΙΛΙΕΣ

17:00: ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ-ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ

20:00: **ΝΟΑΜ ΤΣΟΜΣΚΙ**: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

21:00: **ΜΑΪΚΛ ΑΛΜΠΕΡΤ**: ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

• ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

* ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ

* ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

12:00: **ΚΡΙΣ ΣΠΑΝΟΣ**: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ZNET-BABYLONIA

16:00: **ΜΑΪΚΛ ΑΛΜΠΕΡΤ**: ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

5. ΚΥΡΙΑΚΗ 31 ΜΑΪΟΥ
ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ

ΟΜΙΛΙΕΣ

12:00: **ΑΝΤΡΕΪ ΓΚΡΟΥΜΠΑΣΙΤΣ** (ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΠΑΝΕΛ): ΤΟ ΑΝΑΡΧΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ, ΧΘΕΣ & ΣΗΜΕΡΑ

14:00: **ΜΑΪΚΛ ΑΛΜΠΕΡΤ**: ΤΟ ΑΔΙΕΞΟΔΟ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

**ΣΤΟ ΕΠΟΜΑΝΟ ΦΥΛΛΟ
ΤΗΣ BABYLONIAS
ΘΑ ΥΠΑΡΧΕΙ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ
ΦΕΣΤΙΒΑΛ**

Νόστρος

Ελεύθερος Κοινωνικός Χώρος

Θεματοκλέουσες 66, www.nostros.gr, e-mail: info@nostros.gr

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2009

Πέμπτη 2: Προβόλη ταινίας μικρού μήκους «Μία κρυφή του δαίμονα του Κλάιντ Κολλάρντ και Πάουλινα Κερλίνγκ». Ώρα: 21:00

Παρασκευή 3: Θεατρική παράσταση «ART BREAK» «άλλα Μονο-πρόσωπα από το γένος της ΖΟΥΜΕ». Ώρα: 21:00

Σάββατο 4: Live set της «Tale» «A-Break» «Break», «Break and more...». Ώρα: 22:30

Κυριακή 5: Ο θεατρικός Αποκατάστασης «Ο» προσκαλεί στο πρόγραμμα «παράσταση» «Αποκατάστασης» «Αποκατάστασης» Ώρα: 21:00

Τρίτη 7: Θεατρική παράσταση «ART BREAK» «άλλα Μονο-πρόσωπα από το γένος της ΖΟΥΜΕ». Ώρα: 21:00

Τέταρτη 8: ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ, ΕΛΤΙΝΑΡΧΟΝΤΑΣ ΤΗ ΠΛΑΤΩΝΑ

Εκδήλωση: «Οι Φωτογραφίες της Φωτογραφίας» «Οι Φωτογραφίες της Φωτογραφίας» Ώρα: 21:00

Ομιλία: «Οι Φωτογραφίες της Φωτογραφίας» «Οι Φωτογραφίες της Φωτογραφίας» Ώρα: 21:00

Πέμπτη 9: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Σάββατο 10: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Παρασκευή 11: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Σάββατο 11: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Κυριακή 12: Προβόλη ταινίας μικρού μήκους «Μία κρυφή του δαίμονα του Κλάιντ Κολλάρντ και Πάουλινα Κερλίνγκ». Ώρα: 21:00

Παρασκευή 14: Θεατρική παράσταση «ART BREAK» «άλλα Μονο-πρόσωπα από το γένος της ΖΟΥΜΕ». Ώρα: 21:00

Πέμπτη 15: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Αποκατάσταση: «Οι Φωτογραφίες της Φωτογραφίας» «Οι Φωτογραφίες της Φωτογραφίας» Ώρα: 21:00

Σάββατο 26: Το Αποκατάσταση «Οι Φωτογραφίες της Φωτογραφίας» «Οι Φωτογραφίες της Φωτογραφίας» Ώρα: 21:00

Παρασκευή 27: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Κυριακή 28: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Πέμπτη 29: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Σάββατο 30: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Κυριακή 1: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Τρίτη 2: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Τέταρτη 3: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Πέμπτη 4: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Σάββατο 5: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Στο Ελεύθερο Κοινωνικό Χώρο

Κυριακή 26: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Παρασκευή 27: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

Σάββατο 28: «Εξορία» «Εξορία» «Εξορία» Ώρα: 21:00

